

ЗБИРКА МОДЕЛА ЗАДАТКА

ПО НИВОИМА ПОСТИГНУЋА

СРПСКИ ЈЕЗИК И МАТЕМАТИКА

ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
Пројекат: Развој школства у Републици Србији
Пројектна компонента: Развој стандарда и вредновање

ЗБИРКА МОДЕЛА ЗАДАТАКА ПО НИВОИМА ПОСТИГНУЋА

СРПСКИ ЈЕЗИК И МАТЕМАТИКА
ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Београд, 2006.

ЗБИРКА МОДЕЛА ЗАДАТАКА
по нивоима постигнућа
СРПСКИ ЈЕЗИК И МАТЕМАТИКА
за трећи разред основне школе

аутори задатака – Српски језик

Споменка Марковић
Надежда Кировски
др Зона Mrкаљ
мр Милорад Рикало
Љиљана Вуковић
Мария Мадарас
Рајка Продановић
Мирјана Перовановић

аутори задатака – Математика

Славка Јовановић
др Драган Благојевић

уреднице

мр Александра Станић
Свјетлана Петровић

лектор

мр Александра Станић

издавач

Завод за вредновање квалитета
образовања и васпитања
Фабрисова 10, Београд
тел. 206 70 00 факс 206 70 09

за издавача

Драган Банићевић, директор Завода
за вредновање квалитета
образовања и васпитања

припрема и штампа

Завод за вредновање квалитета
образовања и васпитања

ПРЕДГОВОР

Поштоване колеге и колегинице, драги родитељи,

У оквиру пројекта „Развој школства у Републици Србији” Министарства просвете и спорта, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, реализовао је Национално испитивање образовних постигнућа ученика трећег разреда из предмета Српски језик и Математика.

Ради свеобухватног извођења истраживања и добијања валидних и објективних резултата, у Заводу су потребно знање кроз различите обуке стекли тимови наставника, професора и стручњака из образовних институција за израду квалитетних задатака и тестова, којима се на одговарајући начин мери постигнуће ученика трећег разреда.

У истраживању је примењена савремена методологија издвајања садржаја из наставних програма, писања и одабирања задатака, конструкције теста и упитника за директоре, наставнике и ученике, статистичке обраде и укупне анализе података.

Савремено образовање подразумева повезивање различитих наставних садржаја и подстицање процеса учења. Вредновање постигнућа је нужна етапа у том процесу. Збирка модела задатака из српског језика и математике, која је пред Вама, резултат је истраживања и нашег настојања да Вам пружимо подршку у процесу вредновања ученичких постигнућа. Задаци у збирци помажу Вам да препознате постигнуће Вашег детета или Вашег ученика, да утврдите наредне кораке у његовом напредовању и осмислите начине како да му помогнете да напредује. Искрено се надамо да ће Вам Збирка у томе помоћи.

Завод је спреман за сваку врсту сарадње. Добродошли су сви Ваши коментари, запажања и предлози нових задатака који илуструју поједине нивое постигнућа.

Коментаре и задатке можете послати на адресу:

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања
Фабрикова 10, 11000 Београд

или на мејл: office@ceo.edu.yu

Желимо Вам много успеха у раду.

У Београду, новембра 2006. год.

ДИРЕКТОР

Драган Банићевић

УВОД

Збирка модела задатака садржи задатке из Српског језика и Математике које су написали сарадници Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања по узору на задатке из тестова који су коришћени у Националном тестирању ученика трећег разреда основне школе 2004.

Задаци су груписани према нивоима постигнућа

Важна новина коју Збирка доноси јесте у томе што су задаци груписани према нивоима постигнућа. Нивои постигнућа дефинисани су на исти начин као у Националном тестирању (табела са нивоима постигнућа налази се на kraju овог текста; за детаљнији увид видети одељак „Образовни стандарди“ и Прилог 4 у публикацији Образовна постигнућа ученика трећег разреда). И за Српски језик и за Математику формирало је пет нивоа постигнућа. За сваки ниво наведен је проценат ученика у Србији, на основу анализе података добијених Националним тестирањем, који су овладали знањима и умењима са тог нивоа. Овај податак служи учитељу као оријентација у планирању рада и процени ефеката које постиже у свом одељењу. То су следећи нивои:

- ниво Д – знања и умења којима је овладало 90% ученика
- ниво Г – знања и умења којима је овладало 75% ученика
- ниво В – знања и умења којима је овладало 50% ученика
- ниво Б – знања и умења којима је овладало 25% ученика
- ниво А – знања и умења којима је овладало 10% ученика

Нивои постигнућа повезани су један са другим на сличан начин на који се фигуре руских Бабушки умећу једна у другу. Највећа Бабушка је ниво А. Као што велика Бабушка садржи у себи све мање тако се и овде очекује да ученици који решавају задатке на нивоу А решавају и све друге задатке испод тог нивоа. Најмања Бабушка је ниво Д и један број ученика може да реши само задатке који припадају том нивоу, али не и задатке са виших нивоа.

Можемо рећи и овако: како идемо од нижих нивоа постигнућа ка вишима (од Д до А) тако расте број задатака које ученици решавају, али опада број ученика који могу да успешно решавају задатке.

Опис постигнућа ученика на појединим нивоима добили смо на основу анализе емпиријских података које смо прикупили у пробном и главном тестирању. У публикацији *Образовна постигнућа ученика трећег разреда* описано је колико пажње је посвећено конструкцији задатака и контроли њиховог квалитета. Било нам је важно да задаци веома прецизно мере оне способности и знања која стручњаци сматрају битним. У опису нивоа постигнућа навели смо која су постигнућа специфична за ученике на сваком од нивоа; другим речима, како можемо препознати ученика са одређеног нивоа по врсти задатка који уме да реши.

Редослед освајања поједињих нивоа постигнућа је предвидив

Ослањајући се на податке добијене тестирањем, очекујемо да су знања и умења, репрезентована задацима, организована у развојни ред. Ово је веома важан путоказ за учитеља, који му омогућава да захтеве које поставља пред ученике прилагоди њиховим индивидуалним потребама. На пример, за ученика који је овладао нивоом Д, савладав изазов и следећи корак представљају задаци са нивоа Г. Нема разлога да се у савладавању градива жури и да се поједињи кораци прескачу, јер ова журба може да доведе до „рупа у знању” и до осећања неуспешности. Исто тако, нема потребе да оне ученике који су већ стигли до виших нивоа (Б или А) задржавамо са задацима које решавају рутински и без напора. То би било губљење времена и мотивације. Другим речима, када једном усвоји описе способности и знања који стоје иза поједињих категорија постигнућа, учитељу ће бити лако да креира наставу прилагођену различитим потребама ученика у разреду. То није лако, али је важно. Ова Збирка представља први корак на том путу.

Учитељима је познато да ученици понекад „помуте” јасна и практична правила која стручњаци осмисле. И овде се то може десити. Дакле, није искључено да ће се десити да ученик уме да уради неки задатак са нивоа Б, а не уме да уради неки са нивоа Д, иако се претпоставља да је задатак са Д нивоа једноставнији. После пажљивих емпиријских провера које смо направили, ми не очекујемо да ће бити много таквих случајева. Очекујемо да ће се одржати ред који смо осмислили (а тај ред чине нивои постигнућа).

Ипак, свесни смо да ће конструкција потпуно стабилних нивоа постигнућа потрајати годинама. Потребно нам је понављање тестирања да са сигурношћу утврдимо која су то понашања која сигурно показују на ком нивоу је неки ученик.

Однос два термина: „нивои тежине” и „нивои постигнућа”

Да ли су нивои постигнућа исто што и нивои тежине? Тежину можемо дефинисати на различите начине. Задатак може бити тежак зато што је сложен, има много да се ради на њему (али није неосвојив) или зато што је субјективно осећање ученика које ради на задатку „патња”, или зато што је задатак потпуно нов и ученик има много тога да открива. Статистички гледано, тежак је онај задатак који успешно уме да уради мали број испитаника. Црту шта је тешко, а шта не, арбитрарно повлачимо. Можемо да одлучимо да ћемо тешким сматрати оне задатке које уради мање од 10% ученика, или оне које уради мање од 20% и сл. У конкретном одељењу, тежину задатка одређује и састав одељења, и ниво знања ученика.

Одређење нивоа постигнућа блиску је статистичком схваташњу термина *тешко*, с тим да је овде реч о позитивном одређењу појма, јер смо се окренули ономе *шта ученик може*, а не ономе *шта не може*, што му је тешко. Истовремено, термин *ниво постигнућа* је прецизнији, јер не укључује субјективан однос ученика према задатку.

У којим разредима можете испробати задатке из Збирке

У поднаслову Збирке стоји да је намењена наставницима који раде са трећим разредом основне школе. Да ли то значи да наставници који раде са млађим и старијим ученицима не могу да користе ове задатке?

Нивои постигнућа су конструисани за ученике трећег разреда и задаци које смо дали као пример илуструју шта уме да уради ученик који се налази на одређеном нивоу постигнућа. Али, ове задатке могу да решавају и ученици другог и четвртог разреда. Наше је очекивање

да ће ученици другог разреда бити померени за степеницу (или две) ниже од ученика трећег разреда, а да ће ученици четвртог разреда бити померени за степеницу или две навише. Да-кле, очекујемо да ће се ученици суседних узраста такође наћи на скали постигнућа коју смо направили за трећи разред. Иако има разлика у програмским садржајима међу разредима (али и преклапања), сигурно има смисла пробати и са другим узрастима.

Први разред је посебан

Са првим разредом може бити више проблема него са другим и четвртим из више разлога: прво, ученици не умеју још добро да читају и пишу; друго, научни појмови се тек формирају (ученик је уроњен у спонтана знања); треће, природа менталних функција је још увек ближа предшколском него школском узрасту; четврто, ученик још нема довољно информација и знања да би показало било какав успех у решавању ових задатака. Зато, не очекујте да ће ови задаци бити од велике користи у Вашем раду са првим разредом.

Како можете употребити Збирку

Пред Вас смо ставили оно што смо успели да утврдимо на основу једног националног тестирања. Задаци које смо понудили копије су оних задатака које смо дали у тестовима. Они су илустрација већине дефинисаних дескриптора и различитих нивоа постигнућа. У задацима се углавном једним захтевом, једним питањем проверава шта ученик зна и уме. Неки задаци имају више делова, више питања, али се та питања односе на исти дескриптор. На крају задатка дато је и време предвиђено за израду задатка. Време су одредили наставници разредне наставе и оно је проверено у пилоту и главном тестирању. У предмету Српски језик неки текстови се понављају, и то није случајно. На тим текстовима се могу проверити и исти и различити дескриптори и нивои постигнућа. У својим тестовима тај текст не морате сваки пут понављати, већ га искористите за више питања. На тај начин повећаћете економичност теста.

Сада препуштамо задатке Вашем суду. Шта можете да радите са њима?

1. Проверите их! Задајте их својим ученицима и упоредите Ваше резултате са нашим предвиђањима и подацима које смо добили. Биће занимљиво за Вас да упоредите на ком нивоу постигнућа су Ваши одлични, врло добри, добри и остали ученици. Другим речима, утврдићете у којој мери се Ваша оцена слаже са нивоима постигнућа које смо ми описали.

Два различита појма: оцене и нивои постигнућа

Овде је потребно да дамо једно упозорење. Оцена није исто што и ниво постигнућа! Оцена је сложенији и финији (али не и прецизнији) показатељ рада ученика од нивоа постигнућа јер у њој је садржана и оцена мотивације ученика, и његове коректности према радним задацима, и његовог труда да оствари задатке, и напретка који је остварио у односу на почетно стање и сл. Оцена и треба да буде све то јер она је средство за моделовање процеса учења, врста сигнализације како ученик иде, начин притиска или награда итд. С друге стране, нивои постигнућа су искључиво мера оствареног напретка у освајању неких способности и знања (у нашем случају ради се о освајању језичких и математичких способности). Ова мера не узима у обзир све набројане контекстуалне чиниоце који утичу на учениково постигнуће.

2. Друга могућа употреба Збирке јесте поновно промишљање плана и програма који следите у свом раду са ученицима. У националном тестирању не испитују се сви програмски садржаји. Међутим, оно што се испитује веома је пажљиво одабрано - то су садржаји који су процењени као суштински важни за област (односно, школски предмет). Сада можете проверити да ли у свом раду бирате праве приоритетете, да ли довољно радите на оним образовним циљевима које смо у овом тестирању означили као најзначајније.

Ограничења теста као инструмента

Не заборавите да је национално тестирање, ипак, само тестирање. Настава је много сложенији процес од тестирања. Ова врста тестирања одвија се према високим психометријским стандардима. Због тога, веома много важних образовних циљева нисмо могли испитати. За неке од њих било је тешко направити тако ваљане задатке да бисмо могли тврдити да смо „измерили” шта ученици умеју да ураде са задовољавајућим степеном поузданости. То је случај, на пример, са подстицањем креативности код ученика, са подржавањем различитих техника читања, са прављењем бележака, са повезивањем градива из различитих области, са подржавањем истраживачког рада самих ученика, са различитим облицима писане продукције, са целом говорном продукцијом ученика итд. Неки образовни циљеви нису ушли у национално тестирање јер њихову усвојеност није могуће испитати тестовима типа папир-оловка. То се односи на све ситуације које подразумевају усмену продукцију или разумевање говора.

У опису нивоа постигнућа навели смо шта стручњаци за област сматрају битним, где треба стићи током школске године, до којих циљева путујемо са ученицима које учимо. Важно је знати да има много различитих начина да се стигне до тих циљева. Избор правог пута је суштина онога што сматрамо стручним компетенцијама наставника.

3. Задатке из Збирке су правили обучени „писци задатака”. Ови модели можда ће и Вама дати нове идеје како да правите задатке за своје ученике. У публикацији Образовна постигнућа ученика трећег разреда описали смо типове задатака и дали смо важна упозорења о снази и слабостима појединих типова. Овде ћемо сумирати нека важна правила у вези са тим шта је добар задатак.

Важна правила за конструкцију добрих задатака

- Задатак треба да је фокусиран. То значи да прво сами са собом треба да рашчистимо шта хоћемо да питамо, шта нас интересује. Није добро истим питањем „гађати” више проблема. Уштеда коју добијемо питајући више ствари у истом питању води нас до тога да губимо смисао питања у целини. Тако, првидна уштеда доводи до комплетне штете. Принцип којег се ваља држати јесте ПИТАЈ ЈЕДНО ПО ЈЕДНО. Има много разлога због којих је овај принцип установљен. Навешћемо само један из низа: није у реду поништавати оно што ученик зна због тога што нешто друго не зна. На пример, ако питате ученика како се зове главни лик у неком делу, није у реду не признати му тачан одговор зато што име тог лица није написао великим словом. Тако ученик неће добити поене иако је знао оно због чега сте питање направили, а Ви сте се нашли у бесмисленој ситуацији да сте хтели да сазнате једну ствар, а сазнали сте другу ствар - да ученик не познаје правописна правила (што сте могли да сазнате и на много бољи начин).
- Форма задатка треба да допринесе јасноћи захтева, а не да омете разумевање. Треба избегавати такве задатке у којима је одгонетање тога шта питамо већи захтев од онога што стварно питамо.

- Инструкција треба чврсто да води активност ученика. То значи да треба јасно рећи шта је задатак и како ученик треба да одговори (заокружи, подвуци, прецртај и сл).
- Задатак не сме да дискриминише ниједну групу ученика. Треба да је једнако разумљив и познат и дечацима и девојчицама, и деци из града и деци са села и сл.

Финална редакција и техничко дотерирање задатака је дуг и пипав посао. Навешћемо овде само неколико детаља о којима смо у већини задатака водили рачуна приликом дотерирања:

- Све формулатије треба да су у позитивној форми. Негације отежавају разумевање инструкције и треба их избегавати.
- У задацима вишеструког избора треба да буде 4 или 5 алтернатива. Ако их је мање, већа је могућност погађања, ако их је више, отежано је одговарање ученика (процесирање).
- Све алтернативе треба да су уједначене по граматичкој форми и дужини. Што су алтернативе ближе по смислу, задатак је тежи. Треба избегавати бесмислене алтернативе. Све алтернативе треба да су у вези са задатком, али само једна од њих треба да буде тачан одговор.

Сва правила за конструкцију добрих задатака своде се на следеће: задатак треба да „лови“ сасвим одређено постигнуће детета и све одлике његове форме треба да служе том циљу. Све што не служи том циљу јесте шум и треба га елиминисати из задатка. Никакво надмудривање с учеником није дозвољено. Задатак треба да је јасан као дан и прецизан као бритка сабља. Нису дозвољене „цаке“ којима ученика наводимо на погрешан траг. Треба да питамо јасно и директно и да унапред знамо шта ћемо са свим начинима на које нам ученик може одговорити, па и са онима која можда нисмо очекивали, а покажу се прихватљивим.

Саставите своје тестове знања

Аутори ове збирке увели су појам *модели задатака* јер се овом збирком обраћају учитељима очекујући да ће они не само користити ове задатке у настави већ да ће им они послужити и као модел за састављање нових задатака.

Задаци из Збирке могу се користити појединачно (сваки посебно) и груписани у мале тестове знања. Састав тих тестова може се разликовати зависно од намене коју имамо на уму.

На пример, може нас интересовати да ли сви ученици умеју да ураде задатке са нивоа Д, без обзира да ли испитујемо читање, писање, семантику и сл. Тада ћемо направити тест у ком ће сви задаци бити са нивоа Д.

Ако нас интересује у којој мери су ученици (тј. одељење у целини) овладали градивом поједине подобласти, нпр. подоблашћу РАЗЛОМЦИ, даћемо задатке са свих пет нивоа из те подобласти. Можемо да добијемо и одговор на питање о напредовању сваког појединог ученика у одељењу. Тада ћемо направити комбинацију задатака који припадају нивоу постигнућа за који претпостављамо (или знамо) да је ученик њим овладао и задатака са наредног (или два наредна) нивоа.

Ако нас интересује како ученици генерално напредују, направићемо репрезентативан избор задатака из свих подобласти и гледаћемо да постигнемо равнотежу између лаких и тешких задатака.

Дакле, модели задатака које смо дали, са свим важним показатељима који чине основну документацију о задатаку (област, дескриптор, ниво, тип задатка, формулатија, решење, бодовање), омогућују Вам да „кројите“ инструмент према специфичним проблемима које решавате.

Објашњење важних термина

Област. Мисли се на научну дисциплину или школски предмет. У овој Збирци имамо два предмета, односно две области: Српски језик и Математика.

Подобласт. Крупне тематске целине у оквиру неке области. Обично прате академске поддисциплине у оквиру неког предмета, али важно је да су на неки начин проблемски јединствене.

У оквиру Српског језика и Математике издвојили смо следеће подобласти:

Српски језик

1. Читање
2. Писање
3. Граматика
4. Семантика
5. Књижевност
6. Стил

Математика

1. Познавање бројева до 1000
2. Рачунске операције
3. Геометрија
4. Мерење и мере
5. Разломци
6. Правила и графикони
7. Новац

Дескриптор. Дескриптором називамо опис понашања ученика које указује на то шта ученик уме да уради, какве задатке и налоге уме да реши. Дескриптори су конкретни, специфични описи који омогућују да се лако препозна успешан (или неуспешан) одговор ученика на задатак.

Модели задатака које смо изложили у овој Збирци веома се специфично везују за поједине дескрипторе. Тако држимо јасан фокус задатка, што је неопходан услов да га сматрамо коректним и прихватљивим.

Целу област Српски језик и исто тако област Математика преточили смо у низ дескриптора. Тиме смо јасније поставили циљеве образовног процеса, оно што желимо да постигнемо код ученика. У Табели у којој су изложена образовна постигнућа по нивоима приказано је како смо ова два важна школска предмета (области) преточили у листе дескриптора. Другим речима, из Табеле се види која су то понашања, односно, умења која желимо да изградимо код ученика током прве три године основног школовања.

Стандарди. Стандарди су сажети дескриптори, односно, описи способности, знања и умења која очекујемо да видимо (односно, препознаамо) код ученика на одређеном образовном уз-

расту и, специфичније, на одређеном нивоу постигнућа у оквиру тог узраста. То су конкретне листе различитих способности, знања, умења који чине одређен ниво постигнућа ученика.

Нивои постигнућа. То су нивои остварености поједињих дескриптора из стандарда, степени напретка ученика на путу ка освајању задатог образовног стандарда.

Др Дијана Плут
Мр Драгица Павловић Бабић
Мр Александра Станић
Светлана Петровић

МОДЕЛИ ЗАДАТКА ПО НИВОИМА ПОСТИГНУЋА

СРПСКИ ЈЕЗИК

ЧИТАЊЕ

НИВО Д

- Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту, који је близак његовом искуству.
- Ученик разуме и именује осећања у тематски различитим текстовима, која су блиска његовом узрасту.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који је близак његовом искуству.
---	---	---

Заокружи слово испред слике која потпуно одговара опису једне куће:

Кућа има врата и два прозора. На крову те куће је димњак из кога излази дим.

Поред куће је са једне стране дрво, а са друге ограда.

a)

б)

в)

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен одговор као у решењу.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који је близак његовом искуству.
---	---	---

Пажљиво прочитај следећи текст а затим одговори на питања:

У морским дубинама је мрачно и хладно. Тамо не може да живи много животиња јер нема доволно хране. Већином су рибе у морским дубинама мале јер немају прилике да једу често. Неке имају оштре зубе, огромна уста и користе блештаво светло са крљушти да привуку плен.

1) Шта користе рибе у дубинама да привуку плен?

- а) оштре зубе;
- б) огромна уста;
- в) блештаво светло;
- г) велике очи.

Заокружи слово испред тачног одговора.

2) Подвуци у тексту реченицу која је одговор на следеће питање:

Зашто су рибе у великим морским дубинама мале?

Решење: 1) в)

2) Већином су рибе у морским дубинама мале јер немају прилике да једу често/јер немају прилике да једу често.

Тачан одговор:

Тачни одговори на оба дела задатка. У другом делу задатка признаје се и ако је подвучен само други део реченице, као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор на један део задатка, без обзира да ли други део није рађен или је погрешан.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који је близак његовом искуству.

Прочитај пажљиво текст и заокружи слово испред тачног одговора:

ШУЛТУТЕ

Деца у Немачкој, на поласку у први разред, добијају поклон од својих родитеља: велики украсени фишек који се зове ШУЛТУТЕ. Фишек је напуњен ситним стварима, као што су слаткиши, оловке, мале играчке и даје им се пре одласка у школу или после школе. Овакви поклони помажу да се први дан у школи учини лепшим.

ШУЛТУТЕ је:

- а) поклон који ђак носи учитељици првог дана у школи;
- б) поклон ђаку прваку од учитеља;
- в) поклон ђаку прваку од родитеља за полазак у школу;
- г) поклон који ђак првак носи другу из одељења.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који је близак његовом искуству.

Пажљиво прочитај следећи текст и одговори на питање:

Кртице брзо и вешто копају земљу снажним предњим ногама. Хране се црвима и ларвама инсеката које налазе под земљом. Скоро су потпуно слепе, али добро чују.

Какве су кртице у овом тексту?

- а) Кртице су добри пливачи.
- б) Кртице имају добар слух.
- в) Кртице се хране бубама са дрвећа.
- г) Кртице брзо копају земљу задњим ногама.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

НИВО Г

- Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у једноставном тексту који се бави познатом темом.
- Ученик разуме смисао једноставног линеарног и нелинеарног текста (например: табеле, распоред часова, графикони).
- Ученик показује да је разумео једноставан текст тако што уме да: одреди тему, изабере одговарајући наслов, објасни поступке ликова, успостави једноставан хронолошки ред догађаја и узрочно-последичне односе међудогађајима у тексту.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који се бави познатом темом.
---	---	---

Пажљиво прочитај следећи текст:

Марко и Ива су добри другови. Њихове мајке се друже већ двадесет година. Ива је две године старија од Марка. Они не иду у исти разред, али се свакодневно виђају. Марко је виши од Иве, мада је млађи. Он је дечак крупних плавих очију, а Ива је лепа тамнопута девојчица.

Заокружи слова испред реченице која се односи на овај текст:

- Ива иде у седми разред, а Марко у четврти.
- Маркова и Ивина мама су пријатељице.
- Ива је лепа плавоока и тамнопута девојчица.
- Марко је старији и нижи од Иве.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који се бави познатом темом.
---	---	---

У наведеним стиховима пронађи и подвуци речи које описују лава:

Био једном један лав...
 Какав лав?
 Страшан лав,
 нарогушен и љут сав.
 Страшно, страшно!

Решење: страшан, нарогушен, љут (сав)

Тачан одговор: Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две тражене речи.

Нетачан одговор: Подвучена само једна реч/осим тражених, подвучене и друге речи.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту који се бави познатом темом.
---	---	---

Прочитај пажљиво текст:

РОЂЕНДАНСКЕ СВЕЋИЦЕ

Некада давно веровало се да дим преноси молбе и жеље до неба, до богова. Зато је ватра важан елемент на рођенданским прославама. Свеће на рођенданској торти стављане су прво у Немачкој, а данас је то постао обичај у целом свету.

Према ономе што си сазнао из овог текста, заокружи ДА ако је тврдња тачна, а НЕ ако је нетачна:

Тврдња:			
a) Свећице су на торту стављали прво Французи.	ДА	НЕ	
б) Постојало је веровање да дим преноси жеље до богова.	ДА	НЕ	
в) Паљење свећица на торти постало је обичај широм света.	ДА	НЕ	

Решење: НЕ ДА ДА

Тачан одговор: Три одговора као у решењу.

Напомена: Нема делимично тачног одговора.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик разуме смисао једноставних линеарних и нелинеарних текстова.

Ово је садржај књиге *Направи сам*. Прочитај га а затим и одговори на питања:

ТОПЛОТА

Како да направиш самолепљиви лед.....	7
Како со топи лед.....	11

ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА

Како струја греје.....	15
Батерија као магнет.....	18
Направи сијалицу која мења сјај.....	21

СВЕТЛОСТ

Направи сунчани сат.....	24
Како се слажу боје.....	26
Направи мали кућни биоскоп.....	27

1. Ако желиш да направиш сијалицу која мења сјај, у ком делу књиге можеш да пронађеш савет? Заокружи слово испред тачног одговора:

- a) Направи сам
- б) Електрична струја
- в) Светлост
- г) Топлота

2. О слагању боја можеш да прочиташи на _____ страни књиге.
напиши број

Решење: 1. б) 2. 26.

Тачан одговор:

Тачни одговори на оба питања.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор на једно питање; други одговор може да буде погрешан или изостављен.

Напомена:

У првом питању нетачан одговор је ако је ученик заокружио више одговора, међу којима је и тачан одговор. У другом питању као тачан одговор признаје се и број без тачке зато што је тако дато у садржају и зато што не тестирамо правопис овим задатком.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме смисао једноставних линеарних и нелинеарних текстова.

Ово је распоред часова једног одељења трећег разреда. Пажљиво га прочитај и одговори на питања:

1. Ког дана ученици немају физичко по распореду часова? _____
2. Колико часова недељно ученици имају српски? _____
3. Ког дана ученици имају два часа математике? _____

Решење:

1. Понедељком./У понедељак.
2. Пет.
3. Уторком./У уторак.

Тачан одговор: Написана три одговора као у решењу.

Напомена: У овом задатку нема делимично тачног одговора.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик показује да је разумео текст тако што уме да одреди тему.

Прочитај пажљиво текст и одреди о чему он говори:

ДРВО И СЛОНОВИ

На Тајланду се може наћи тврдо дрво звано тиковина, од кога се праве намештај и бродови. Тиково дрво расте на северу земље, на стрмим планинама до којих је тешко доћи камионом. Зато се за преношење користе слонови. Задатак слона је да подигне дрво својом сурлом и пренесе га до реке, одакле оно плови до пилане.

Слонови иду у школу да би научили да раде овај посао. Они похађају Центар за обуку беба слонова. Обука почиње док су слонови још младунци, и траје док не напуне 10 година. Запослени слонови имају тромесечни распуст у најтоплијем делу године.

Овај текст говори о:

- а) употреби слонова на Тајланду;
- б) природи на Тајланду;
- в) врстама дрвета;
- г) гостољубивим Тајланђанима.

Заокружи слово испред тачног одговора

Решење: а)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик показује да је разумео текст тако што уме да изабере најпрецизнији назлов, између више понуђених.
---	---	---

Прочитај пажљиво текст и заокружи слово испред тачног одговора:

ШУЛТУТЕ

Деца у Немачкој, на поласку у први разред, добијају поклон од својих родитеља: велики укraшени фишек који се зове ШУЛТУТЕ. Фишек је напуњен ситним стварима, као што су слаткиши, оловке, мале играчке и даје им се пре одласка у школу или после школе. Овакви поклони помажу да се први дан у школи учини лепшим.

Који би још назлов одговарао причи?

- а) Ситни слаткиши;
- б) Немачка школа;
- в) Дарови за првака;
- г) Школски прибор.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) тачан одговор.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик показује да је разумео текст тако што уме да објасни поступке ликова.
---	---	---

Прочитај басну *Лисица и гавран* и за свако питање заокружи слово испред тачног одговора:

Гавран је негде нашао повећи комад сира и, стојећи на грани дрвета, држао је чврсто сир у кљуну.

Лисица то опази и пошто се привукла дрвету, поче да хвали гаврана.

- Ти си веома лепа птица - рече она - и имаш прекрасно перје! Био би савршен, само када би умео да певаш!

Да би уверио лисицу да уме и да пева, он отвори кљун и загракта.

Сир му испаде из кљуна, лисица зграби плен и побеже.

- Е мој гавране - мислила је она - имаш ти и сјаја и гласа, али немаш памети.

1. Гавран је у овој басни:

- а) поступио наивно и глупо;
- б) постао славан захваљујући свом певању;
- в) дао из сажаљења сир лисици.

2. Лисица је у овој басни:

- а) уживала у лепоти гаврана;
- б) преварила својом лукавошћу гаврана;
- в) измамила претњама сир од гаврана.

Решење: 1. а) 2. б)

Тачан одговор:

Заокружени тачни одговори на оба питања.

Делимично тачан одговор: Заокружен тачан одговор на једно питање; други одговор може да буде изостављен или погрешан.

Напомена: Ако је у једном делу задатка заокружено више одговора, тај део се сматра нетачним.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик показује да је разумео текст тако што уме да објасни поступке ликова.

Прочитај пажљиво текст и одговори на питање. Заокружи слово испред тачног одговора.

Кинески цар Шен Нунг, који је живео окружен баснословним богатством, од свега се највише плашио болести јер је знао да се здравље не може купити.

Слуге су га, по савету дворских лекара и врачева, редовно служиле прокуваном водом.

Једном, док је безбрежно седео у свом дворишту, са оближњег грма у мали котлић у коме се кувала вода упало је неколико листића. Вода је зачас потамнела и околином се раширио опојни мирис тек узвреле течности.

Цар је пожелео да је проба. Кад је отпио прве гутљаје, разведрио се и затражио цео котлић. Тако је чај започео своје путовање кроз време и простор.

Зашто је цар одлучио да проба воду у коју је упао листић?

- а) Досадило му је да пије врелу воду;
- б) Свидео му се мирис течности;
- в) Желео је да што пре оздрави;
- г) Знао је да је лековита.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

НИВО В

- Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у тексту у којем имамнога података у вези са ликовима и догађајима.
- Ученик показује да је разумео смисао реченице чак и кад су у њој речи намерно испремештане (у нелогичном су редоследу).
- Ученик препознаје и разуме осећања и односе међу ликовима у сложенијим текстовима разноврсних по теми и форми.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у тексту у којем има много података у вези са ликовима и догађајима.
---	---	--

Пажљиво прочитај текст и одговори на постављено питање.

ДРВО И СЛОНОВИ

На Тајланду се може наћи тврдо дрво звано тиковина, од кога се праве намештај и бродови. Тиково дрво расте на северу земље, на стрмим планинама до којих је тешко доћи камионом. Зато се за преношење користе слонови. Задатак слона је да подигне дрво својом сурлом и пренесе га до реке, одакле оно плови до пилане.

Слонови иду у школу да би научили да раде овај посао. Они похађају Центар за обуку беба слонова. Обука почиње док су слонови још младунци, и траје док не напуне 10 година. Запослени слонови имају тромесечни распуст у најтоплијем делу године.

Где расте тиково дрво?

- а) у равници;
- б) на планинама;
- в) поред реке.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у тексту у којем има много података у вези са ликовима и догађајима.

Пажљиво прочитај текст и одговори на постављено питање.

ДРВО И СЛОНОВИ

На Тајланду се може наћи тврдо дрво звано тиковина, од кога се праве намештај и бродови. Тиково дрво расте на северу земље, на стрмим планинама до којих је тешко доћи камионом. Зато се за преношење користе слонови. Задатак слона је да подигне дрво својом сурлом и пренесе га до реке, одакле оно плови до пилане.

Слонови иду у школу да би научили да раде овај посао. Они похађају Центар за обуку беба слонова. Обука почиње док су слонови још младунци, и траје док не напуне 10 година. Запослени слонови имају тромесечни распуст у најтоплијем делу године.

Када и колико дуг распуст имају слонови?

- а) два месеца кад је најтоплије;
- б) три месеца кад је ветровито;
- в) три месеца кад је најтоплије;
- г) два месеца у току зиме.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Сређивање	Дескриптор: Ученик разуме смисао реченице у којој су речи намерно испремештане и у нелогичном редоследу.
---	----------------------------------	---

Препиши следећи текст тако да испретуране речи вратиш на право место. Ми смо започели, а ти настави:

Брдо је изашло иза сунца. Пут је пошао на чичу.

Кад је бацио себе испред погледа, глава му се диже на коси: из оближњег вука вирила је крволовна шума!

- Тако ми вука, ено очију у шуми!- викну чича.

Сунце је изашло иза брда. _____

Решење: Сунце је изашло иза брда. Чича је пошао на пут.

Кад је бацио поглед испред себе, коса му се диже на глави: из оближње шуме вирио је крволовни вук!

- Тако ми очију, ено вука у шуми!- викну чича.

Тачан одговор: Све испретуране речи на правом месту, као у решењу.

Време: 3 минута

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик разуме смисао краћег текста тако што може да препозна изостављене речи.
---	-----------------------------------	---

Из овог текста изостављене су речи које ти треба да упишеш на одговарајуће место:

кућа, јутро, суседство, заједно, дечак, другари, одмор, часови

У мом _____ живи _____ Коста. Сваког _____ идемо
_____ у школу. За време _____ играмо се са осталим _____.

Кад се заврше _____ враћамо се заједно _____.

Решење: суседство, дечак, јутро, заједно, одмор, другари, часови, кућа

Тачан одговор: Унете све речи (8) на право место редоследом као у решењу.

Делимично тачан одговор: Унето 7 и 6 речи на право место.

Напомена: Признају се као одговор речи у номинативу и осталим падежима.

Време: 3 минута

НИВО Б

- Ученик разуме текст који има много података и није близак његовом искуству.
- Ученик уме да открије имплицитне информације у тексту у вези са догађајима, појавама и ликовима.
- Ученик показује да је разумео смисао сложенијег текста тако што уме да одреди основну идеју, изабере најпрецизнији наслов између више понуђених.
- Ученик уме да процени значај појединих делова текста у односу на основну идеју, тему, ликове и изврши једноставну редакцију текста (на пример, обележи

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик открива имплицитне информације у тексту у вези са догађајима, појавама и ликовима.
---	---	--

Прочитај текст и за свако питање заокружи слово испред тачног одговора:

- Можда бих ја ишао у школу, али немам буквар - рече Пинокио свом оцу Ђепету. Отац узе свој стари платнени капут и сав у дроњцима, и изађе из куће трчећи. Вратио се брзо, носећи у руци буквар. Напољу је падао снег.
- Где вам је капут, оче?- упита Пинокио.
  - Продао сам га.
  - Зашто сте га продали?
  - Било ми је вруће - уздахну Ђепето.

1. Ђепето је продао капут:

- а) зато што му је било вруће;
- б) зато што је желео да купи сину буквар;
- в) зато што му је непотребан јер зима пролази;
- г) зато што је капут био сувише стар.

2. Из текста сазнајемо да је:

- а) Ђепето себичан и неодговоран родитељ;
- б) Пинокио одличан ученик и да много воли школу;
- в) Ђепето сиромашан, али добар и племенит отац;
- г) Пинокио слаб ученик и да не воли школу.

Решење: 1. б) 2. в)

Тачан одговор:

Заокружени или на неки други начин обележени (подвучени) тачни одговори на оба питања. Ако је заокружено више одговора, међу којима је и тачан, одговор се не признаје.

Делимично тачан одговор: Заокружен тачан одговор на једно питање; одговор на друго питање може да буде изостављен или погрешан.

Време: 3 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик показује да је разумeo смисao краћег сложенијег текста тако што уме да пронађe најпрецизниji наслов измеђu више понуђених.
---	---	--

Пажљivo прочитај следећи текст и одабери наслов који му највиše одговара:

Мали рис је изгледао толико слаб да сам одлучила да га однесем кући. Сутрадан сам затражила дозволу директора Зоолошког врта, у коме радим, завила младунче у капут и понела га. Стигла сам кући. Пењем се уза степенице и размишљам: како ће ме код куће дочекати? Отварам врата, улазим у собу, а муж гледа шта сам донела. Одмотавам малог риса, а он одмах повика: „Какав је то гад? Мало ти је што имаш оног пса луталицу и болесну патку. Сутра ћеш још и слона да доведеш!” Нисам могла да се уздржим: „Прво, ово није гад, него мали болесни рис, а друго, кад би слон био болестан, и њега бих довела.” Муж није ништа одговорио, само је одмахнуо руком.

- a) Опасне животиње
- б) Нежна брига
- в) Нестрпљиви муж
- г) Радост у кући

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да процени значај појединих делова текста у односу на тему, идеју, ликове и изврши једноставну редакцију текста (напр. обележи сувишну реченицу).
---	---	---

Пронађи и подвуци реченицу која не припада овој бајци:

Пред поноћ, царев син се пробуди па погледа златну јабуку, а јабука већ почела зрећи. Јабука је веома здраво воће. У тај час долети девет пауница, па осам падну на јабуку, а девета њему у крило.

Решење: Јабука је веома здраво воће.

Тачан одговор: Подвучена цела реченица као у решењу.

Нетачан одговор: Осим тражене реченице подвучена и нека друга; подвучен само део реченице из којег се не види да је ученик разумeo питање.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да процени значај поједињих делова текста у односу на основну тему, идеју, ликове и изврши једноставну редакцију текста (напр. обележи сувишну реленицу).
---	---	---

У следећем тексту подвуци реченицу која није у вези са његовом садржином:

Растао је Иво као жилава биљка међу камењем. Од своје мајке наследио је лепо, црнпурasto лице. Бујна, црна и валовита коса сама од себе се забацивала уназад. Кад се смејао, показивали су се лепи, бели, јаки зуби. Дечаков поглед је био миран, дубок и истрајан. Целу обалу, дуж читавог острва, познавао је као своју кућу. Знао је за подводно стење и где је било највише укусних школьки. Подводни спортиви могу да буду веома опасни. Знао је и све плићаке и рибице.

Решење: Подводни спортиви могу да буду веома опасни.

Тачан одговор: Подвучена цела реченица као у решењу.

Нетачан одговор: Осим тражене реченице подвучена и нека друга; подвучен само део реченице из кога се не види да је ученик разумео питање.

Време: 3 минута

НИВО А

- Ученик уме да пронађе експлицитне информације у тексту који има много података, сложенију структуру и удаљен је од његовог школског и свакодневног искуства.
- Ученик уме да реконструише редослед и логику догађаја и састави причу од 5 до 7 датих реченица (права реченица може бити обележена).
- Ученик уме да изврши селекцију информација по задатом критеријуму (нпр. битно-небитно).
- Ученик предвиђа исход догађаја, објашњава поступке ликова и уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у сложеном тексту.

	Тип задатка: Двоструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе експлицитне информације у сложенијем тексту који има много информација, сложенију структуру и удаљен је од његовог школског и свакодневног искуства.
---	--	---

Пажљиво прочитај текст па одреди да ли је написана тврдња тачна или не:

Пастрмка је риба која има снажно и витко тело покривено ситним крљуштима. Пераја су јој обојена црним и црвеним тачкама. Брза је и окретна грабљивица и храни се малим воденим животињама. Живи у планинским потоцима, хладним и бистрим речицама и језерима. Јаја полаже у плиткој води и младе пастрмке се излегу у рано пролеће. Пастрмка може да живи и до 20 година. Загађење вода у неким деловима Европе угрозило је ову врсту риба. Људи је често гаје у рибњацима.

Ако је тврдња тачна, заокружи ДА, ако је нетачна, заокружи НЕ:

Тврдња:

Младе пастрмке се рађају у марту и априлу.	ДА	НЕ
У неким деловима Европе пастрмке су постале угрожена врста.	ДА	НЕ
Људи избегавају да гаје пастрмке јер су бескорисне.	ДА	НЕ

Решење: ДА, ДА, НЕ

Тачан одговор: Одговор као у решењу.

Делимично тачан одговор: Нема делимично тачног одговора јер делимичан одговор не показује да је ученик разумео причу.

Напомена: Ако је заокружено и ДА и НЕ, тај део одговора се сматра нетачним.

Време: 3 минута

	Тип задатка: Организација текста	Дескриптор: Ученик уме да састави причу од 5 до 7 датих реченица (реконструише редослед и логику догађаја) када је обележена прва реченица.
---	--	--

Пажљиво прочитај следеће реченице и поређај их по редоследу догађаја у причи.
Упиши бројеве испред њих. Ми смо ти мало помогли.

- _____ Вода се вратила у реке, језера и баре и животиње су биле спасене.
- _____ Осталла је само морска вода коју животиње нису могле да пију и скапавале су од жеђи.
- _____ Играла је смешне игре и засмејавала жапца Тиделина.
- _____ Тиделин је био највећи и најжеднији жабац који је икада живео.
- _____ Срећом, јегуља је смислила план како да спасе животиње.
- _____ Тиделин се засмејао, отворио уста и вода је покуљала.
- _____ Једног дана попио је воду из свих река, језера и бара.

Решење: 7, 3, 5, 1, 4, 6, 2

Тачан одговор:	Тачно одређен цео редослед као у решењу или није написан само последњи број (7).
Нетачан одговор :	Написан погрешан редослед једне или више реченица.

Време: 4 минута

	Тип задатка: Организација текста	Дескриптор: Ученик уме да састави причу од 5 до 7 датих реченица (реконструише редослед и логику догађаја) када је обележена прва реченица.
---	--	--

Обележи бројевима од 1 до 6 редослед реченица тако да добијеш причу:

- _____ Бојажљиво су ушли у мрачну пећину.
- _____ Он им је испричао да су зидни цртежи настали пре више од десет хиљада година.
- _____ Четири дечака су, тражећи свог пса у шуми, пронашла скривени улаз у пећину.
- _____ Кад су је осветлили, на њеним зидовима угледали су насликане коње, бизоне, бикове и антилопе.
- _____ Сутрадан су открили тајну свом учитељу.
- _____ Дечаци су са улаза у пећину склонили набацано грање и камење.

Решење: 3, 6, 1, 4, 5, 2

Тачан одговор:	Тачно одређен цео редослед као у решењу или није написан само последњи број (6).
Нетачан одговор:	Написан погрешан редослед једне или више реченица.

Време: 4 минута

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик врши селекцију информација по задатом критеријуму.
---	---------------------------------------	--

Вук, Уна и Никола желе да заједно иду у биоскоп у недељу. Тог дана се у биоскопима у њиховом граду приказују следећи филмови:

Биоскоп	Фilm	Цена улазнице
АРЕНА	Бајка о цару и пастиру	100 дин.
ПАНОРАМА	Острво гусара	150 дин
ЗВЕЗДА	Чаробни мач	120 дин.
ПАТУЉАК	Зелени јахач	100 дин.

Вуку је свеједно који ће филм гледати, под условом да улазница није скупља од 120 динара. Уна не жели да гледа филм Бајка о цару и пастиру јер га је већ гледала. Никола неће да иде у биоскоп ПАТУЉАК јер су у њему седишта неудобна.

У који биоскоп ће отићи Вук, Уна и Никола, и који филм ће гледати?

Биоскоп ..... Фilm .....

Решење: ЗВЕЗДА, Чаробни мач

Тачан одговор: Написан назив биоскопа и филма.

Делимично тачан одговор: Написан назив само биоскопа или само филма.

Време: 3 минута

ПИСАЊЕ

НИВО Д

- Ученик препознаје слова оба писма, употребљава их и успоставља везу међу њима.
- Ученик познаје правописно правило о писању великог слова на почетку реченице, у личним именима, презименима, надимцима, именима животиња.
- Ученик уписује одговарајуће знаке интерпункције на крају реченице.
- Ученик уме да напише речима једноцифрене бројеве.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик успоставља везу између слова оба писма.
--	---------------------------------------	---

Уз свако велико и мало штампано слово ћирилице напиши одговарајуће велико и мало штампано слово латинице:

Б _____ б _____
Д _____ д _____
Ћ _____ ћ _____
Љ _____ љ _____
П _____ п _____

Решење:

Б	В	б	b
Д	D	д	d
Ћ	Đ	ћ	đ
Љ	LJ	љ	lj
П	P	п	p

Тачан одговор: Тачно написана сва слова.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању великог слова у личним именима, презименима, надимцима, именима животиња.

У следећој реченици подвуци речи које треба написати великим словом:

Јуче је милена, звана мима, добила за рођендан мачка гришу.

Решење: милена, мима, гришу

Тачан одговор: Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две речи, без нетачних.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и на други начин обележена реч (заокруживање, подвлачење само првог слова речи, преписивање речи...) коју треба написати великим словом.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уписује одговарајуће знаке интерпункције на крају реченице.

Упиши у квадратиће одговарајући знак ? . ! на крај реченица:

Мама,

Позвали су ме Ана и Илија у биоскоп Баш сам се обрадовала

Можеш ли да ме сочекаш испред биоскопа Ако не можеш, дођи ћу сама.

Твоја Ивана

Решење: Мама,

Позвали су ме Ана и Илија у биоскоп . Баш сам се обрадовала !

Можеш ли да ме сочекаш испред биоскопа ? Ако не можеш, дођи ћу сама.
Твоја Ивана

Тачан одговор: Уписана три тачна знака.

Делимично тачан одговор: Уписана два тачна знака; трећи знак може да буде погрешан или изостављен.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уписује одговарајуће знаке интерпункције на крај реченице.

Стави одговарајући знак на крај реченице:

1. Ко је отишао по креду
2. Ура, идемо у паркић
3. Мира је донела цвеће
4. Не трчи брзо

Решење: 1. Ко је отишао по креду?
2. Ура, идемо у паркић!
3. Мира је донела цвеће.
4. Не трчи брзо!

Тачан одговор: Уписана четири тачна знака, као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписана три тачна знака: четврти може да буде погрешно написан или изостављен.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да напише речима једноцифрене бројеве.

У следећој реченици напиши бројеве речима:

Моја сестра има _____ године, а ја имам _____ година.

4

6

Решење: четири шест

Тачан одговор: Тачно написана оба броја.

Делимично тачан одговор: Тачно написан један број; други може да буде погрешно написан или изостављен.

Време: 1 минут

НИВО Г

- Ученик употребљава слова оба писма у реченици.
- Ученик познаје и примењује правописно правило о употреби великог слова у једночланим географским именима.
- Ученик уме правилно да пише слово **J** у речима које често користи у писању (на пример: био (сам), радио (сам), авион, који, бојити, бројати...).
- Ученик уме да препозна значење често коришћених скраћеница и значење скраћеница за мерне јединице.
- Ученик препознаје и примењује правило о писању (речима) двоцифрених и троцифрених бројева.

Тип задатка:
Продужени одговор

Дескриптор: Ученик употребљава слова оба писма у реченици.

Препиши следећу реченицу писаним латиничним словима:

Петар и Сања су купили ћеврек.

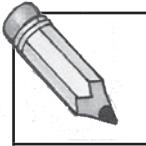

Решење: *Petar i Sanja su kupili đevrek.*

Тачан одговор: Сва слова тачно написана.

Нетачан одговор: Једна и више грешака.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик познаје правило о писању великог слова у једночланим географским именима.
---	---	---

Подвуци у следећој реченици две речи које треба написати великим словом:

Стеван и Јасмина су на пут према краљеву и копаонику кренули аутобусом.

Решење: краљеву, копаонику

Тачан одговор: Подвучене две речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучена једна реч, без нетачних.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и на други начин обележена реч (заокруживање, преписивање речи, подвлачење само првог слова речи...) коју треба написати великим словом.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик познаје правило о писању слова Ј у речима које често користи.
---	---	---

Подвуци три речи у којима недостаје слово Ј:

БИО, МИСЛИО, КОИ, РАДИО, БРОИМО, БОИЦА

Решење: КОИ, БОИЦА, БРОИМО

Тачан одговор: Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две речи, без нетачних (јер је иста ситуација).

Нетачан одговор: Подвучена само једна реч.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и заокружена реч.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење скраћеница које често користи.

Уз скраћеницу напиши њено значење. Води рачуна о правопису.

мн. _____

нпр. _____

итд. _____

Решење: множина, на пример, и тако даље

Тачан одговор: Написана три тачна одговора.

Делимично тачан одговор: Написана два тачна одговора; трећи одговор може да буде погрешан или изостављен.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик примењује правило о писању двоцифрених бројева (речима).

Напиши одговарајући број речима. Води рачуна о правопису.

а) На излету је било _____ ученика.
(27)

б) Сања има _____ година.
(11)

Решење: а) двадесет седам/двадесет и седам
б) једанаест

Тачан одговор: Тачно написана оба броја (и слова и развојено писање у првом броју).

Делимично тачан одговор: Тачно написан један број; други број може да буде погрешно написан или изостављен.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правило о писању двоцифрених бројева (речима).

Заокружи слово испред тачно написаних бројева:

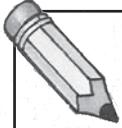
- a) петнест, двадесет
- б) петнајест, дваест
- в) петнаест, двадесет
- г) двајест, петнаест

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правило о писању троцифрених бројева (речима).

Заокружи слова испред тачно написаног броја 218:

- а) двеста осамнест;
- б) двесто осамнаест;
- в) двеста осамнаест;
- г) двестотине осамнаест.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик примењује правило о писању двоцифрених бројева (речима).

Напиши речима бројеве. Води рачуна о правопису.

47 _____

30 _____

Решење: четрдесет седам/четрдесет и седам
тридесет

Тачан одговор: Тачно написана два броја (слова и развојено писање у првом броју).

Делимично тачан одговор: Тачно написан један број; други број може да буде погрешно написан или изостављен.

Време: 1 минут

НИВО В

- Ученик познаје и примењује правописно правило о употреби великог слова у називима књижевних дела, именима припадника народа, двочланим географским именима.
- Ученик уме да правилно напише речцу не уз глаголе.
- Ученик уме да напише скраћенице које су блиске његовом искуству (нпр. година, пример, ученик, страна...) и скраћенице за мерне јединице.
- Ученик уме да употреби зарез у набрајању речи.
- Ученик препознаје први и други модел управног говора у тексту.
- Ученик саставља реченице од речи које су дате у основном облику (инфинитив, номинатив).

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању великог слова у називима књижевних дела.

Заокружи слово испред реченице у којој су велика слова правилно употребљена:

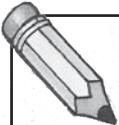
- а) Ханс Кристијан Андерсен је написао бајку о ружном Пачету.
- б) Ханс Кристијан Андерсен је написао бајку Ружно паче.
- в) Ханс Кристијан Андерсен је написао бајку ружно паче.
- г) Ханс Кристијан Андерсен је написао Бајку ружно паче.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје и примењује правило о писању великог слова у једночланим географским именима и именима припадника народа.

Прочитај реченице и подвуци две речи које треба написати великим словом:

Мој брат је отпутовао на екскурзију у мађарску. Тамо је упознао многе мађаре. Причао ми је да је пробао мађарску саламу.

Решење: (експертију у) мађарску, мађаре

Тачан одговор: Подвучене или на неки други начин обележене (заокружене, преписане) две речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучена једна реч из решења: тачна и нетачна реч.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању великог слова у вишечланим географским именима.

Подвуци три имена географских појмова у којима је правилно употребљено велико слово:

Фрушка гора, Нови Сад, Велика британија, Охридско језеро, Велика морава

Решење: Фрушка гора, Охридско језеро, Нови Сад

Тачан одговор: Подвучена три цела географска имена

Делимично тачан одговор: Подвучена два цела имена, без нетачног одговора.

Нетачан одговор: Подвучено једно географско име.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању великог слова у вишечланим географским именима.

Заокружи слово испред реченице у којој су велика слова правилно употребљена:

- a) Ката се купала у Сребрном Језеру код Великог Градишта.
- б) Ката се купала у Сребрном језеру код Великог Градишта.
- в) Ката се купала у Сребрном језеру код Великог градишта.
- г) Ката се купала у сребрном језеру код Великог градишта.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правило о писању рече НЕ уз глаголе и придеве.

У следећој реченици подвуци реч у којој је речца НЕ неправилно написана:

Вредни ученици недобијају недовољне оцене.

Решење: недобијају

Тачан одговор: Подвучена реч као у решењу.

Нетачан одговор: Осим речи из решења подвучена још нека реч.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правило о писању рече НЕ уз глаголе.

Заокружи слово испред реченице у којој је речца НЕ уз глаголе правилно написана.

- a) Нежелим да цртам и ни је ми потребан папир.
- б) Нисам срушио вазу и не знам ко је то урадио.
- в) Ни сам срушио вазу и незнам ко је то урадио.
- г) Не желим да цртам и ни је ми потребан папир.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да напише скраћенице које су близке његовом искуству.

Напиши скраћенице за речи испод линија:

- a) Весна је стигла до осамнаесте _____ књиге.
стране
- б) У седмом три има двадесет осам _____ ове године.
ученика

Решење:
а) стр.
б) уч.

Тачан одговор: Написане обе тачне скраћенице (у слово и тачка).

Делимично тачан одговор: Написана једна тачна скраћеница; једна тачна и једна нетачна.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик препознаје први и други модел управног говора.
---	---	--

Заокружи слово испред реченице у којој је подвучен управни говор:

- a) Сања је рекла: „Хајде да идемо у парк.”
- б) „Имам много да учим”, одговорио је Миша.

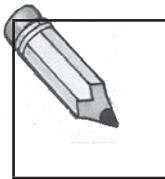
Решење: б)

Тачан одговор: Подвучена реченица као у решењу.

Време: 1 минут

НИВО Б

- Ученик познаје и примењује правописно правило о:
  - писању је великог слова у именима улица,
  - писању титула као што су кнез, цар, када су део синтагме (на пример: кнез Лазар, цар Душан)
  - писању речце ЛИ,
- Ученик правилно употребљава слово Ј у речима које ређе користи у писању (каиш, дијалог).
- Ученик употребљава зарезе у набрајању двочланих синтагми.
- Ученик препознаје сва три модела управног говора.
- Ученик поставља питања према задатом критеријуму у вези са блиским појмовима, појавама и ситуацијама.
- Ученик саставља причу према неколико задатих критеријума (број реченица, задате речи, смисао и редослед догађаја).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању великог слова у именима улица.
--	---	--

Подвучи речи које треба написати великим почетним словом:

Пре него што се преселио у улицу багремова, живео је у
кнез-михаиловој улици.

Решење: улицу, кнез-михаиловој

Тачан одговор:

Подвучене речи у оба назива улица као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене речи у једном називу улице.

Напомена:

Признаје се као тачан одговор и ако је ученик обележио на неки други начин реч (заокруживањем, писањем великог слова, подвлачењем само првог слова речи) коју треба писати великим словом.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правописно правило о писању титула када су оне део синтагме.

Заокружи слово испред реченице у којој су велика слова правилно употребљена:

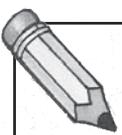
- а) Син краља Вукашина био је Марко.
- б) Син Цара Душана био је Урош.
- в) Нову цркву је освештао Патријарх Павле.
- г) Изабран је нови Председник државе.

Решење: а)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик познаје правило о писању рече ЛИ.

Заокружи слово испред правилно написане реченице:

- а) Имашли домаћи задатак?
- б) Јели тата дошао на ручак?
- в) Дали су вам дали сок?
- г) Да ли идеш на излет?

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да употреби зарезе у набрајању синтагми.

Упиши два зареза тамо где је потребно:

Шетао сам се ливадом и брао разнобојно цвеће дивљу нану купине и маслачак.

Решење: Шетао сам се ливадом и брао разнобојно цвеће, дивљу нану, купине и маслачак.

Тачан одговор: Два тачно уписана зареза, као у решењу.

Нетачан одговор: Један тачно уписан зарез (јер је иста ситуација); један зарез тачно уписан, а други нетачно, два тачна зареза и вишак.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик препознаје сва три модела управног говора.

Подвуци управни говор у следећим реченицама:

- 1) „Дођи ћу сигурно”, обећао је Бора.
- 2) Она рече: „Баш се радујем!”
- 3) „И ја”, одговори Бора, „дugo сe нисмо видели.”

Решење: 1) „Дођи ћу сигурно”
2) „Баш се радујем!”
3) „И ја” „дugo сe нисмо видели.”

Тачан одговор: Подвучене три реченице као у решењу.

Делимично тачан одговор: Две подвучене реченице.

Напомена: Не признаје се као тачан одговор реченица у којој су подвучени и управни и неуправни говор.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Продужени одговор

Дескриптор: Ученик уме да постави питање према задатом критеријуму у вези са блиским појмовима и ситуацијама.

Напиши три различита питања на која може да се одговори овом реченицом:

Деда је заборавио новине на клупи.

Ми смо питања започели, ти их заврши:

a) Ко _____?

б) Где _____?

в) Шта _____?

Решење:
а) Ко је заборавио новине (на клупи)?
б) Где је деда заборавио новине?
в) Шта је деда заборавио (на клупи)?

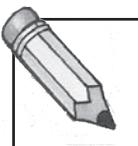
Тачан одговор: Три тачно постављена питања.

Делимично тачан одговор: Два тачно постављена питања.

Време: 2 минута

НИВО А

- Ученик употребљава зарез иза именице у вокативу, када се именица налази на почетку реченице.
- Ученик прецизно поставља питања у вези са подвученом речју у реченици, када је понуђено више упитних речи.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик употребљава зарез иза именице у вокативу, када се именица налази на почетку реченице.
Заокружи слово испред реченице у којој су сви потребни зарези тачно уписани:		
<p>a) Весна, донеси ми маказе, иглу, конац и дугме. б) Весна донеси ми маказе, иглу, конац и дугме. в) Весна донеси ми, маказе, иглу, конац, и дугме.</p>		
Решење: а)		
Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор. Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.		
Време: 1 минут		

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик познајеправило о писању датума.
Заокружи слово испред правилно написаног датума:		
<p>а) 6. 8. 2005. б) 6. VIII. 2005. в) 6. 8 2005. г) 6. VIII 2005.</p>		
Решење: а)		
Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор. Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.		
Време: 1 минут		

Тип задатка:
Продужени одговор

Дескриптор: Ученик прецизно поставља питања према задатом критеријуму (подвучена реч у реченици).

Постави питање тако да одговор на њега буде подвучена реч у реченици.

Данас сам у школи урадио задатак боље него прошлог пута.

Решење: Како си урадио задатак? / Колико добро си урадио задатак?

Тачан одговор: Као тачан одговор прихватају се питања која се односе на подвучену реч у реченици. Питања се могу поставити на различите начине.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор,
продужени одговор

Дескриптор: Ученик прецизно поставља питања према задатом критеријуму (подвучена реч у реченици).

Изабери једну од три упитне речи па њом започни питање у вези са подвученом речи у реченици.

У току распуста прочитao сам више занимљивих књига.

- 1. колико
  - 2. какве
  - 3. када
-

Решење: Какве си књиге прочитao у току распуста? / Какве су књиге које си прочитao у току распуста?

Тачан одговор: Као тачан одговор признаје се питање као у решењу. Ученик не мора да напише у „току распуста”.

Време: 2 минута

ГРАМАТИКА

НИВО Д

- Ученик уме да издвоји самогласнике у речима.
- Ученик уме да препозна властите именице у реченици.
- Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за место.
- Ученик уме да повеже именице и придеве истог броја и рода и именице и глаголе истог броја и рода.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да издвоји самогласнике у речима.
---	---	---

Заокружи све самогласнике у следећој реченици:

Дан је био дуг.

Решење: а, е, и ,о ,у

Тачан одговор: Пет заокружених самогласника.

Напомена: Кao тачан одговор признаје се и ако је ученик заокружио заједно самогласнике **ио** у трећој речи и ако је подвукao самогласнике.

Време: 30 секунди

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна властите именице у реченици.
---	---	--

Подвuci властите именице у следећој реченици:

ВУК КАРАЦИЋ ЈЕ РОЂЕН У СЕЛУ ТРИШИЋУ КРАЈ ЛОЗНИЦЕ.

Решење: ВУК КАРАЦИЋ ЈЕ РОЂЕН У СЕЛУ ТРИШИЋУ КРАЈ ЛОЗНИЦЕ.

Тачан одговор: Подвучене или заокружене четири властите именице, као у решењу.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за место.

Шта одређује подвучена реч у следећој реченици:

Да ли су овде сви ученици?

Подвучена реч одређује:

- а) време вршења радње
- б) начин вршења радње
- в) место вршења радње

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан одговор.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Спаривање, повезивање

Дескриптор: Ученик примењује правило о слагању именица и придева истог рода и броја.

Повежи линијама именице са прилевима одговарајућег рода и броја:

свилени

сестрин

шарена

поцепана

ШАЛ

КАПЕ

ТОРБА

ПИСМО

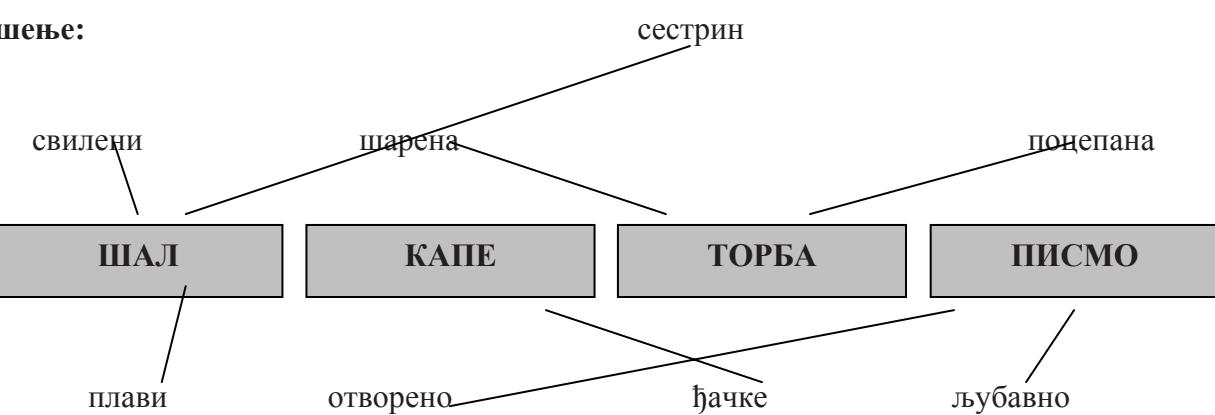
плави

отворено

ћачке

љубавно

Решење:

Тачан одговор:

Четири именице повезане са свим одговарајућим прилевима.

Делимично тачан одговор: Три именице повезане са свим одговарајућим прилевима.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Спаривање,
повезивање

Дескриптор: Ученик примењује правило о слагању именица и придева истог рода и броја.

Повежи речи из леве колоне са речима из десне, као што смо ми започели:

ВИСОКО
ВИСОК
ВИСОКЕ
ВИСОКА

ЗГРАДА
ДРВО
ЉУДИ
ЧОВЕК
ДЕВОЛЧИЦЕ

Решење:

ВИСОКО — ЗГРАДА
ВИСОК — ДРВО
ВИСОКЕ — ЉУДИ
ВИСОКА — ЧОВЕК
ВИСОКА — ДЕВОЛЧИЦЕ

Тачан одговор: Три повезана пара речи као у решењу.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Спаривање

Дескриптор: Ученик примењује правило о слагању именица и глагола (исти број и род).

Повежи линијама речи из леве колоне са речима из десне да добијеш правилне реченице:

Девојчица
Девојчице
Дечаци
Дечак
Деца

се смејао.
су се смејала.
су се смејале.
су се смејали.
се смејала.

Решење:

Девојчица — се смејао.
Девојчице — су се смејала.
Дечаци — су се смејале.
Дечак — су се смејали.
Деца — се смејала.

Тачан одговор: Четири реченице као у решењу.

Време: 1 минут

НИВО Г

- Ученик разликује реченице по значењу (обавештајне, узвичне, заповедне и упитне).
- Ученик уме да саставља одричне реченице од потврдних реченица (обавештајних, упитних и заповедних) са глаголом у презенту.
- Ученик уочава субјекат/субјекте састављен/састављене од једне или више именица, када се налази/налазе на почетку просте реченице.
- Ученик препознаје предикат (у презенту) у простој реченици, када предикат стоји непосредно уз субјекат.
- Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за време.
- Ученик самостално гради презент, перфекат и футур задатог глагола, према датом примеру.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик разликује реченице по значењу (обавештајна, упитна, узвична, заповедна).
Одреди какве су по значењу следеће реченице - обавештајне, упитне, заповедне или узвичне.		
a) Како је леп дан!		_____
б) Не преписуј!		_____
в) Како сте?		_____
г) То није тачно.		_____
Решење: а) узвична; б) заповедна; в) упитна; г) обавештајна.		
Тачан одговор:	Четири одговора као у решењу.	
Делимично тачан одговор:	Три тачна одговора; четврти одговор може да буде изостављен или погрешан.	
Време: 2 минута		

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разликује реченице по значењу (обавештајна, упитна, узвична, заповедна).

У следећем тексту пронађи и препиши заповедну и упитну реченицу:

Лутак: – Драги суче, ја сам Раша, мали лутак са Салаша. Жалим се на миша Јашу. Једном, кад је са мном био, књиге ми је покупио...

Из публике: То је страшно! То миш није. То је беда. Осуди га, драги деда!

Миш: – Истина је што бих крио, књиге сам му избушио, али зато Рашу кривим, и док живим, гонићу га преко суда.

Из публике: Ко говори овде криво?

Деда: – Суђење је занимљиво.

Заповедна реченица:.....

Упитна реченица:.....

Решење: Заповедна: Осуди га, драги деда!

Упитна: Ко говори овде криво?

Тачан одговор: Преписане две реченице као у решењу.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да састави одричне реченице од потврдних (обавештајних, упитних, заповедних).

Напиши следеће реченице у одричном облику.

1. Данас је леп дан. _____

2. Зашто једеш слаткише? _____

3. Трчи брзо! _____

Решење: 1. Данас није леп дан.
2. Зашто не једеш слаткише?
3. Не трчи брзо!

Тачан одговор: Три тачно написане реченице

Делимично тачан одговор: Две тачно написане реченице.

Напомена: Као тачан одговор може се признати и реченица у којој није исправно написан глагол у одричном облику јер задатком не тестирамо правопис. Наставник треба сам да одлучи да ли ће овим задатком да тестира и одрични облик реченице, и правопис. У том случају, оцењивање је сложеније.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да састави одричне реченице од потврдних реченица (обавештајних, упитних и заповедних).

Попуни празна поља у табели.

ВРСТА РЕЧЕНИЦЕ	ПОТВРДНИ ОБЛИК	ОДРИЧНИ ОБЛИК
	Аутобус стоји.	
Упитна реченица		

Решење:

ВРСТА РЕЧЕНИЦЕ	ПОТВРДНИ ОБЛИК	ОДРИЧНИ ОБЛИК
Обавештајна реченица	Аутобус стоји	Аутобус не стоји.
Упитна реченица	Зар аутобус стоји?	Зар аутобус не стоји?

Тачан одговор: Цела табела тачно попуњена.

Напомена: Признати као потврдни облик и упитну реченицу - Да ли аутобус стоји? Признати као тачан одговор и ако нису поштована правописна правила јер задатком не тестирамо правопис.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна субјекте који се налазе на почетку просте реченице.

Подвуци субјекте у следећој реченици:

Бранко Ђорђић и Десанка Максимовић писали су приче за децу.

Решење: Бранко Ђорђић и Десанка Максимовић / Бранко Ђорђић Десанка Максимовић

Тачан одговор: Подвучене речи као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима су и тражене.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и ако је ученик заокруживањем обележио субјекте.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна предикат у презенту у простој реченици, када предикат стоји непосредно уз субјекат.

Подвучи предикат у следећој реченици:

Деца очекују лепе поклоне за Нову годину.

Решење: очекују

Тачан одговор: Подвучена реч као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима је и тражена.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и ако је ученик заокруживањем обележио предикат.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за време.

Шта одређује подвучена реч у следећој реченици:

Јутрос је сјајни свитац изненада излетео из траве.

Подвучена реч одређује:

- a) начин вршења радње;
- б) место вршења радње;
- в) време вршења радње.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки кратак одговор.

Дескриптор: Ученик самостално гради футур задатог глагола према датом примеру.

У следећој реченици подвучене речи су у прошлом времену. Напиши их у будућем времену, као што смо ми започели:

Корњача и зец су се такмичили у брзини. Зец није журио, а корњача је трчала без предаха. Тако је она престигла зеца и добила награду.

Корњача и зец такмичиће се у брзини. ....

.....

Решење: Корњача и зец такмичиће се (ће се такмичити) у брзини. Зец неће журити, а корњача ће трчати без предаха. Тако ће она престићи зеца и добиће награду.

Тачан одговор: Пет тачних глаголска облика.

Делимично тачан одговор: Четири и три тачна глаголска облика.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки кратак одговор.

Дескриптор: Ученик самостално гради перфекат задатог глагола према датом примеру.

У следећој реченици подвучене речи су у садашњем времену. Напиши их у прошлом времену, као што смо ми започели:

У реци живи вредни Рак Кројач. Он је чувен по свом занату. У послу му помажу мали ракови. О вредноћи њиховој свуда се прича.

У реци је живео вредни Рак Кројач. ....

.....

Решење: У реци је живео вредни Рак Кројач. Он је био чувен по свом занату. У послу су му помагали мали ракови. О вредноћи њиховој свуда се причало.

Тачан одговор: Четири тачна глаголска облика.

Делимично тачан одговор: Три тачна глаголска облика.

Напомена: Као тачан признаје се и одговор у коме нису поштована правописна правила.

Време: 3 минута

НИВО В

- Ученик саставља одричне реченице од потврдних, када је глагол у датим реченицама у перфекту и футуру.
- Ученик уме да препозна субјекте на почетку просте реченице, који су исказани заменицама или именицом и заменицом.
- Ученик уме да препозна предикат у перфекту и футуру, када стоји непосредно уз субјекат.
- Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за начин.
- Ученик самостално проналази реи у реченици која одређују место вршења глаголске радње, када та реч није прилог (на пример: на столу).
- Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује време вршења глаголске радње, када је та реч прилог (јуче, данас).
- Ученик препознаје презент, перфекат и футур глагола, када уз њега не стоји прилог за време.
- Ученик гради нове глаголе уз помоћ префикса.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна субјекте на почетку реченице, када су исказани именицом и заменицом.
Подвуци субјекте у следећој реченици:		
Брат и ја смо јуче играли фудбал.		
Решење: <u>брат</u> и <u>ја</u> / <u>брат</u> <u>ја</u>		
Тачан одговор: Подвучене речи као у решењу. Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима су и тражене.		
Време: 30 секунди		

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да гради нове глаголе уз помоћ префикса.

Од глагола ПИСАТИ сагради три нова глагола, као што смо ми започели:

НА + ПИСАТИ = НАПИСАТИ
____ + ПИСАТИ = _____
____ + ПИСАТИ = _____
____ + ПИСАТИ = _____

Решење: Сложени глаголи од префикса и глагола ПИСАТИ.

Тачан одговор: Три тачна глагола.

Делимично тачан одговор: Два тачна глагола; два тачна глагола и један нетачан.

Напомена: Као тачан одговор признаје се и облик глагола у којем није извршена гласовна промена.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна предикат у футуру.

Подвуци у следећој реченици реч која означава будућу глаголску радњу:

„Истина је, што бих крио, књиге сам му избушио, али зато Рашу кривим, и док живим, гонићу га преко суда.”

Решење: гонићу

Тачан одговор: Као тачан одговор признаје се одговор из решења - оба дела перфекта: помоћни глагол и радни глаголски придев.

Време: 2 минута

НИВО Б

- Ученик уме да препозна прилев који се налази међу речима које припадају другој врсти, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном.
- Ученик уме да препозна субјекте који се налазе у средини или на крају просте реченице, а исказан су заменицама или именицом и заменицом.
- Ученик уме да препозна предикат у презенту, који не стоји непосредно уз субјекат.
- Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када је та реч прилог који је у честој употреби (на пример: лепо пише, гласно чита).
- Ученик гради нове речи од именица и придева са истим кореном уз помоћ префикса и суфиксa.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да пронађе реч у функцији субјекта, када се та реч налази у средини реченице.
У следећој реченици подвучи реч која има службу субјекта:		
Ноћас ће бити забава у виру на месечини.		
Решење: <u>забава</u>		
Тачан одговор: Подвучена реч као у решењу. Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима је и тражена.		
Време: 1 минут		

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна реч у функцији субјекта, када се та реч налази на kraju реченице.

Подвуци субјекат у следећој строфи:

Ближи се, ближи лето.
Помалा златну косу
у зрелим њивама жутим.

Решење: лето

Тачан одговор: Подвучена реч као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима је и тражена.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када је та реч прилог који је у честој употреби.

У следећој реченици подвуци реч која одређује начин вршења радње:

Тачно смо решили тешке задатке.

Решење: тачно

Тачан одговор: Подвучена реч као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучено више речи, међу којима је и тражена.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да пронађе реч у реченици која одређују начин вршења глаголске радње.

Подвуци речи које одређују начин вршења радње:

Ко паметно ћути, мудро говори.

Решење: паметно, мудро

Тачан одговор: Подвучена два прилога, као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучен један прилог.

Нетачан одговор: Осим прилога подвучена и нека друга реч.

Време: 30 секунди

НИВО А

- Ученик уме да подели реч на слогове.
- Ученик уме да препозна именицу која се налази међу речима које припадају другим врстама речи, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном.
- Ученик уме да препозна предикат у перфекту и футуру, када су помоћни и главни глагол одвојени другим речима у реченици.
- Ученик самостално проналази групу речи у реченици која одређује место, време или начин вршења глаголске радње, када те речи нису прилози (нпр. на последњем часу, тихим гласом).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да подели речи на слогове.
--	---	--

Заокружи слово испред пословице у којој има десет слогова:

- a) Ко паметно ћути, мудро говори.
- б) Мудри мало зборе, али много творе.
- в) Лепа реч и гвоздена врата отвара.
- г) Мери и важи, па онда кажи.

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен (подвучен) одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна одређену врсту речи (именица) када се та реч налази међу речима које припадају другим врстама речи, а сличне су по гласовном склопу или су са истим кореном.
---	---	--

Подвуци три именице у следећем низу:

питати, питање, упитни, испит, испитиваč, пропитивати.

Решење: питање, испит, испитиваč

Тачан одговор: Подвучене три именице као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две именице, без других врста речи.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна предикат у перфекту, када су помоћни и главни глагол одвојени другом речју у реченици.
---	---	--

Подвуци предикат у следећој реченици:

Они су увек седели на истом месту.

Решење: су седели

Тачан одговор: Подвучен цео предикат, као у решењу.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна предикат у перфекту и будућему, када су помоћни и главни глагол одвојени другим речима у реченици.

У следећим реченицама подвуци предикате:

1. Месец и звезде ће ноћас осветлiti вир.
2. Он је рибама сашио нове хаљине.

Решење: ће осветлiti, је сашио

Тачан одговор: Подвучени предикати у обе реченице, као у решењу..

Делимично тачан одговор: Подвучен предикат у једној реченици. У другој реченици може да буде погрешан одговор или да нема одговора.

Напомена: Тачним одговором сматра се подвучен цео предикат (помоћни и главни глагол).

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да пронађе групу речи у реченици у функцији прилошке одредбе за време.

У следећој реченици подвуци речи које одређују време вршења радње:

Прошле вечери дечак је славио рођендан.

Решење: прошле вечери

Тачан одговор: Подвучене обе речи у синтагми, као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучена једна реч у синтагми.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик самостално проналази групу речи у реченици која одређује место, време и начин вршења глаголске радње.

Из следеће реченице издвој групе речи које одређују место и време вршења радње. Упиши их у табелу:

Бели коњ је сваке ноћи лутао по зеленим долинама.

Место	Време

Решење:

Место	Време
(по) зеленим долинама	сваке ноћи

Тачан одговор:

Уписане две прилошке одредбе као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписана једна прилошка одредба. Друга одредба може да буде погрешна или изостављена.

Време: 1 минут

СЕМАНТИКА

НИВО Д

- Ученик разуме значење речи која му је исткуствено веома блиска, на основу слике, реченице и/или понуђеног синонима или антонима.
- Ученик уме да препозна и одреди деминутиве речи које су му веома близке.

Тип задатка:

Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме значење речи која је близка његовом искуству, на основу слике.

Заокружи слово уз слику на којој је лав НАРОГУШЕН:

a)

б)

в)

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

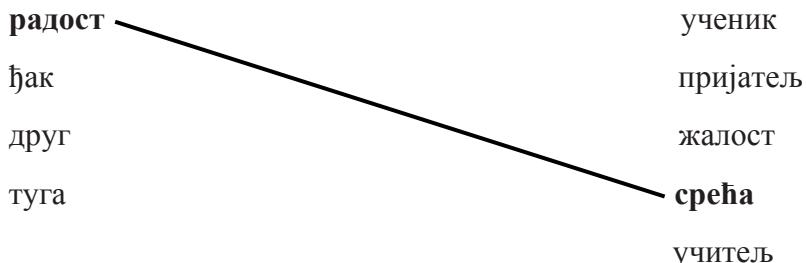
Време: 30 секунди

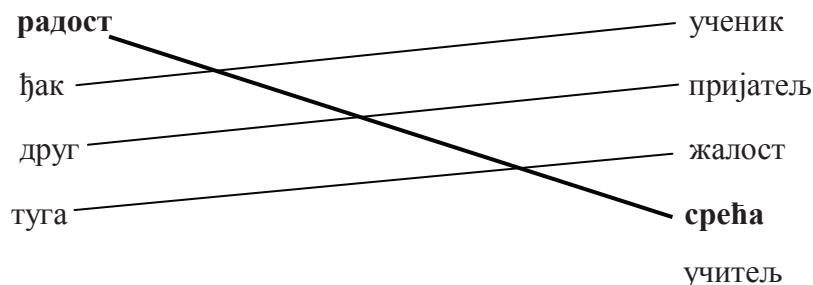
Тип задатка:
Спаривање

Дескриптор: Ученик уме да препозна синониме које често користи.

Повежи линијом речи које имају исто или слично значење, као у примеру. У десној колони једна реч је вишак.

Решење:

Тачан одговор: Повезана три синонима.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која је блиска његовом искуству, на основу контекста (реченице).

За ученика који стално говори: „Учитељице, мој друг ми је узео гумицу! Мој друг ми се смеје! Он преписује!” кажемо да је:

- а) свезналица;
- б) тужибаба;
- в) хвалисавац.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која је блиска његовом искуству, на основу контекста (реченице).

За онога ко стално говори: „Ја сам најбољи! Ја то умем боље! Ја имам најлепши сат!” кажемо да је:

- a) похваљен;
- б) хвалисав;
- в) захвалан.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна деминутиве који су му веома близки.

У следећим реченицама подвуци речи које значе нешто умањено:

Вече је било прохладно. Зечићи су легли заједно, њушкице окренули на једну, а репиће на другу страну. Задремали су.

Решење: зечићи, њушкице, репиће

Тачан одговор: Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две речи, трећа реч није подвучена.

Време: 1 минут

НИВО Г

- Ученик уме да препозна и формулише значење речи која је дата у лако разумљивом контексту.
- Ученик уме да препознае значење фразе која се често користи.
- Ученик уме да препозна синоним на основу једноставног и лако разумљивог контекста.
- Ученик уме да препозна и одреди антоним.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која је дата у лако разумљивом контексту.
--	---	--

Када ти учитељ каже да си задатак урадио БРЗОПЛЕТО, то значи да:

- a) брзо и лепо плетеши;
- б) имаш брзе прсте;
- в) радиш без размишљања.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) одговор као у решењу.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна значење фразе која се често користи.
--	---	--

Кад за неког человека кажемо: ОН ДРЖИ РЕЧ, то значи да он:

- а) кад нешто обећа, то не испуни;
- б) кад нешто обећа, то увек испуни;
- в) ништа не обећава јер неће то да испуни;
- г) кад нешто обећа, то ретко кад испуни.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна синоним на основу једноставног и лако разумљивог контекста.

Прочитај следећи текст и одреди шта значи подвучена реч:

Деца највише воле да се друже и играју. Али, често размирице прекину њихово дружење и игру.

Подвучена реч значи:

- а) шале;
- б) свађе;
- в) разговори.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна синоним на основу једноставног и лако разумљивог контекста.

Одреди шта значи подвучена реч у следећој реченици:

Мој брат је основао дружину одважних дечака.

Подвучена реч значи да су дечаци:

- а) високи;
- б) несташни;
- в) храбри;
- г) важни.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

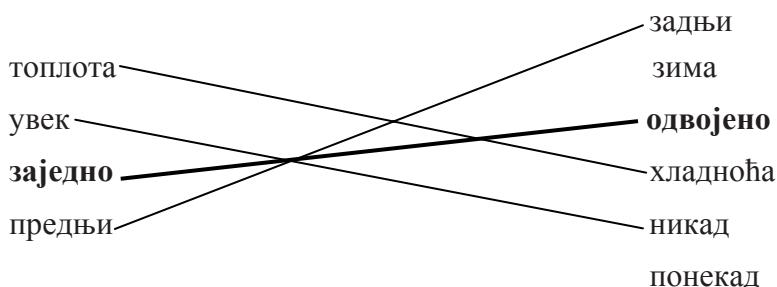
Тип задатка:
Спаривање, повезивање

Дескриптор: Ученик уме да препозна антониме.

Повежи линијом речи које имају супротно значење, као у датом примеру. У десној колони две речи су сувишне.

топлота	задњи
увек	зима
заједно	одвојено
предњи	хладноћа
	никад
	понекад

Решење:

Тачан одговор: Повезана три антонима.

Делимично тачан одговор: Повезана два антонима.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна антониме.

Подвуци речи супротног значења, као у примеру:

Мудар човек мало збори, али много твори.

- a) Кад највише грми, најмање кише падне.
- б) У ратара црне руке, али бела погача.
- в) Ватра је добар слуга, али је зао господар.

Решење: а) највише, најмање

б) црне, бела

в) добр зао

добр слуга, зао господар

слуга, господар

Тачан одговор: Подвучени антоними у три реченице.

Делимично тачан одговор: Подвучени антоними у две реченице; у трећој реченици антоними нису подвучени или су подвучене неодговарајуће речи.

Напомена: У реченици (в) признаје се као тачан одговор једна од три наведене могућности.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да одреди антоним.

придевска укрштеница

Упиши у укрштицу пријеве
супротног значења:

	2						
1							
			4				
3			т				
			в				
			р				
	5	д					
						6	

водоравно

1. сит
3. дубока
5. занимљив

управно

2. паметан
4. мек
6. висок

Решење:

	2						
1	г	л	а	д	а	н	
	л						
3	п	л	и	т	к	а	
			4				
			в				
			р				
	5	д	о	с	а	д	а
							н
							и
							з
							а
							к

Тачан одговор:

Уписано пет антонима као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписано четири антонима.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна антоним.

Заокружи реч која нема исто значење као остале:

ЛЕЊИВАЦ

НЕРАДНИК

ЗАБУШАНТ

ВРЕДНИЦА

ГОТОВАН

Решење:

ВРЕДНИЦА

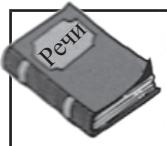
Тачан одговор: Заокружена или на неки други начин (подвучена) одговарајућа реч.

Нетачан одговор: Заокружено више речи, међу којима је и тачна.

Време: 1 минут

НИВО В

- Ученик разуме и уме да препозна значење речи и фразе која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику.
- Ученик уме да повеже нелинеарни текст са његовим значењем.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику.
---	---	--

Кад кажемо да је неки човек ЗАЛУДАН, то значи да он:

- a) ради само преко дана;
- b) не ради никакав посао;
- c) ради по цео дан;
- d) залута негде често.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику.
---	---	--

Кад за неког човека кажемо да је ОБЕРУЧКЕ прихватио неку понуду, то значи:

- a) понуду је прихватио за ручку;
- b) понуду је радо прихватио;
- c) понуду је нерадо прихватио.

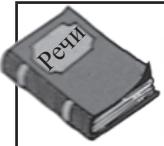
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење фразе која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику.

Одреди шта значи следећа народна изрека:

Где мачке нема, ту мишеви коло воде.

- a) Мишеви воле да играју коло.
- б) Больје је имати пса него мачку.
- в) Свако ради шта хоће када нема газде.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме значење фразе која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику.

Шта значи следећа народна изрека?

Поклону се у зубе не гледа.

- а) Увек треба захтевати лепши поклон;
- б) Поклону не треба тражити замерку;
- в) Поклоне не треба одмах отварати;
- г) Поклоне не треба размењивати.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да повеже нелинеарни текст са његовим значењем.

Шта значи овај саобраћајни знак?

- a) Стигли смо у Ниш.
- б) Још 5 километара до Ниша.
- в) Ниш је дугачак 5 километара.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

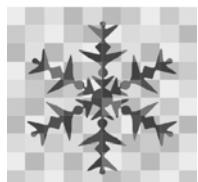
Дескриптор: Ученик уме да повеже нелинеарни текст са његовим значењем.

Ког дана ће бити облачно са кишом? Заокружи слово испред тачног одговора.

ПОНЕДЕЉАК

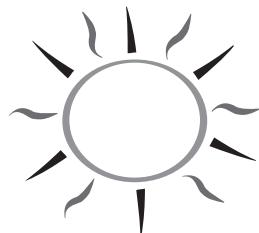
УТОРАК

СРЕДА

ЧЕТВРТАК

- а) у понедељак;
- б) у уторак;
- в) у среду;
- г) у четвртак.

Решење: а)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 30 секунди

НИВО Б

- Ученик уме да препозна синоним који ређе користи, уз помоћ сложенијег контекста, али и без њега.
- Ученик уме да препозна значење речи и фразе која се ретко јавља у његовом активном и пасивном речнику, на основу понуђеног контекста, синонима или када се та реч налази међу речима сличним по гласовном склопу.

	Тип задатка: Спаривање, повезивање	Дескриптор: Ученик уме да препозна синониме које ређе користи.
---	---	---

Повежи речи истог или сличног значења. Две речи у левој колони су вишак.

ЛУКА

ДВОРАНА

СТОВАРИШТЕ

ЗАМАК

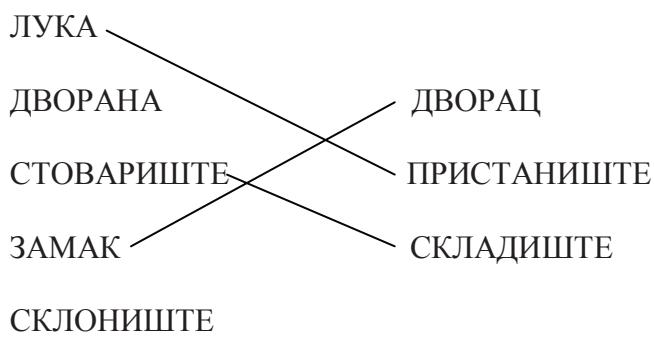
СКЛОНИШТЕ

ДВОРАЦ

ПРИСТАНИШТЕ

СКЛАДИШТЕ

Решење:

Тачан одговор:

Повезана три синонима као у решењу.

Делимично тачан одговор:

Повезана два синонима; трећи пар може да буде погрешан или изостављен.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи која се ретко јавља у његовом активном и пасивном речнику, на основу контекста или синонима.

Прочитај реченицу и одреди шта значи подвучена реч:

Задатак сам урадио беспрекорно.

- a) Задатак сам урадио без прекора;
- б) Задатак сам урадио без грешке;
- в) Задатак сам урадио на време;
- г) Задатак сам урадио самостално.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи када се та реч налази међу речима сличним по гласовном склопу.

Подвучи речи које означавају какви су неки људи:

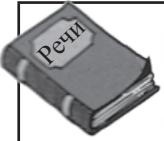
САЊАЛИЦЕ, БУБАЛИЦЕ, СМИЦАЛИЦЕ, СПАВАЛИЦЕ, СПАЈАЛИЦЕ

Решење: САЊАЛИЦЕ, БУБАЛИЦЕ, СПАВАЛИЦЕ

Тачан одговор: Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две речи; трећа може да буде погрешна или изостављена.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи, када се та реч налази међу речима сличним по гласовном склопу.

Пажљиво прочитај текст, па на линијама напиши реч која недостаје. Изабери једну од понуђених речи испод линије:

1. Птице су се _____ ка облацима.
(винуле,вијориле, ваљале)

2. Дрвеће се _____ под јаким _____ ветра.
(завртело, зањихало, заклонило) (полетом, налетом, залетом)

Решење: 1) винуле
2) зањихало   налетом

Тачан одговор: Написане три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написане две речи; трећа реч може да буде погрешна или изостављена.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна значење речи коју ретко користи у свом активном и пасивном речнику, на основу контекста или синонима.

Одреди шта значи подвучена реч у следећој реченици:

Мајмуни воле да опонашају људе.

Та реч значи:

- а) плаше;
- б) имитирају;
- в) задиркују;
- г) засмејавају.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

НИВО А

- Ученик разуме и уме да препозна значење речи и фразе која је књишког типа и није блиска искуству ученика, на основу контекста или понуђеног синонима или антонима.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме значење речи која је књишког типа и није блиска његовом искуству.

Одреди шта значи подвучена реч у следећој реченици:

Док је био на путу, Марко је потрошио поприлично новца.

- a) довольно новца;
- б) мало новца;
- в) много новца;
- г) нешто новца.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме значење речи која је књишког типа и није блиска његовом.

Прочитај реченицу и одговори шта значи подвучена реч:

Милан је установио да мора више да ради ако жели успех.

Подвучена реч значи:

- а) поновио;
- б) записао;
- в) схватио;
- г) објаснио.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик разуме значење речи која је књишког типа, на основу понуђеног антонима.

Заокружи слово испред речи која има супротно значење од речи НЕЧОВЕЧАН:

- a) паметан;
- б) нељудски;
- в) племенит;
- г) надљудски.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Спаривање,
повезивање

Дескриптор: Ученик разуме значење фразе која је књишког типа и није близка његовом искуству.

Повежи израз ПРЕМОСТИТИ РЕКУ са његовим основним значењем:

ПРЕМОСТИТИ РЕКУ

- проћи чамцем испод моста
- прећи преко моста
- саградити мост преко реке
- препливати реку

Решење:

ПРЕМОСТИТИ РЕКУ

- проћи чамцем испод моста
- прећи преко моста
- саградити мост преко реке
- препливати реку

Тачан одговор: Повезан израз са значењем као у решењу.

Нетачан одговор: Повезано више значења са датим изразом.

Време: 1 минут

КЊИЖЕВНОСТ

НИВО Д

- Ученик уме да препозна бајку као књижевну врсту на основу карактеристичних ликова, предмета и ситуација, устаљеног почетка (Био једном један...).
- Ученик уме да препозна бајку и басну као књижевне врсте на основу описа њивих основних одлика.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна бајку као врсту на основу карактеристичних ликова.
---	---	--

Међу понуђеним ликовима пронађи и подвуци оне који се јављају у народним бајкама:

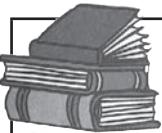
патуљак, каубој, вештица, пилот, вила.

Решење: патуљак, вештица, вила

Тачан одговор: Подвучена или на неки други начин (заокружена) три лика као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучена два лика, без нетачног.

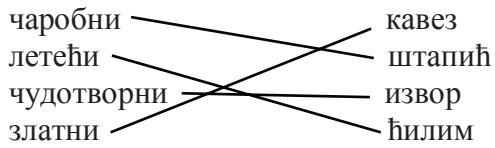
Време: 30 секунди

	Тип задатка: Спаривање, повезивање	Дескриптор: Ученик уме да препозна бајку као књижевну врсту на основу карактеристичних предмета.
---	---	---

Повежи линијама леву и десну колону тако да добијеш предмете из бајке:

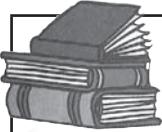
чаробни	кавез
летећи	штапић
чудотворни	извор
златни	Ћилим

Решење:

Тачан одговор: Спојена четири тачна пара. Признати и ако ученик повеже и златни - штапић.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна бајку као врсту на основу карактеристичних ликова, предмета и ситуација, устаљеног почетка.

Заокружи слово испред реченице која припада бајци:

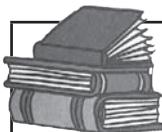
- a) Цар Лазар је живео у средњем веку.
- б) Царевина је земља којом влада цар.
- в) Царев син узме буздан и удари змаја у главу.
- г) Пуштао сам змаја за време излета на планини.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Уме да препозна бајку као књижевну врсту на основу карактеристичних ликова, ситуација, устаљеног почетка.

Прочитај пажљиво следећи одломак и одреди књижевну врсту којој припада:

Био један цар, па имао три сина и једну кћер, коју је чувао као очи у глави. Кад девајка одрасте, једно вече замоли се оцу своме да јој допусти да изиђе с браћом мало пред дворе у шетњу; и отац јој допусти. Али тек што изиђе пред двор, у један мах долети из неба змај, шчепа дјевојку између браће и однесе је у облаке.

Овај одломак је узет из:

- а) загонетке;
- б) басне;
- в) бајке;
- г) шаљиве приче.

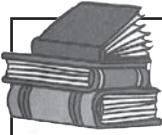
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Двоструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна бајку као књижевну врсту на основу описа њених основних одлика.

Ако је тврдња тачна, заокружи ДА, ако је нетачна, заокружи НЕ:

Тврдња:

Бајке причају само о обичним људима.

ДА НЕ

Бајке обично имају срећан крај.

ДА НЕ

У бајкама има нестварних ликова и догађаја.

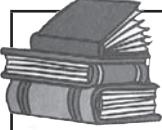
ДА НЕ

Решење: НЕ, ДА, ДА

Тачан одговор: Заокружена три одговора као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружена два и један тачан одговор.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Двоструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна басну као књижевну врсту на основу описа њених основних одлика.

Ако је тврдња тачна, заокружи ДА, ако је нетачна, заокружи НЕ:

Тврдња:

Басне су приче у којима животиње имају особине људи.

ДА НЕ

Басне су кратке и поучне приче.

ДА НЕ

Басне су приче које описују како људи гаје животиње.

ДА НЕ

Решење: ДА, ДА, НЕ

Тачан одговор: Заокружена три тачна одговора као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружена два и један тачан одговор.

Време: 1 минут

НИВО Г

- Ученик уме да препозна басну као књежевну врсту на основу басне у целини, понуђеног одломка или препричане басне.
- Ученик уме да препозна особине ликова животиња из басне и повеже их са особинама људи.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик познаје основне особине ликова животиња у басни и уме да их повеже са особинама људи.
---	---	---

Која се особина најчешће везује за животиње које су описане у баснама?

ЛИСИЦА је: МРАВ је: ЗЕЦ је:

а) наивна	а) вредан	а) марљив
б) храбра	б) тврдоглав	б) плашљив
в) лукава	в) уображен	в) мудар

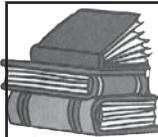
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в), а), б)

Тачан одговор: Три одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Два тачна одговора. Трећи одговор је нетачан или није дат.

Време: 1 минут

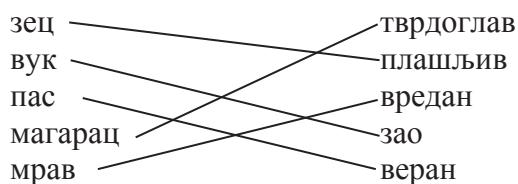
Тип задатка:
Спаривање,
повезивање

Дескриптор: Ученик познаје основне особине ликова животиња у басни и уме да их повеже са особинама људи.

У баснама животиње имају особине људи. Повежи линијама име животиње са особином:

зец	тврдоглав
вук	плашљив
пас	вредан
магарац	зао
мрав	веран

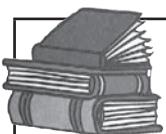
Решење:

Тачан одговор: Повезано пет тачних парова.

Делимично тачан одговор: Повезана четири тачна пара.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна басну као књижевну врсту на основу одломка или препричане целе басне.

Прочитај пажљиво следећи текст:

Неки пас је носио парче меса. Пролазио је поред једне реке. У реци је спазио своју сенку. Помислио је да је у води неки други пас. Учинило му се да је у устима оног пса веће парче меса, па је скочио да му га отме. При томе је испустио свој комад, те му га је вода однела. После тога пас се чудио како су у исти мах нестале оба комада меса.

Овде је препричана:

- а) шаљива прича;
- б) басна;
- в) пословица;
- г) бајка.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

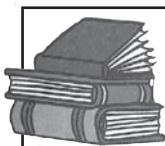
Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

НИВО В

- Ученик уме да препозна кратке прозне врсте народне књижевности (пословица, загонетка, питалица, ређалица)
- Ученик уме да препозна целину у песми (стих, строфа).

Тип задатка:
Спаривање,
повезивање

Дескриптор: Ученик уме да препозна кратке прозне врсте народне књижевности.

У кружиће испред наведених примера упиши одговарајући број:

- Што снага не може, памет учини.
- Беле коке с неба пале, наша врата затрпале?
(снег)
- А ти вуче, бау, бау, а ти мацо, мау, мау, а ти гуско шиго-миго...
- Питали миша: – У којем селу најбоље живиш? – У оном где нема мачака.
- 1 - загонетка**

2 - ређалица

3 - питалица

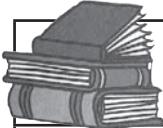
4 - пословица

Решење: 4, 1, 2, 3

Тачан одговор: Уписана четири одговарајућа броја.

Делимично тачан одговор: Уписана три одговарајућа броја.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна целину у песми (стих и строфа).

Прочитај песму „Ваљак” и одреди колико у њој има стихова и строфа.

Заокружи слово испред тачног одговора.

ВАЉАК

Он живи како ваља,
боље од краља.

Од како је постао,
једини му је посао
да се – ваља!

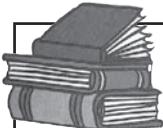
Песма има:

- а) три строфе и шест стихова;
- б) две строфе и пет стихова;
- в) пет строфа и два стиха;
- г) две строфе и шест стихова.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) обележен тачан одговор.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна целину у песми (стих, строфа).

У овој песми заокружен је један њен део. Одговори како се тај део песме зове.

На језера два из бајке
личе очи моје мајке.

Наоколо стабла вита
а сред воде, мирне, сјајне,
два отока ко две тајне.

Заокружени део зове се:

- а) стих;
- б) строфа;
- в) наслов.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (обележен) тачан одговор.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 30 секунди

НИВО Б

- Ученик уме да препозна особине и осећања ликова у датој бајци или басни (лукави, опасни, опрезни, сналажљиви, мудри...) и одреди њихове односе.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна особине и осећања ликова у бајци и басни.
--	---	---

Сети се прича *Цврчак и мрав, Мали кројач и Ружно паче*.

Пажљиво прочитај реченице које се односе на те приче и подвуци одговарајућу реч, као у примеру:

Пример:

Када је добра вила претворила Пинокија у дечака, он је био:

срећан, бесан, тужан.

1. Када су мрави отерали цврчка, он је био:

тужан, заљубљен, захвалан.

2. Када је мали кројач једним ударцем убио седам мува, мали кројач је био:

уморан, уплашен, поносан.

3. Када је ружно паче постало лабуд, паче је било:

радосно, забринуто, љуто.

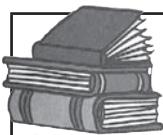
Решење: 1. тужан 2. поносан 3. радосно

Тачан одговор:

Подвучене три речи као у решењу.

Делимично тачан одговор: Подвучене две речи; трећа може да буде изостављена или погрешна.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна особине ликова животиња у датој басни.

Прочитај пажљиво следећи текст и одреди какав је пас.

Носио неки пас парче меса. Пролазио је поред једне реке. У реци спази своју сенку. Помисли да је у води неки други пас. Учини му се да је у устима оног пса веће парче меса, па скочи да му га отме. При томе испусти свој комад, те му га вода однесе. После тога пас се чудио како у исти мах нестадоше оба комада меса.

Пас из ове басне је:

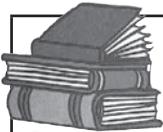
бојажљив, халапљив, мудар, велики.

Решење: халапљив

Тачан одговор: Подвучена тачна особина, као у решењу.

Нетачан одговор: Подвучена тачна и нетачна особина.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна особине ликова животиња у датој басни.

Сети се басне *Корњача и зец* и за свако питање заокружжи слово испред тачног одговора:

1. Зашто је зец изгубио трку?
  - а) превише је веровао у своју брзину;
  - б) уплашио се корњаче;
  - в) повредио се у току трке.
2. Зашто је корњача победила у трци?
  - а) публика је навијала за њу;
  - б) била је веома упорна;
  - в) судија јој је помогао.

Решење: 1. а)   2. б)

Тачан одговор: Два одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Један тачан одговор; тачан и нетачан одговор.

Напомена: Ако је заокружено више одговора у сваком делу задатка, одговор је за тај део задатка нетачан.

Време: 1 минут

СТИЛ

НИВО В

- Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације (разговор, писмо, порука, молба, обавештење, позивница...).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације.
---	---	---

Прочитај следећи текст и заокружи слово испред тачног одговора:

- Гоцо, погледај колико је сати.
- Пола тринаест, мама.
- Ваљда пола један?
- Али, мама, тата је рекао да се за један час поподне каже тринаест часова.

Наведени текст је:

- а) дописивање;
- б) разговор;
- в) препричавање;
- г) опис.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.
Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације.
---	---	---

Пажљиво прочитај следећи текст и заокружи слово испред тачног одговора:

Драга моја Бранкице,

Опости што се нисам раније јавила. Нисам имала времена. На летовању ми је лепо и забавно. Купамо се и пливамо по цео дан. Кад се вратим, донећу ти једну школјку.

Поздравља те и воли твоја

Ана

Наведени текст је :

- a) разговор;
- б) писмо;
- в) честитка;
- г) савет.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокрушен више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације.
---	---	---

Заокружи број испред правоугаоника у којем је уписано упутство:

1   Мама, оставио сам
          кељу испод отирача.
          Јован

2   Пре употребе добро
          промућкати!

3   Пази, свеже обојено!

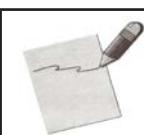
4   Срећна Нова година!

Решење: 2

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин обележен одговор као у решењу.

Нетачан одговор: Заокрушен више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације.

Уз сваки пример напиши којој врсти текста он припада (позивници, разгледници, обавештења):

Драги Мирко,

1. Јављам ти се из сунчаног Сутомора. Купам се и уживам у лепотама мора. Надам се да ћеш и ти идуће године бити са мном.

Прими пуно поздрава од Јована

---

2. Данас од 9 до 12 часова неће бити воде у улици Милана Узелца од броја 12 до 17 због радова на водоводној мрежи.

Градски водовод

---

3. У среду, 9. марта, у кафићу Камичак славим свој 12. рођендан. Журка почиње у 17.00 часова. Очекујем те!

Данијела

Решење: 1. разгледница 2. обавештење 3. позивница

Тачан одговор:

Написана три одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написана два тачна одговора: трећи одговор је изостављен.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Спаривање, повезивање	Дескриптор: Ученик да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације.
---	---	---

У кружић поред сваке реченице упиши одговарајући број:

Пази, опасан пас!

1 - забрана

Молимо искључите мобилне телефоне.

2 - упозорење

Пушење није дозвољено!

3 - молба

Утакмица је одложена!

4 - обавештење

Решење:

2

3

1

4

Тачан одговор:

Уписана четири одговарајућа броја.

Делимично тачан одговор: Уписана три броја а четврти је изостављен.

Време: 1 минут

НИВО Б

- Ученик користи одговарајући стил у свакодневној усменој и писаној комуникацији (разговор, писмо, порука, позивница...).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик препознаје и користи одговарајући стил у усменој и писаној комуникацији.
<p>1. Која је од следећих реченица узета из уџбеника за природу и друштво?</p> <p>a) Орао је птица грабљивица која има оштар, савијен кљун и јаке канце. б) Орао, моћни господар висина, замахнуо је крилима и нестао у плаветнилу неба. в) Орао је мом деди однео јагње које је пасло на ливади.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>		
<p>Решење: а)</p>		
<p>Тачан одговор: Заокружен или подвучен одговор као у решењу.</p>		
<p>Време: 2 минута</p>		

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик препознаје и користи одговарајући стил у усменој и писаној комуникацији.
---	---	--

Која од следећих реченица највише одговара писменом задатку у коме је тема

Опис шуме у пролеће

- а) Шума је станиште самониклог дрвећа, жбуња, зељастих биљака и животиња.
- б) Обасјана сунчевим зрацима, зелена шума је дремала у тишини поподнева.
- в) Знам један пропланак у шуми где можемо да поставимо шатор и да логорујемо.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружен или на неки други начин (подвучен) одговор као у решењу.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Кратак осговор	Дескриптор: Ученик користи одговарајући стил у писаној комуникацији.
---	---------------------------------------	---

Адресирај писмо које шаљеш свом другу. Унеси све потребне податке.

<p><u>Прима</u></p> <hr/> <hr/> <hr/>	
---------------------------------------	---

Решење: Име и презиме друга
Улица и кућни број
Место становља - поштански број није обавезан

Тачан одговор: Написана три податка (признаје се и одговор са правописном грешком јер задатком не тестирамо правопис)

Делимично тачан одговор: Написана два податка.

Време: 1 минут

МОДЕЛИ ЗАДАТКА ПО НИВОИМА ПОСТИГНУЋА

МАТЕМАТИКА

ПОЗНАВАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

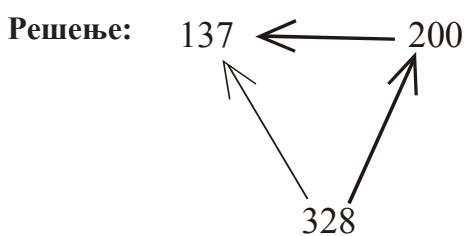
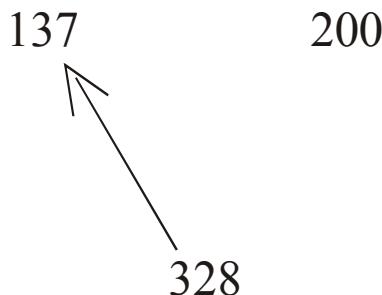
НИВО Д

Ученик уме да:

- броји до хиљаду;
- чита и запише број;
- напише број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја (на пример, понуђен је започет пример по коме ученик завршава задатак, али се 0 не појављује као цифра);
- упореди бројеве (на пример: ређа их по величини, препозна графички приказ њиховог растућег или опадајућег редоследа, дат сликом).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да упореди бројеве (на пример, ређа их по величини, препознаје графички приказ опадајућег или растућег редоследа дат сликом).
--	---------------------------------------	---

Повуци стрелице које крећу од већег ка мањем броју, као што је започето на слици:

Тачан одговор:

Обе стрелице тачно усмерене (као у решењу).

Делимично тачан одговор: Само једна од двеју стрелица тачно усмерена.

Нетачан одговор:

Обе стрелице погрешно усмерене или не постоје стрелице.

1°
7 4 6 3
2 5 9

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да напише број као збир производа декадне једнице и једноцифреног броја (на пример, понуђен је започет пример по коме ученик завршава задатак, али се 0 не појављује као цифра).

Допуни једнакост као што је дато у примеру:

$$453 = 4 \cdot 100 + 5 \cdot 10 + 3 \cdot 1$$

$$732 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Решење:

$$732 = 7 \cdot 100 + 3 \cdot 10 + 2 \cdot 1 \quad \text{или} \quad 732 = 100 \cdot 7 + 10 \cdot 3 + 2$$

$$\text{или} \quad 732 = 100 \cdot 7 + 10 \cdot 3 + 2 \quad \text{или} \quad 732 = 100 \cdot 7 + 10 \cdot 3 + 1 \cdot 2$$

Тачан одговор:

Било који одговор из решења. Признати одговор ако је помешан редослед сабирача, ако је редослед чинилаца мешовит (негде је цифра, а негде декадна јединица на првом месту) или ако је изостављено 1 као чинилац.

Делимично тачан одговор: Грешка код писања цифара или декадних јединица. Ученик није разложио број по понуђеном моделу, без обзира на тачност једнакости.

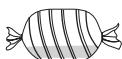
Време: 1 минут

1°
7 4 6 3
2 5 9

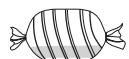
Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да броји до 1000.

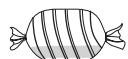
Миша је пребројавао бомбоне које је добио и стигао је до 198. Настави да бројиш и уписујеш бројеве, као што је Миша почeo:

197

198

—

—

—

Решење: 199, 200, 201

Тачан одговор: Уписани бројеви као у решењу или написано само 201 на последњој цртици.

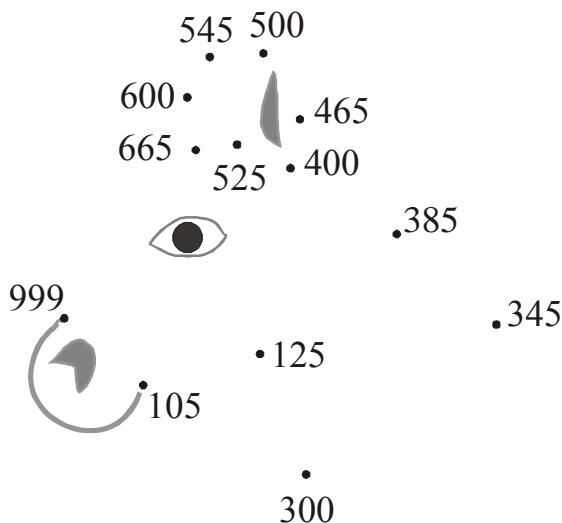
Време: 30 секунди

1
7 4 6 3
2 5 9

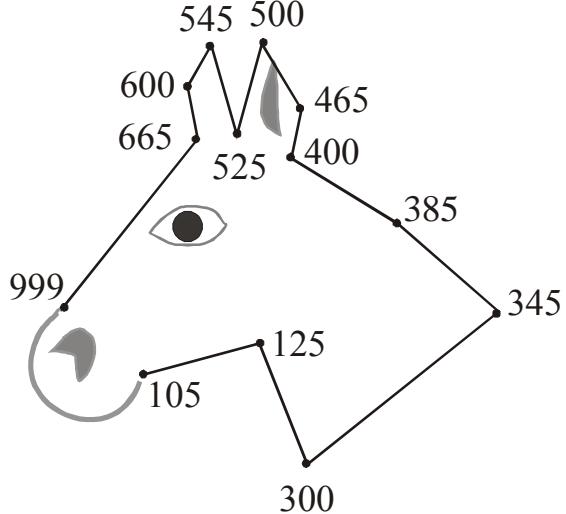
Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да упореди бројеве (на пример, ређа их по величини, препознаје графички приказ опадајућег или растућег редоследа дат сликом).

Повежи линијом тачке тако што ћеш почети од најмањег броја, а завршити код највећег.

Решење:

Тачан одговор: Повезани сви бројеви као у решењу.

Време: 1 мин. 30 сек.

НИВО Г

Ученик уме да:

- цифрама запише број који је дат речима и када број садржи 0 – разуме позицију 0 у запису броја;
- запише број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја и када број садржи 0;
- одреди и запише број по датим једноставним захтевима (комбиновање два захтева; захтеви су, на пример, парност броја и комбинација различитих цифара или слично; понуђен модел...);
- упореди бројеве користећи симbole $>$, $<$;
- одреди претходник и следбеник и користи те термине;
- у датом броју одреди месну вредност цифре.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да одреди претходник и следбеник и користи те термине.
--	---	--

Обој:

- црвеном бојом балон на коме је следбеник броја 100;
- плавом бојом балон на коме је претходник броја 999.

Решење:

Црвеном бојом обојен балон обележен са 101.

Плавом бојом обојен балон обележен са 998.

Тачан одговор:

Оба балона обојена као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да упореди бројеве користећи симболе $<$, $>$.
---	---------------------------------------	--

У сваки квадрат упиши цифру тако да неједнакости буду тачне:

a) $5 \boxed{\quad} 7 < 517$

б) $6 \boxed{\quad} 5 > 685$

Решење:

- а) 0
- б) 9

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да одреди и запиše број по датим једноставним захтевима (комбиновање два захтева; захтеви су, на пример, парност броја и комбинација различитих цифара или слично; понуђен модел...)
---	---------------------------------------	--

Помоћу цифара 8, 1, 4 напиши:

- а) различитим цифрама највећи троцифрени број _____
- б) различитим цифрама најмањи троцифрени број _____

Решење:

- а) 841
- б) 148

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Нетачан одговор: На пример 888 или неки други нетачан одговор.

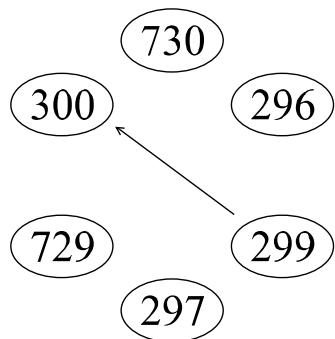
Време: 1 минут

1°
7 4 6 3
2 5 8
9

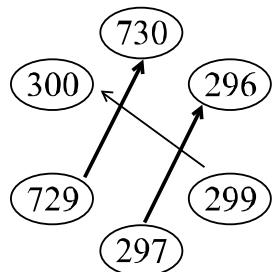
Тип задатка:
Повезивање

Дескриптор: Ученик уме да одреди претходник и следбеник и користи те термине.

Повежи стрелицама бројеве са њиховим следбеницима, као што је започето на слици:

Решење:

Тачан одговор:

Оба повезивања као у решењу (са тачним усмерењем стрелица) без нетачних повезивања.

Делимично тачан одговор: Једно тачно и највише једно нетачно повезивање или тачно повезани бројеви са највише једном погрешно усмереном стрелицом.

Нетачан одговор:

Ниједно тачно повезивање или тачна повезивања са више од једног нетачног повезивања или тачно повезани бројеви са обе погрешно усмерене стрелице.

Време: 1 минут

НИВО В

Ученик уме да:

- у датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично...).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да у датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично).
--	---	---

Неки од бројева 252, 173, 508, 442, 689, 768 стављени су у врећу по захтеву:

Цифра десетица је већа од цифре стотина.

Напиши на линији
бројеве који су у врећи:

Решење: 252, 173, 689

Тачан одговор:

Написана сва три броја као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написана сва три тачна броја и један нетачан или два тачна броја и највише један нетачан.

Нетачан одговор:

Написан један тачан број или написано више нетачних бројева.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да у датом броју одреди месну вредност цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично).
---	---------------------------------------	--

Напиши број који ћеш добити ако замениш места цифре десетица и цифре јединица:

a) 829 _____

б) 420 _____

Решење:

- a) 892
б) 402

Тачан одговор: Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да у датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично).
---	---	---

Дати су бројеви: 223, 232, 322, 332, 323, 233.

На линији напиши бројеве код којих су цифра стотина и цифра десетица исте.

Одговор : _____

Решење: 223, 332

Тачан одговор: Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написан један тачан број, а други је нетачан или је изостављен. Написана оба тачна броја и један нетачан.

Нетачан одговор: Написана оба тачна броја и више нетачних; остали нетачни одговори.

Време: 1 минут

1°
7463
2 5_g

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да у датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично).

За доле написане бројеве важи правило: Цифра десетица је парна.

Један број се нашао овде грешком. Пronађи га и прецртај.

246, 523, 801, 638, 287

Решење: 246, 523, 801, ~~638~~, 287

Тачан одговор: Прецртан број 638.

Нетачан одговор: Прецртано више бројева или прецртан број који није решење задатка.

Време: 1 минут

НИВО Б

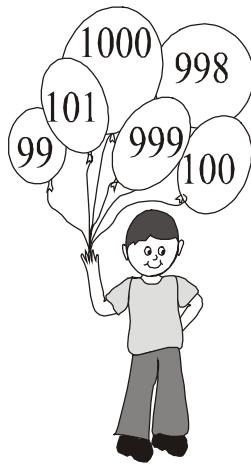
Ученик уме да:

- запише број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број и слично...).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да запиše број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број и слично).
---	---	--

Обој:

- црвеном бојом балон на коме је следбеник најмањег троцифреног броја;
- плавом бојом балон на коме је претходник највећег троцифреног броја.

Решење:

Црвеном бојом обојен балон обележен са 101.

Плавом бојом обојен балон обележен са 998.

Тачан одговор:

Оба балона обојена као у решењу.

Делимично тачан одговор: Један од два балона тачно обојен.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да запише број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број или слично).
--	---------------------------------------	--

Напиши све парне троцифрене бројеве који се записују једном истом цифром.

Одговор: _____

Решење: 222, 444, 666, 888

Тачан одговор: Написана сва четири броја као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написана три тачна броја.

Нетачан одговор: Написана било која комбинација тачних бројева уз један и/или више нетачних бројева; мање од три тачна броја.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да запише број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број или слично). (Општи опис постигнућа: Ученик уме да реорганизује и трансформише податке из једне врсте записа у други.)
--	---------------------------------------	---

Ако ☼ означава стотине, ☾ десетице, а ☽ јединице, запиши број цифрама:

a) ☼ ☼ ☼ ☾ ☾ ☾ ☽ ☽ ☽ ☽ ☽ ☽ = _____

б) ☼ ☼ ☼ ☼ ☼ ☽ ☽ ☽ ☽ ☽ ☽ ☽ = _____

Решење:

а) 356

б) 507

Тачан одговор: Оба одговора као у решењу.

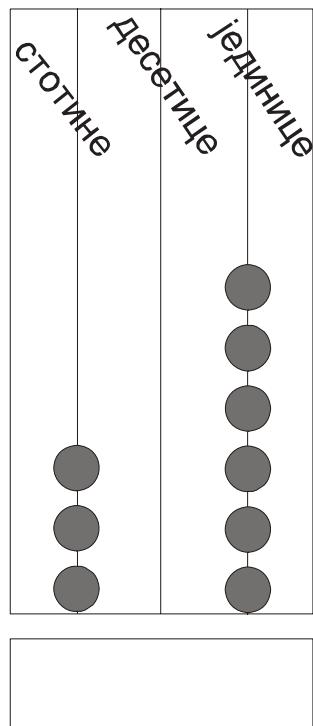
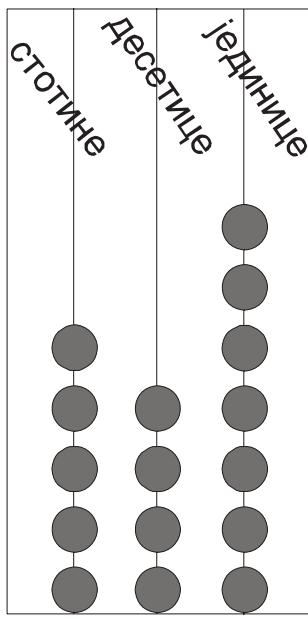
Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Нетачан одговор: Нетачно записана оба броја; нетачан запис је и ако је ученик одвојио цифре запетама 3, 5, 6, односно 5, 0, 7.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да запише број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број или слично). (Општи опис постигнућа: Ученик уме да реорганизује и трансформише податке из једне врсте записа у други.)
--	---------------------------------------	---

У празне правоугаонике испод слике упиши број који је представљен сликом.

Решење: 547, 306

Тачан одговор: Уписана оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписан само један тачан број.

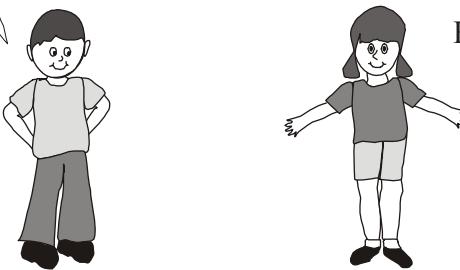
Нетачан одговор: Уписана оба нетачна броја (нетачан запис је и 36 код другог броја).

Време: 1 минут

НИВО А

Ученик уме да:

- запише број ако су дате месне вредности у сложенијем тексту, поштујући истовремено више захтева и/или решавајући задатак у више корака;
- класификује бројеве у одговарајућу стотину.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да класификује бројеве у одговарајућу стотину.
<p>Марко је записао број, сакрио га и рекао Ани:</p> <p>Мој број је паран, припада трећој стотини, употребио сам цифре 4 и 7. Који је то број?</p> <p>То је _____</p> <p>Напиши на линији тачан одговор.</p> 		

Решење: 274

Тачан одговор: Одговор као у решењу без обзира где је написан (у облачић, негде са стране...).

Време: 2 минута

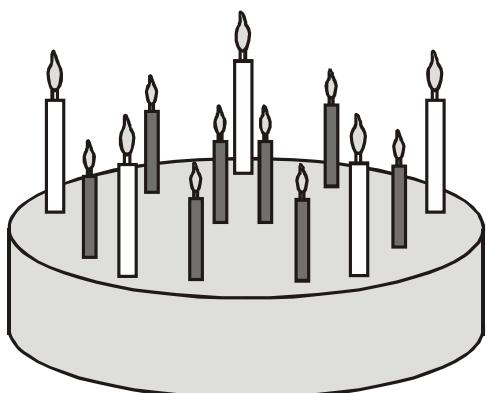
1°
7 4 6 3
2 5 9

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да запише број ако су дате месне вредности у сложенијем тексту, поштујући истовремено више захтева и/или решавајући у више корака.

(Општи опис постигнућа: Ученик се сналази у сложенијим ситуацијама тако што издава потребне податке – анализа и интегрише их – синтеза да би решио задатак.)

Бака је за свој 58. рођендан пожелела торту са свећицама. Добила је торту са свећицама као на слици:

a) Колико година представља једна ?   Одговор: .....

б) Колико година представља једна ?   Одговор: .....

Решење:

	I решење	II решење
a)	10 година	2 године
б)	1 годину	6 година

Тачан одговор:

- а) Написано 10 година или само 10 или десет (речима) или десетице,
- б) написано 1 годину или само 1 или један (речима) или јединице.

Напомена:

Ако ученик нађе друго решење, онда су његове способности изузетне.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Нетачан одговор:

Оба нетачна одговора, на пример, а) 50 и б) 8.

Време: 1 мин. 30 сек

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да запише број ако су дате месне вредности у сложенијем тексту, поштујћи више захтева и/или решавајући у више корака.
--	---------------------------------------	---

Одреди троцифрени број код кога је:
 цифра стотина 2, цифра десетица за два већа од цифре стотина, а цифра јединица два пута већа од цифре десетица.

Одговор: _____

Решење: 248

Тачан одговор: Одређен број као у решењу.

Нетачан одговор: Заокружено више одговора, међу којима је и тачан.

Време: 1 мин. 30 сек

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да класификује бројеве у одговарајућу стотину.
--	---------------------------------------	--

Напиши све непарне бројеве треће стотине који се могу написати само цифрама 2 и 3.

Одговор: _____

Решење: 233, 223

Тачан одговор: Написана оба броја као у решењу.

Делимично тачан одговор: Написан само један број као у решењу.

Нетачан одговор: Написан један тачан број и један или више нетачних; наведена оба тачна броја и један или више нетачних; остали нетачни одговори.

Време: 2 минута

РАЧУНСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ

НИВО Д

Ученик уме да:

- рачуна без прелаза у оквиру прве стотине; оспособљен је да:

- 1) изврши четири основне рачунске операције;
- 2) реши једноставне једначине – непознат сабирац, чинилац, умањеник, дељеник;
- 3) израчуна изразе са две рачунске операције.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна изразе са две рачунске операције (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

Попуни празна места:

a) $+ 8 \rightarrow$ $- 6 \rightarrow$

б) $+ 23 \rightarrow$ $- 12 \rightarrow$

Решење:

a) $+ 8 \rightarrow$ $- 6 \rightarrow$

б) $+ 23 \rightarrow$ $- 12 \rightarrow$

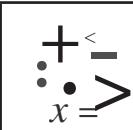
Тачан одговор:

Све попуњено као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Нетачан одговор: Делимично тачно попуњено под а) или б) или све погрешно.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна израз са две рачунске операције (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

Израчунај:

$$92 + 56 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Решење:

$$92 + 56 : 8 = 92 + 7 = 99$$

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак (зна приоритет операција), а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да реши једноставне једначине – непознат умањеник (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

Реши једначину:

$$x - 28 = 61$$

Одговор: $x = \underline{\hspace{2cm}}$

Решење:

$$x = 61 + 28$$

$$x = 89$$

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступа ($x = 61 + 28$), а нетачан резултат.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да реши једноставне једначине – непознат чинилац (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

Решење једначине $x \cdot 9 = 72$ је:

- a) 648
- б) 72
- в) 63
- г) 9
- д) 8

Заокругли слово испред тачног одговора.

Решење: д)

Тачан одговор: Заокружено д) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан одговор, тачно решена једначина...).

Нетачан одговор: Заокружен погрешан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 30 секунди

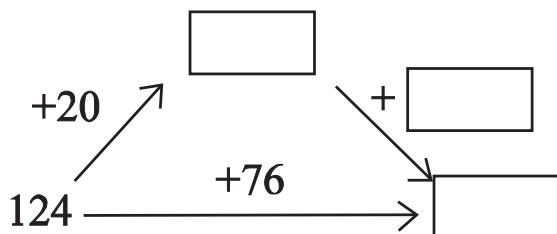
НИВО Г

Ученик уме да:

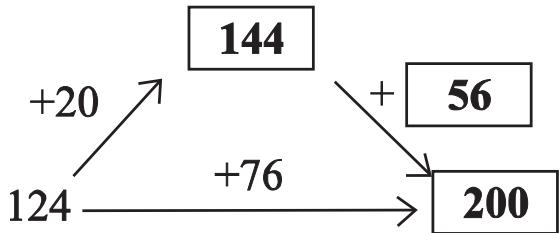
- изврши рутинска рачунања (сабирање, одузимање, множење) са бројевима прве хиљаде, укључујући и рачун са прелазом;
- израчуна изразе са две рачунске операције истог приоритета;
- запише изразе на основу захтева: „смањити за...“, „увећати за...“, „толико пута веће“, „толико пута мање“;
- примени правило о промени збира у зависности од промене једног сабирка;
- примени закон комутације у једноставној ситуацији (рачун без прелаза).

$+ <$ $: \cdot$ $x = >$	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да изврши рутинска рачунања (сабирање, одузимање) са бројевима прве хиљаде, укључујући и рачун са прелазом.
-------------------------------	---------------------------------------	---

Попуни празна поља.

Решење:

Тачан одговор:

Тачно попуњена сва поља као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписано 144 и 200, а није 56 или сва три поља попуњена, али са само једном рачунском грешком.

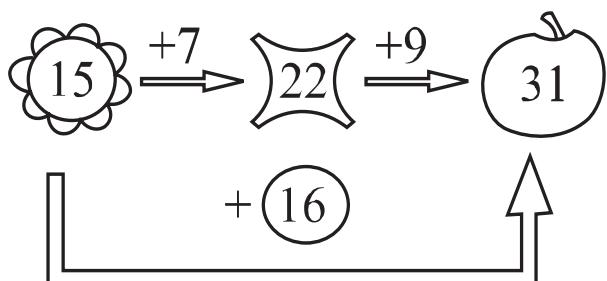
Време: 1 минут

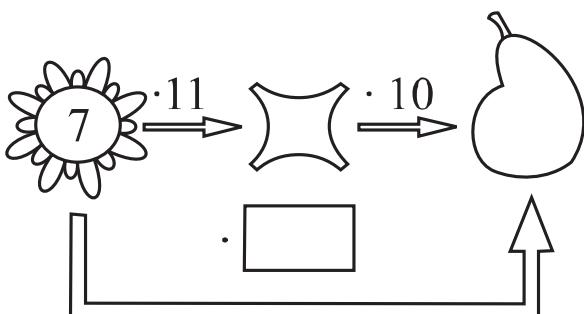
Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна израз са две рачунске операције истог приоритета.

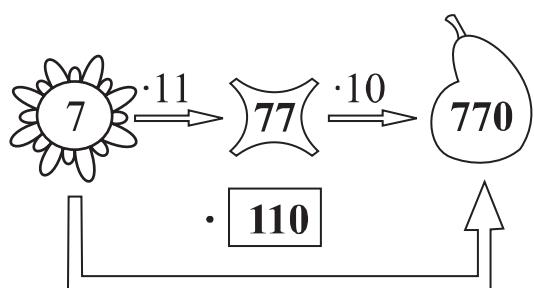
Погледај дати пример:

Попуни на исти начин празна места:

Решење:

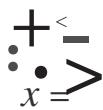

Тачан одговор:

Тачно попуњена сва празна места као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачно попуњена два места, а треће празно.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Повезивање

Дескриптор: Ученик уме да запише изразе на основу захтева: „смањити за...“, „увећати за...“, „толико пута веће“, „толико пута мање“.

Настави повезивање као што је започето.

28 повећај за 4

28 - 4

28 смањи 4 пута

28 + 4

28 увећај 4 пута

28 : 4

28 смањи за 4

28 · 4

Решење:

28 повећај за 4

28 - 4

28 смањи 4 пута

28 + 4

28 увећај 4 пута

28 : 4

28 смањи за 4

28 · 4

Тачан одговор:

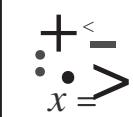
Сва три повезивања као у решењу или тачно записани изрази поред текста у левој колони.

Делимично тачан одговор: Два повезивања тачна и нема погрешног.

Нетачан одговор:

Једно повезивање тачно, а осталих нема или су погрешна; остали нетачни одговори.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да примени правило о промени збира у зависности од промене једног сабирка.

Марта и Саша заједно штеде новац. Од те уштеђевине Марта је потрошила 80 динара. Њихова уштеђевина се:

- a) није променила;
- б) смањила за 160 дин;
- в) повећала за 80 дин;
- г) смањила за 80 дин.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или подвучен тачан одговор...).

Нетачан одговор: Заокружен погрешан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

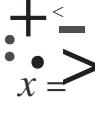
Време: 30 секунди

НИВО В

Ученик уме да:

- израчуна изразе са две рачунске операције различитог приоритета;
- користи заграде у изразима са две рачунске операције различитог приоритета – зна да заграде мењају приоритет рачунских операција (једноставан рачун);
- реши једноставне једначине у скупу бројева до 1000 (четири основне рачунске операције, рачун са прелазом);
- примени правило о сталности збира и закон асоцијације.

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да израчуна израз са две рачунске операције различитог приоритета.
Израчунај :		
$119 + 21 \cdot 4 =$ _____		
Решење:	$119 + 21 \cdot 4 = 119 + 84 = 203$	
Тачан одговор:	Резултат као у решењу, са поступком или без њега.	
Делимично тачан одговор:	Тачан поступак (зна приоритет операција), а погрешан резултат због једне рачунске грешке.	
Време:	1 минут	

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да реши једноставне једначине у скупу бројева до 1000 (четири основне рачунске операције, рачун са прелазом).
Реши једначину: $x : 9 = 18$		
Одговор: $x =$ _____		
Решење:	$x = 18 \cdot 9$	
	$x = 162$	
Тачан одговор:	Резултат као у решењу, са поступком или без њега.	
Делимично тачан одговор:	Тачан поступак ($x = 18 \cdot 9$), а грешка у рачунању.	
Време:	1 минут	

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да користи заграде у изразима са две рачунске операције различитог приоритета – зна да заграде мењају приоритет рачунских операција (једноставан рачун).
---	---------------------------------------	--

Попуни табелу као што је започето:

Израз	$(6+15) \cdot 3$	$6+15 \cdot 3$	$(5+15) \cdot 3$	$5+15 \cdot 3$
Вредност израза	63			

Решење:

Израз	$(6+15) \cdot 3$	$6+15 \cdot 3$	$(5+15) \cdot 3$	$5+15 \cdot 3$
Вредност израза	63	51	60	50

Тачан одговор: Попуњена табела као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачно попуњена два поља у табели.

Нетачан одговор: Тачно попуњено само једно поље у табели или ниједан тачан одговор.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да примени правило оstellности zbirja.
---	---	--

Ако се један сабирак повећа за 38, а други смањи за 38, збир се:

- а) повећао за 38;
- б) повећао за 76;
- в) није променио;
- г) смањио за 38.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или подвучен тачан одговор...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

НИВО Б

Ученик уме да:

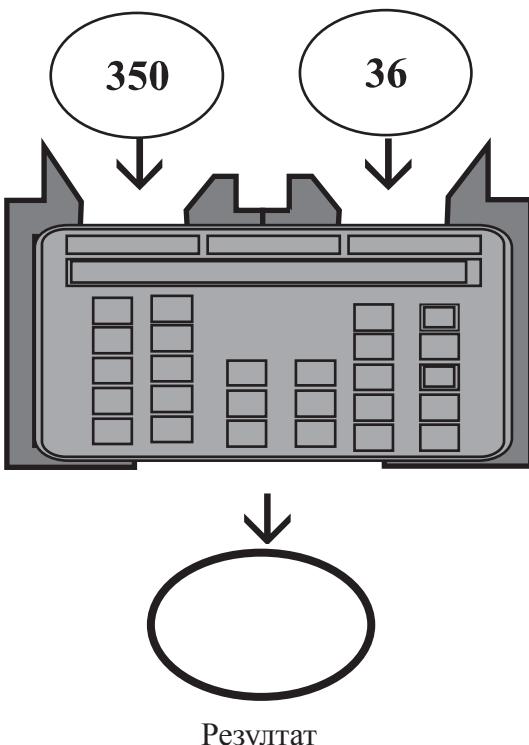
- на основу сложенијег текста постави и/или израчуна израз са две операције различитог приоритета;
- на основу сложенијег текста постави и реши једначину са једном операцијом;
- примени основне особине рачунских операција (на пример, сталност разлике, закон дистрибуције).

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да на основу сложенијег текста постави и/или израчуна израз са две операције различитог приоритета.
--	-------------------------------------	---

Ова машина први број увећа два пута, а затим од производа одузме други број.
Израчунај број који ће машина добити у овом случају:

Први број

Други број

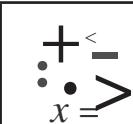
Решење: $350 \cdot 2 - 36 = 700 - 36 = 664$

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак (поштован приоритет операција), а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да на основу сложенијег текста постави и/или израчуна израз са две операције различитог приоритета.

У лов је кренуло 17 ловаца. Они су повели 18 паса.

Колико ногу је „кренуло” у лов?

Одговор: _____

Решење: $17 \cdot 2 + 18 \cdot 4 = 34 + 72 = 106$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак (тачно постављен задатак и поштован приоритет операција), а нетачан резултат због једне рачунске грешке.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да на основу сложенијег текста постави и/или израчуна израз са две операције различитог приоритета.

Марко има 54 кликера и распоређује их у 6 кутија. У сваку кутију ставља исти број кликера. Колико кликера има у две кутије?

- a) 108
- б) 18
- в) 15
- г) 12
- д) 9

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан резултат, израчунат резултат 18...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

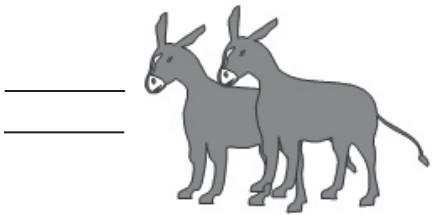
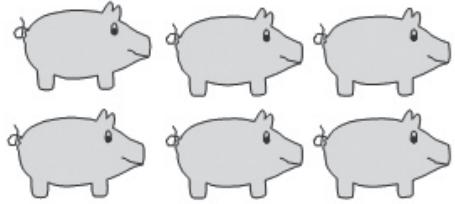
Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да на основу сложенијег текста постави и реши једначину са једном операцијом.

Шест прасића и 1000 динара вреди колико и два магарца.
Колико вреди један магарац?

Одговор: Један магарац вреди као _____.

Решење: Један магарац вреди као 3 прасета и 500 динара.

Тачан одговор: Резултат као у решењу.

Време: 1 минут

НИВО А

Ученик уме да:

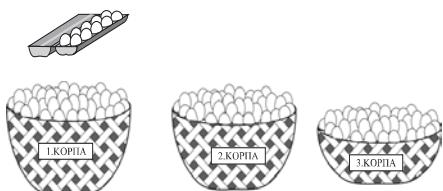
- постави и/или израчуна изразе са највише три рачунске операције различитог приоритета;
- реши сложеније једначине, користећи највише две операције.

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да постави и/или израчуна израз са највише три рачунске операције различитог приоритета. (Општи опис постигнућа: Ученик се сналази у сложенијим ситуацијама тако што издава потребне податке – анализа и интегрише их – синтеза да би решио задатак.)
--	-----------------------------------	--

Из три корпе се пакују јада у кутије. У свакој кутији мора да има тачно 10 комада.
Попуни табелу:

	1. корпа	2. корпа	3. корпа
Број јада	350		126
Број напуњених кутија		26	
Број преосталих јада у корпи	0	3	

Овде можеш да рачунаши:

Решење:

	1. корпа	2. корпа	3. корпа
Број јада	350	263	126
Број напуњених кутија	35	26	12
Број преосталих јада у корпи	0	3	6

Тачан одговор:

Сва четири поља у табели попуњена као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Бар два поља тачно попуњена.

Време: 2 минута

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да реши сложеније једначине користећи највише две операције.
---	-------------------------------------	--

У кеси имамо беле и црвене бомбоне. Делимо их на осморо деце тако да свако дете добије 5 белих и 6 црвених бомбона. Колико је укупно било бомбона у кеси?

Одговор: _____

Решење:

$$\begin{aligned}x : 8 &= 5 + 6 \\x : 8 &= 11 \\x &= 11 \cdot 8 \\x &= 88\end{aligned}$$

или

$$(5 + 6) \cdot 8 = 11 \cdot 8 = 88$$

Одговор: У кеси је било укупно 88 бомбона.

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат (рачунска грешка, али поштован приоритет операција).

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да постави и/или израчуна израз са највише три рачунске операције различитог приоритета.
---	---	--

На свакој од пет полица има по 15 књига. Маша је са четири полице узела по 7 књига. Како можеш да израчунаш број преосталих књига?

- a) $5 \cdot 15 + 4 \cdot 7$
- б) $5 \cdot 15 - (4 + 7)$
- в) $(5 + 15) - (4 + 7)$
- г) $5 \cdot 15 - 4 \cdot 7$

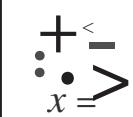
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан израз, израчунат резултат 47...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора, ништа није заокружено или сви изрази израчунати.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да постави и/или израчуна израз са највише три рачунске операције различитог приоритета.

Ако из одељења од 32 ученика оду две девојчице остане једнак број дечака и девојчица. Колико има дечака у одељењу?

Одговор: _____

Решење: $(32 - 2) : 2 = 30 : 2 = 15$

или

$$2 \cdot x = 32 - 2$$

$$2 \cdot x = 30$$

$$x = 30 : 2$$

$$x = 15$$

Одговор: У одељењу има 15 дечака.

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Добар поступак, а погрешан резултат због грешке у рачунању.

Време: 1 минут

ГЕОМЕТРИЈА

НИВО Д

Ученик уме да:

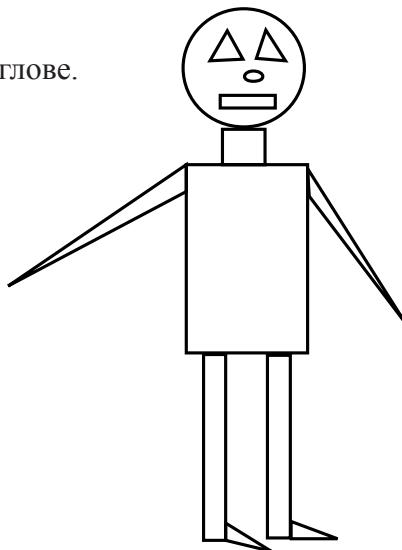
- препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.

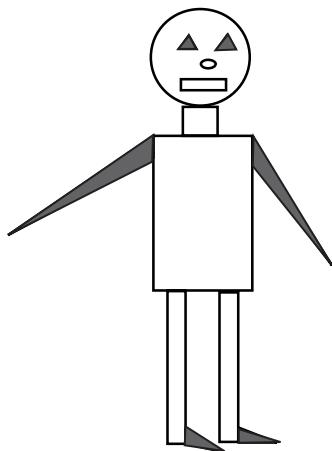
Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.

Пера је нацртао робота, а ти на њему обој све троуглове.

Решење:

Тачан одговор:

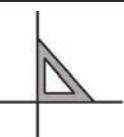
Обојено шест троуглова као у решењу.

Делимично тачан одговор: Обојена бар четири троугла без погрешно обојених фигура.

Нетачан одговор:

Обојено мање од четири троугла.

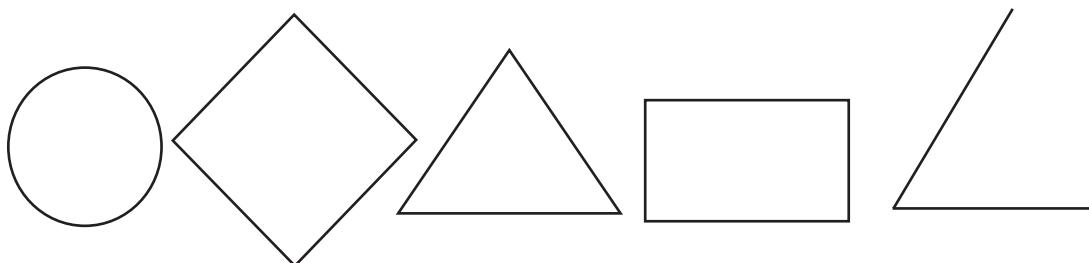
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Повезивање

Дескриптор: Ученик уме да препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.

Линијом спој сваку фигуру са њеним именом.

квадрат

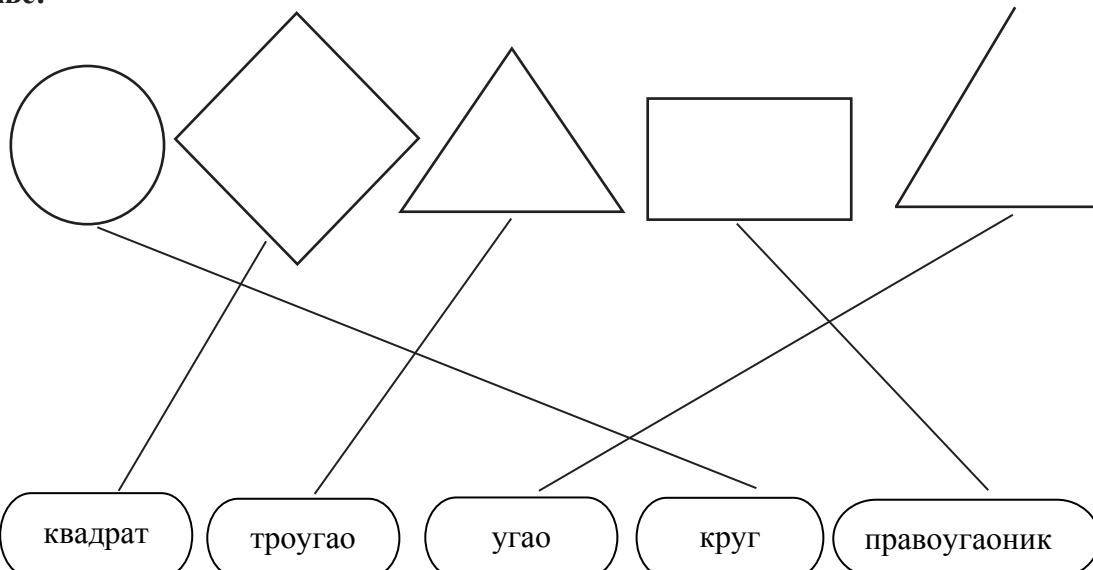
треугао

угао

круг

правоугаоник

Решење:

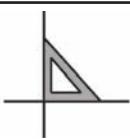
Тачан одговор:

Свих пет повезивања као у решењу (признати и одговор у коме је слика квадрата повезана са речима и квадрат и правоугаоник).

Делимично тачан одговор: Најмање три тачна повезивања, а остала изостављена.

Нетачан одговор: Мање од три тачна повезивања.

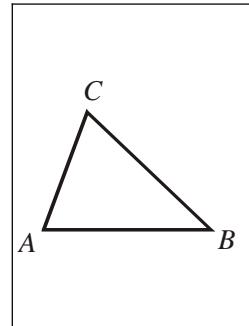
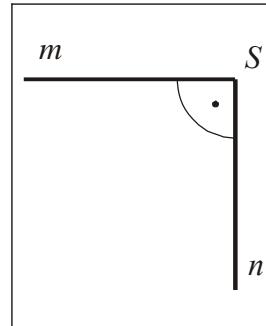
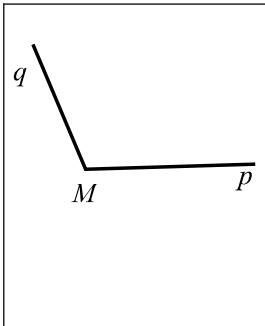
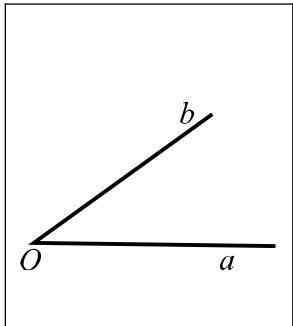
Време: 1 минут

Тип задатка:
Повезивање

Дескриптор: Ученик уме да препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.

Повежи линијом цртеж са називом геометријске фигуре.

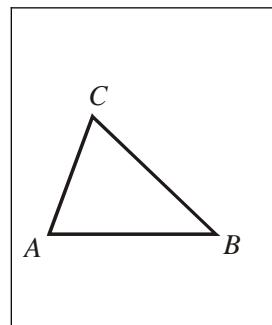
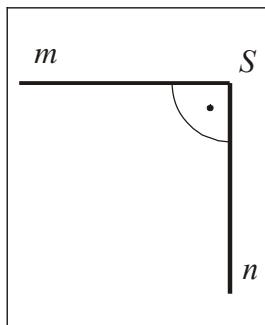
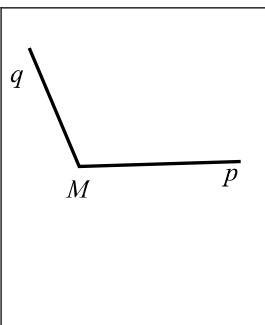
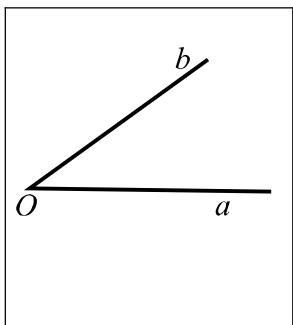
Прав угао

Оштар угао

Троугао

Туп угао

Решење:

Прав угао

Оштар угао

Троугао

Туп угао

Тачан одговор:

Сва четири повезивања као у решењу.

Делимично тачан одговор: Три тачна повезивања, а четврто изостављено.

Нетачан одговор:

Мање од три тачна повезивања.

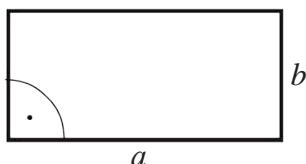
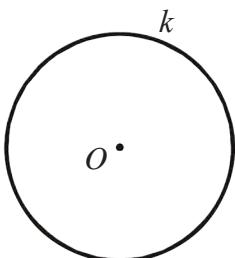
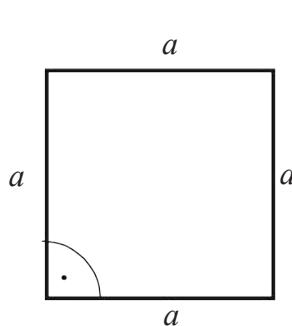
Време: 1 минут

Тип задатка: Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу.

Испод сваке фигуре напиши њен назив.

Решење: квадрат   круг или кружница   правоугаоник   дуж

Тачан одговор: Сва четири одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Три тачна одговора (један нетачан или изостављен).

Нетачан одговор: Мање од три тачна одговора.

Время: 1 мин. 30 сек.

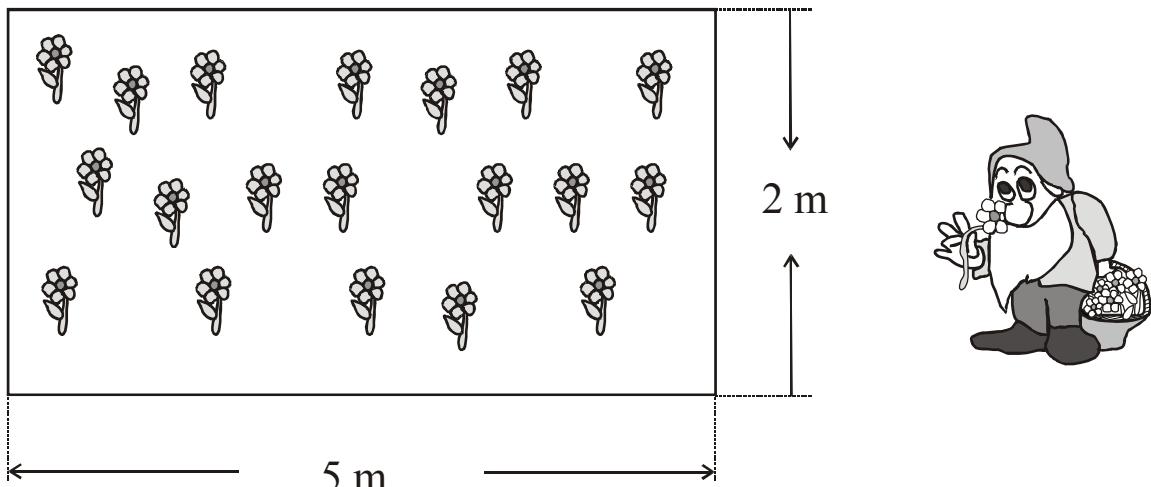
НИВО Г

Ученик уме да:

- уочи и/или преbroji различите геометријске фигуре на једноставнијим сликама (на пример, разврстава и броји различите фигуре на датој слици и упоређује њихов број; уочава и записује троугао коришћењем темена);
- примени научена правила о рачунању обима ако му је дата помоћ (слика, димензије, реалан контекст).

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да примени научена правила о рачунању обима ако му је дата помоћ (слика, димензије, реалан контекст).
--	-------------------------------------	---

Патуљак жели да огради своју башту облика правоугаоника. Колико жице треба да купи, ако је дужина баште 5 m, а ширина 2 m.

Овде можеш да рачунаш:

Одговор: Да би се оградила башта, потребно је _____ m жице.

Решење:

$$O = 2 \cdot 5 \text{ m} + 2 \cdot 2 \text{ m} = 10 \text{ m} + 4 \text{ m} = 14 \text{ m}$$

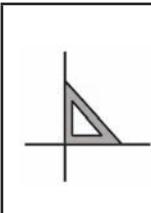
Да би се оградила башта, потребно је 14 m жице.

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

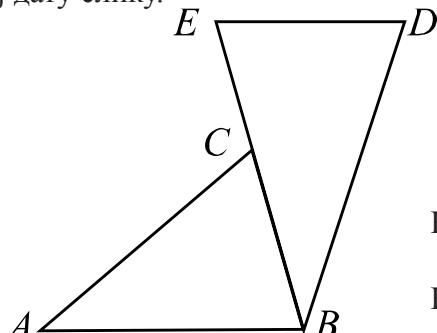
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да уочи и/или преброји различите геометријске фигуре на једноставнијим сликама (на пример, разврстава и броји различите фигуре на датој слици и упоређује њихов број; уочава и записује троугао коришћењем темена).

Погледај дату слику.

Колико троуглова има на њој? _____

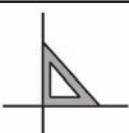
Који су то троуглови? _____

Решење: 2 ; ABC, BDE

Тачан одговор: Именована оба троугла као у решењу (признати и одговор у коме су темена раздвојена зарезима), а број троуглова може да буде изостављен.

Делимично тачан одговор: Тачно наведен број троуглова и тачно именован један од троуглова.

Време: 1 минут

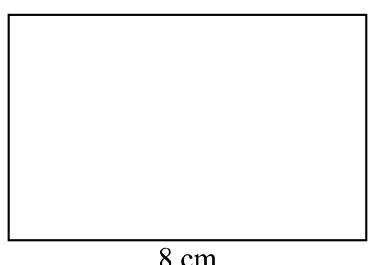

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да примени научена правила о рачунању обима ако му је дата помоћ (слика, димензије, реалан контекст).

Колики је обим правоугаоника чија је дужина 8 см, а ширина 5 см?

- a) 13 см
- б) 26 см
- в) 28 см
- г) 40 см

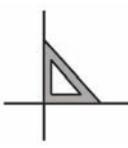
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан резултат, израчунат резултат 26...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

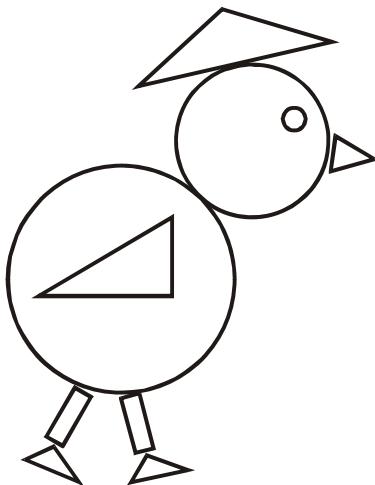
Време: 1 минут

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да уочи и/или преброји различите геометријске фигуре на једноставнијим сликама (на пример, разврстава и броји различите фигуре на датој слици и упоређује њихов број; уочи и записује троугао коришћењем темена).

Преброј и затим упиши у табелу колико има на овој слици:

треуглова	
кругова	
правоугаоника	

Решење:

треуглова	5
кругова	3
правоугаоника	2

Тачан одговор:

Уписани бројеви у табелу као у решењу.

Делимично тачан одговор: Уписана два тачна броја у табелу.

Време: 1 минут

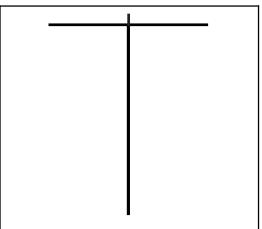
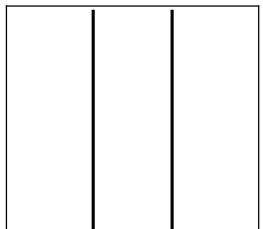
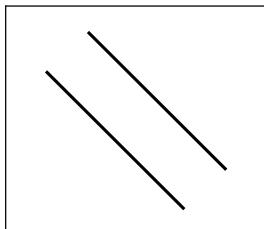
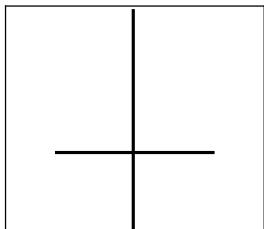
НИВО В

Ученик уме да:

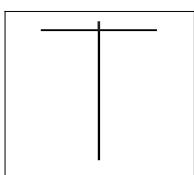
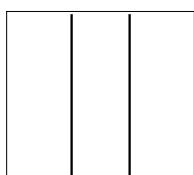
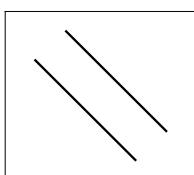
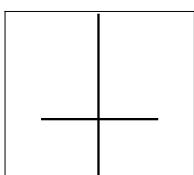
- уочи и именује паралелне и нормалне праве на датој (обележеној) слици;
- примени директно формулу за рачунање обима (и када има само текст, без понуђене слике).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да уочи и именује паралелне и нормалне праве на датој (обележеној) слици.
--	---------------------------------------	---

У празна поља испод сваке слике напиши да ли су нацртане праве паралелне или нормалне.

Решење:

нормалне

паралелне

паралелне

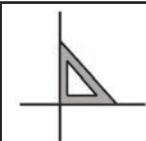
нормалне

Тачан одговор:

Сва четири одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Три тачна одговора.

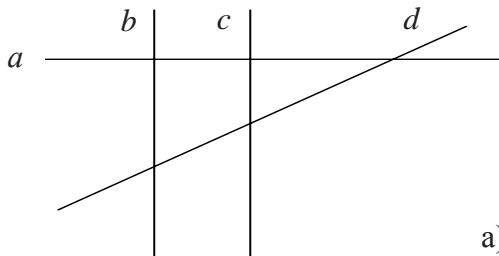
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да уочи и именује паралелне и нормалне праве на датој (обележеној) слици.

Посматрај слику и допуни следеће реченице.

- a) Паралелне праве су: _____
б) Нормалне праве на праву a су: _____

Решење:

- а) b и c
б) b и c

Тачан одговор:

Одговор под а) и под б) као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 минут

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да примени директно формулу за рачунање обима (и када има само текст, без понуђене слике).

Ана има мараму облика квадрата, странице 43 см. Она жели да је обруби црвеном траком. Израчунај колико јој је потребно траке.

Овде можеш да рачунаши:

Одговор: Ани је потребно _____ см траке.

Решење: $O = 4 \cdot a = 4 \cdot 43 \text{ cm} = 172 \text{ cm}$

Ани је потребно 172 см траке.

Тачан одговор:

Резултат као у решењу, са поступком или без њега (признати одговор и када је јединица мере написана два пута или тачан резултат није написан на линији).

Делимично тачан одговор: Тачно постављен задатак (као у решењу или написан један од израза: $4 \cdot 43$, $43 \cdot 4$, $43 \cdot 2 + 43 \cdot 2$, $2 \cdot 43 + 2 \cdot 43$, $43 + 43 + 43 + 43$), а погрешан резултат због рачунске грешке.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да примени директно формулу за рачунање обима (и када има само текст, без понуђене слике).

Странице неког троугла су a , b и c , а обим O . Попуни табелу.

a	b	c	O
15 cm	18 cm	20 cm	
30 cm		30 cm	90 cm

Овде можеш да рачунаши:

Решење:

a	b	c	O
15 cm	18 cm	20 cm	53 cm
30 cm	30 cm	30 cm	90 cm

Тачан одговор:

Попуњена табела као у решењу, без обзира да ли је написана јединица мере и да ли је приказан поступак.

Делимично тачан одговор: Тачно попуњено једно поље у табели.

Време: 2 минута

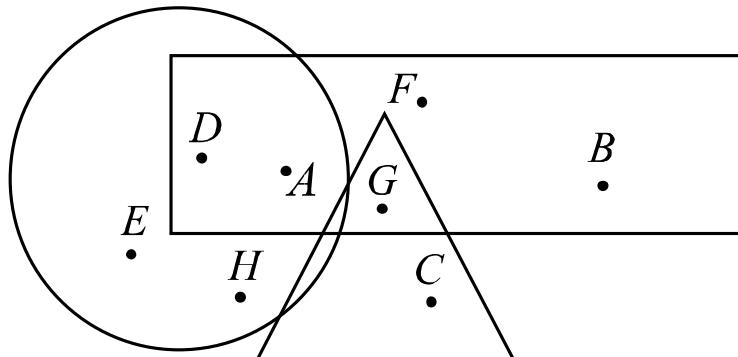
НИВО Б

Ученик уме да:

- уочи (именује) и/или преброји геометријске фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложенијој слици (на пример, дато је више фигура истог облика, две фигуре чине трећу...);
- уочи којим фигурама припадају тачке на сложеним сликама (на пример, дато је више фигура различитог облика које се делимично преклапају и у њиховим областима су дате и обележене тачке);
- уочи и примени правила за рачунање обима у сложенијој ситуацији, али тако да је, поред текста, дата и слика.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да уочи којим фигурама припадају тачке на сложеним сликама (на пример, дато је више фигура различитог облика које се делимично преклапају и у њиховим областима су дате и обележене тачке).
--	---------------------------------------	---

Дата је слика:

Које тачке припадају:

- а) троуглу и правоугаонику? _____
б) кругу и правоугаонику? _____

Решење:

- а) G
б) D, A

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 2 минута

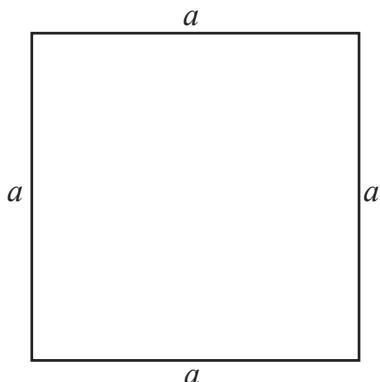

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да уочи и примени правила за рачунање обима у сложенијој ситуацији, али тако да је, поред текста, дата и слика.

Мајстор је са четири даске оградио простор облика квадрата, обима 16 м.
Колика је дужина једне даске?

Овде можеш да рачунаши:

Одговор: _____

Решење: $16 \text{ m} : 4 = 4 \text{ m}$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са јединицом мере или без ње, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

Време: 1 минут

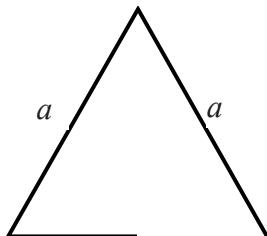

Тип задатка:
Дугачка процедура

Дескриптор: Ученик уме да уочи и примени правила за рачунање обима у сложенијој ситуацији, али тако да је, поред текста, дата и слика.

Ана је цртала једнакостраничан троугао, странице $a = 24 \text{ cm}$. Нацртала је две странице и пола треће, па фигура изгледа овако. Колика је дужина изломљене линије коју је Ана нацртала?

Овде можеш да рачунаши:

Одговор: _____

Решење: $3 \cdot a - 12 = 3 \cdot 24 - 12 = 72 - 12 = 60 \text{ cm}$

или: $3 \cdot 24 - 12 = 72 - 12 = 60 \text{ cm}$

или: $24 + 24 + 12 = 60 \text{ cm}$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са јединицом мере или без ње, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

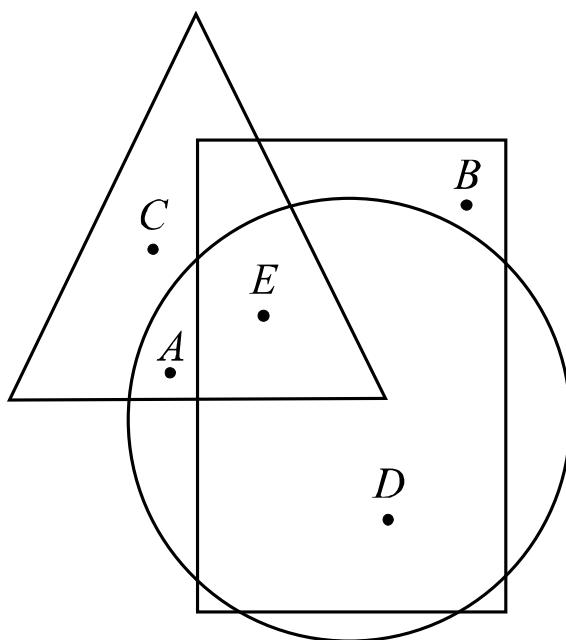
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да уочи којим фигурама припадају тачке на сложеним сликама (дано је више фигура различитог облика које се делимично преклапају и у њиховим областима су дате обележене тачке).

Посматрај слику и одговори.

- a) Која тачка припада свим фигурама? _____
- б) Које тачке нису заједничке за више фигура? _____

Решење:

- a) Е
б) С, В

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 2 минута

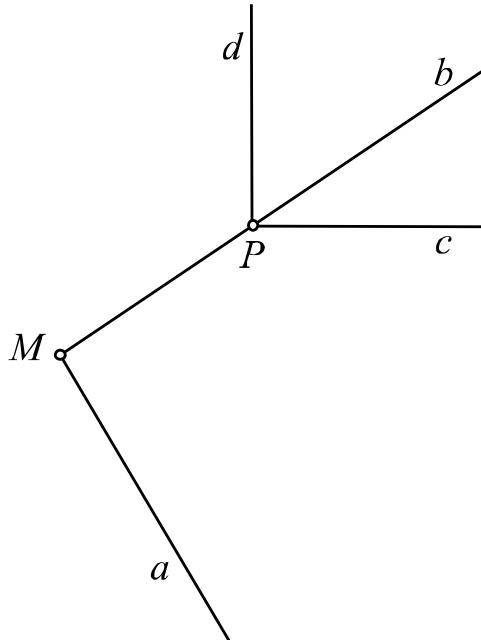
НИВО А

Ученик уме да:

- уочи (именује) и/или преброји фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложеним сликама (више фигура различитог облика се, на пример, делимично преклапају, граде нову фигуру, две фигуре чине трећу различиту и слично).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да уочи (именује) и/или преброји фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложеним сликама (више фигура различитог облика са, на пример, делимично преклапају, граде нову фигуру, две фигуре чине трећу различиту и слично).
--	---------------------------------------	---

На слици су темена углова обележена великим словима, а краци малим словима.

a) Оштри углови су:

_____

б) Прави углови су:

_____

Решење:

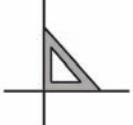
- a) $\angle cPb; \angle bPd$
- б) $\angle aMb; \angle cPd$ или $\angle aMP; \angle cPd$

Тачан одговор:

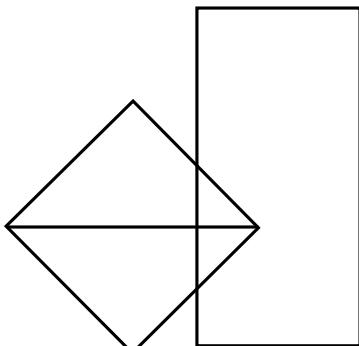
Сва четириугла наведена као у решењу, без обзира којим редом су наведени краци и да ли је наведен симбол $\angle$ (признати задатак и када је темеугла написано малим словом).

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да уочи (именује) и/или преbroји фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложеним сликама (више фигура различитог облика се, на пример, делимично преклапају, граде нову фигуру, две фигуре чине трећу различиту и слично).
---	---------------------------------------	---

Колико је троуглова на слици?

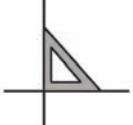

Одговор: _____

Решење: 5

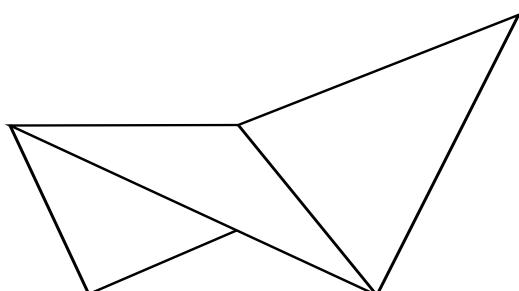
Тачан одговор: Тачно написан број троуглова (5).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да уочи (именује) и/или преbroји фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложеним сликама (више фигура различитог облика се, на пример, делимично преклапају, граде нову фигуру, две фигуре чине трећу различиту и слично).
---	---	---

Колико дужи има на слици?

- a) 15
- б) 12
- в) 10
- г) 9
- д) 8

Заокружи слово испред тачног одговора

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин (преписан тачан резултат...) обележен тачан одговор.

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

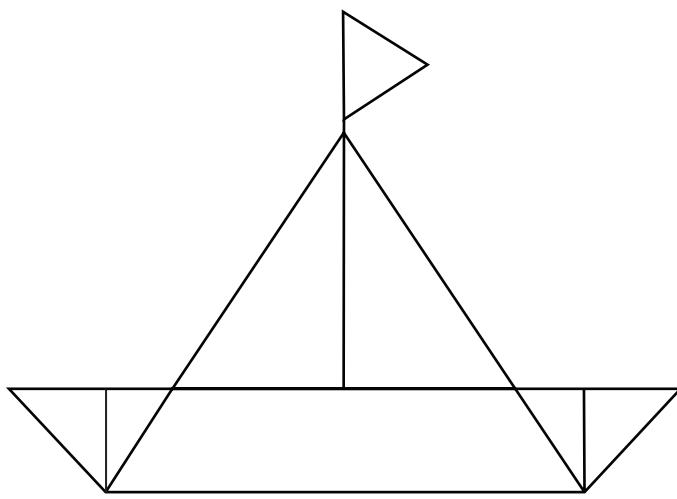
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да уочи (именује) и/или преброји фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троуглове, квадрате правоугаонике, кругове) на сложеним фигурама (више фигура различитог облика се на пример, делимично преклапају, граде нову фигуру, две фигуре чине трећу различиту и слично).

Михаило је нацртао бродић. На линији напиши колико на том бродићу има троуглова?

Одговор: _____

Решење: 11

Тачан одговор: Тачно написан број троуглова (11).

Делимично тачан одговор: 10

Време: 1 мин. 30 сек.

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

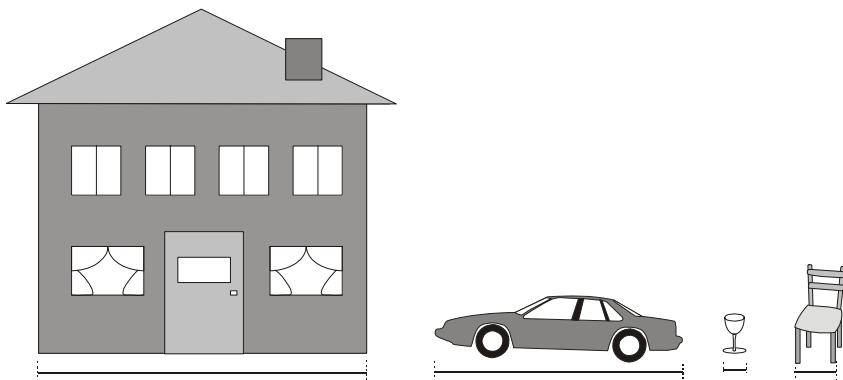
НИВО Д

Ученик уме да

- препозна мерење јединице за: дужину (m, cm, km, mm), масу (kg, g), запремину течности (l), време (минут, час, дан, недеља, месец, година) на основу конкретних примера из живота;
- у једноставнијим ситуацијама процени растојања (удаљеност) и дужине у метрима и центиметрима;
- употреби одговарајућу јединицу мере за дужину у конкретним ситуацијама (да би измерио растојање између два града, дужину оловке, ученице, висину људи...).

	Тип задатка: Повезивање	Дескриптор: Ученик уме да у једноставнијим ситуацијама процени растојања (удаљеност) и дужине у метрима и центиметрима.
--	-----------------------------------	--

Повежи линијама слике и њима одговарајуће дужине.

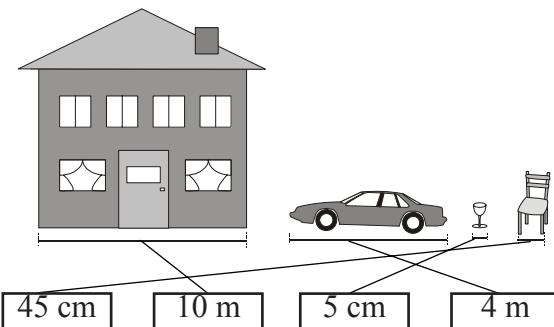
45 cm

10 m

5 cm

4 m

Решење:

Тачан одговор:

Сва четири повезивања као у решењу.

Делимично тачан одговор: Три тачна повезивања, а четврто изостављено.

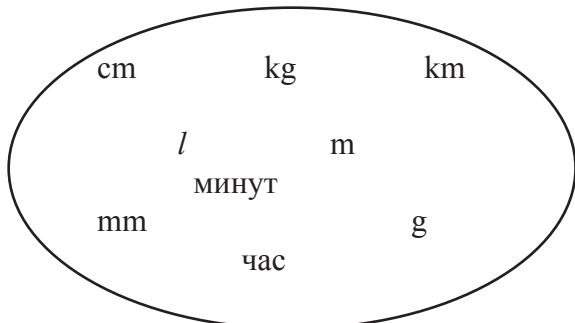
Време: 1 мин. 30 сек.

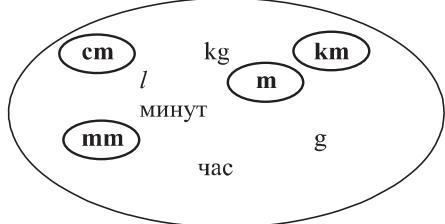
Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да препозна мерне јединице за дужину (m, cm, km, mm).

Заокружи све мерне јединице за дужину.

Решење:

Тачан одговор: Заокружене мерне јединице као што је наведено у решењу.

Делимично тачан одговор: Заокружена два или три тачна одговора (нема погрешно заокружених одговора).

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна мерне јединице за време: минут, час, дан, недеља, месец, година на основу конкретних примера из живота.

На линију испод часовника напиши време које он показује.

Решење: 11 сати, 8 сати и 30 минута, 10 сати и 15 минута, 4 сата и 45 минута

Тачан одговор: Сва четири одговора као у решењу (признати било који запис тачно прочитаног времена).

Делимично тачан одговор: Три тачна одговора.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да употреби одговарајућу јединицу мере за дужину у конкретним ситуацијама (да би измерио растојање између два града, дужину оловке, учioniце, висину људи...).
---	---	--

Колика може бити стварна дужина једног аутобуса?

- a) 10 mm
- б) 10 cm
- в) 10 m
- г) 10 km

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (на пример, преписан тачан резултат...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

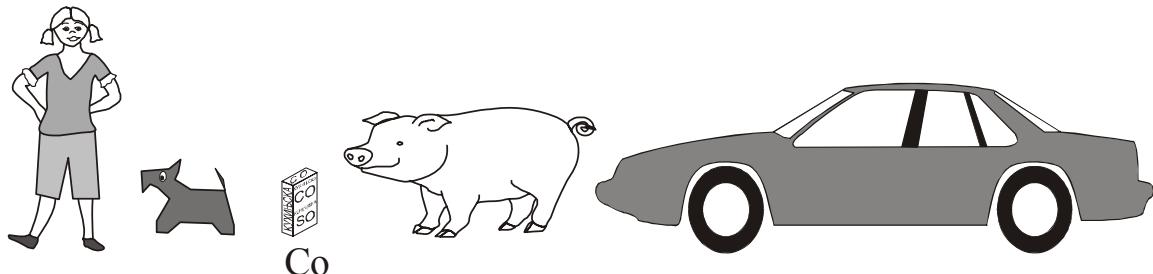
НИВО Г

Ученик уме да:

- одреди однос између мерних јединица за дужину (на пример, колико 1m има см, 1km има m);
- у једноставним ситуацијама процени масу у килограмима и грамима;
- одреди однос између мерних јединица за време и да их претвара (сат, минут).

	Тип задатка: Повезивање	Дескриптор: Ученик уме да у једноставним ситуацијама процени масу у килограмима и грамима.
--	-----------------------------------	---

Повежи линијама слике и њима одговарајуће масе.

1 kg

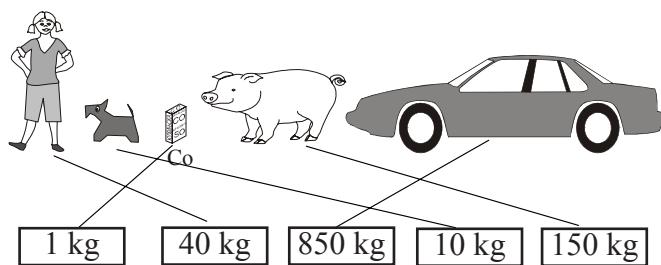
40 kg

850 kg

10 kg

150 kg

Решење:

Тачан одговор:

Свих пет повезивања као у решењу.

Делимично тачан одговор: Четири тачна повезивања (једно изостављено).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да одреди однос између мерних јединица за дужину (на пример, колико 1 m има cm, 1 km има m).
--	---------------------------------------	--

Милица је висока 1 метар и 7 центиметра. Колико је то укупно центиметра?

Одговор: $1 \text{ m } 7 \text{ cm} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ cm}$

Решење: 107

Тачан одговор: Резултат као у решењу (признати одговор иако је мерна јединица написана два пута).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да одреди однос између мерних јединиц за време и да их претвара (сат, минут).
--	---	---

Један школски час траје 45 минута, а после њега је одмор од 20 минута. Час и одмор укупно трају:

- а) мање од једног сата;
- б) тачно један сат;
- в) више од једног сата.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан одговор, записано да је 65 минута више од једног сата...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора, ништа није заокружено или израчунато 65, али није назначено да је то више од једног сата.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да одреди однос између мерних јединица за дужину (на пример, колико 1 m има cm, 1 km има m).
---	---	--

Мердевине су високе 5 m и 5 cm. Колико је то центиметара?

- a) 550 cm
- б) 505 cm
- в) 55 cm
- г) 25 cm

Заокругли слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

НИВО В

Ученик уме да:

- претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама;
- одреди однос између мерних јединица за масу и запремину течности (на пример, колико 1kg има g, 1t има kg, 1l има dl и 1dl има cl).

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама.
---	---	--

Да би побегла чапљи Мици, жабица Џиџа мора бити од ње удаљења више од 3 m. На којој удаљености је жабица Џиџа безбедна?

- a) 85 cm
- б) 2 m 8 dm
- в) 40 dm
- г) 250 cm

Заокружки слово испред тачног одговора

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан одговор или написано 4 m...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да одреди однос између мерних јединица за запремину течности (на пример, колико $1\ l$ има dl и $1\ dl$ има cl).
--	---------------------------------------	---

У флаши има $1\ l$ и $5\ dl$ сока. Колико је то децилитра?

Одговор: _____ dl .

Решење: 15

Тачан одговор: Резултат као у решењу (признати одговор ако је мерна јединица написана два пута).

Време: 1 минут

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да одреди однос између мерних јединица за масу (на пример, колико $1\ kg$ има g , $1\ t$ има kg).
--	---	--

Колика може бити тежина једног кокошијег јајета?

- a) 1 g
- б) 75 g
- в) 750 g
- г) 1 kg

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (на пример, преписан тачан одговор...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

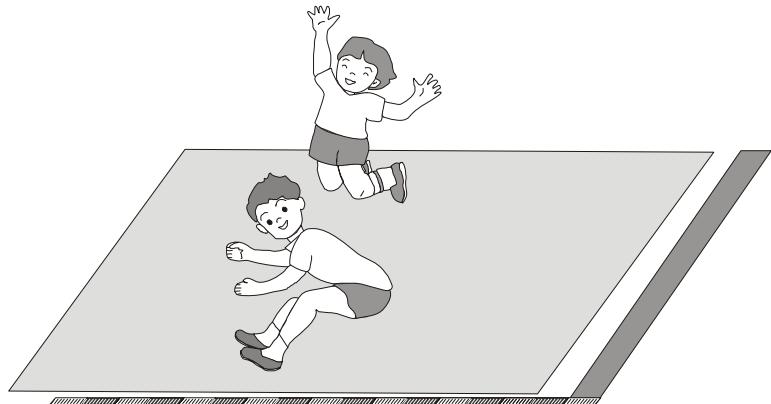
Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама.

Мића је скочио у даљ 12 дециметара, а Нада 115 центиметара.

Заокружи слово испред тачне реченице.

- a) Нада је скочила даље.
- б) Мића је скочио даље.
- в) Скочили су једнако.
- г) Мића је скочио мање.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (на пример, преписан тачан одговор...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

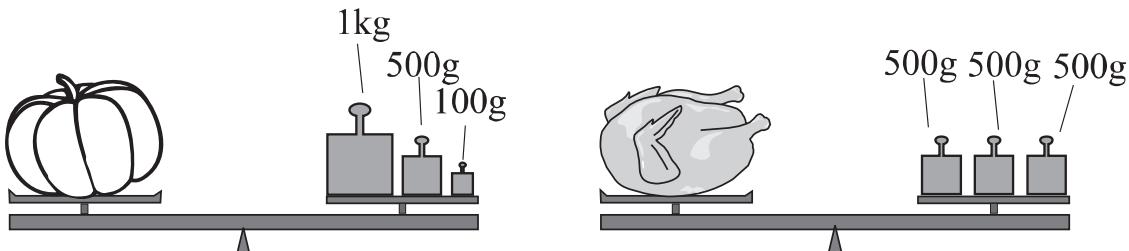
НИВО Б

Ученик уме да :

- претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у сложеним ситуацијама – када задатак садржи више захтева, на пример: комбиновање до три мерне јединице (km, m, dm и cm), претварање мера, рачун са мерама и слично;
- претвара и упореди мерне јединице за масу, запремину течности и време (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама.

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за масу (из мање у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама.
--	-------------------------------------	---

Посматрај слику и на линији напиши шта има већу масу, пиле или диња и за колико:

Овде можеш да рачунаш:

Одговор: Већу масу има _____ за _____.
(овде напиши за колико)

Решење: $1\text{ kg} + 500\text{ g} + 100\text{ g} = 1600\text{ g}$

$$3 \cdot 500\text{ g} = 1500\text{ g}$$

$$1600\text{ g} > 1500\text{ g}$$

$$1600\text{ g} - 1500\text{ g} = 100\text{ g}$$

Одговор: Већу масу има диња за 100 грама.

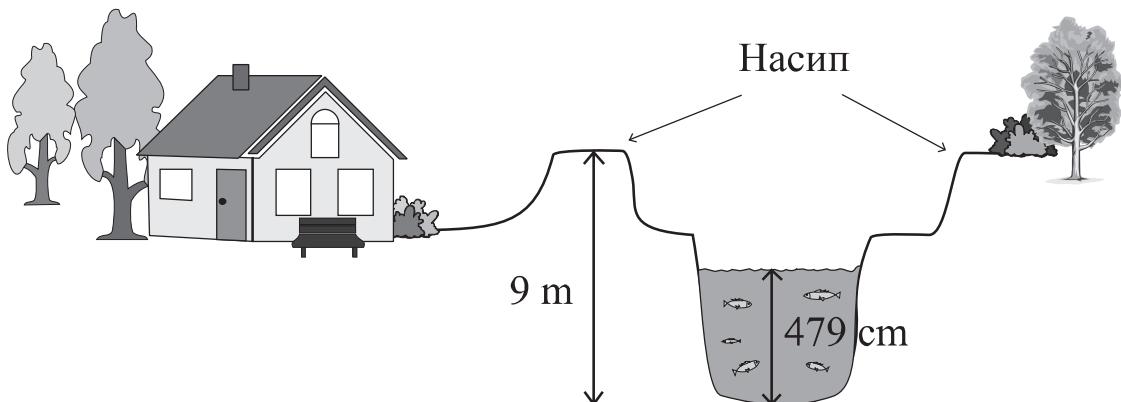
Тачан одговор: Написан потпун одговор као у решењу, без обзира да ли је приказан поступак.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а непотпун или погрешан одговор због рачунске грешке.

Време: 2 минута.

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упоређује мерне јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у сложеним ситуацијама – када задатак садржи више захтева, на пример: комбиновање до три мерне јединице (km, m, dm и cm), претварање мера, рачун са мерама и слично.
---	-------------------------------------	---

Висина воде у реци била је 479 центиметара. Киша је падала па је ниво воде порастао за 430 центиметара. Да ли се вода прелила преко насипа, који је са обе стране исте висине? Погледај слику, израчунај и одговори.

Место за рачун:

Одговор: _____

Решење: $479 \text{ cm} + 430 \text{ cm} = 907 \text{ cm}$; $9 \text{ m} = 900 \text{ cm}$;

Вода се прелила преко насипа.

Тачан одговор:

Приказан поступак ($479 + 430 = 907$) и написан одговор као у решењу (признати и написано само *да* или *јесте* или слично).

Делимично тачан одговор: Написан само тачан поступак или написан само тачан одговор.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за дужину (из мањих у веће и обрнуто) у сложеним ситуацијама – када задатак садржи више захтева, на пример: комбиновање до три мерне јединице (km, m, dm и cm), претварање мера, рачун са мерама и слично.
---	---	---

Жабица Мица у једном скоку прескочи 75 центиметара. Колика је дужина два њена скока?

- a) 1 m 50 dm
- б) 1 m 5 dm
- в) 1 m 5 cm
- г) 1 dm 5 cm

Заокружки слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан одговор или израчунато 1 m 5 dm...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: . 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за време (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама.
---	---------------------------------------	---

Троје деце вежба клавир. Ана вежба 1 сат и 55 минута, Бане 105 минута, а Влада 2 сата. Ко од њих најдуже вежба?

Одговор: Најдуже вежба _____.

Решење: Влада

Тачан одговор: Написан одговор као у решењу.

Време: 1 минут

НИВО А

Ученик уме да:

- претвара и упореди мерне јединице за масу и запремину течности у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста.

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за масу у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста.
Теодора прави колаче тако што помеша: 250 g путера, 300 g ораха и 200 g шећера. Колико треба да дода кекса да би направила један килограм колача?		
<i>Овде можеш да рачунаши:</i>		
Одговор: _____		
Решење: $1000 \text{ g} - (250 \text{ g} + 300 \text{ g} + 200 \text{ g}) = 250 \text{ g}$ <u>Треба да дода 250 g кекса.</u>		
Тачан одговор: Тачан резултат као у решењу, са поступком или без њега, без обзира на то да ли је наведена јединица мере. Делимично тачан одговор: Тачан поступак ($1000 - (250 + 300 + 200)$), а погрешан резултат.		
Време: 2 минута		

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за масу у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста.
Када се слонић Дамбо родио, имао је 250 kg. Добро је јео и угојио се још 340 kg. Колико му килограма недостаје да би био тежак 1 тону?		
Одговор: _____ kg		
Решење: $1000 \text{ kg} - (250 \text{ kg} + 340 \text{ kg}) = 1000 \text{ kg} - 590 \text{ kg} = 410 \text{ kg}$		
Тачан одговор: Тачан резултат као у решењу, са поступком или без њега, (признати одговор иако је мерна јединица написана два пута). Делимично тачан одговор: Тачан поступак ($1000 - (250 + 340)$), а погрешан резултат.		
Време: 2 минута		

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за запремину тачности у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста.
--	---	---

Немања је исцедио сок од једног лимуна и направио 2 dl лимунаде. Колико лимунова треба да исцеди да би направио један литар лимунаде?

- a) 2
- б) 3
- в) 4
- г) 5

Заокружки слово испред тачног одговора.

Решење: г)

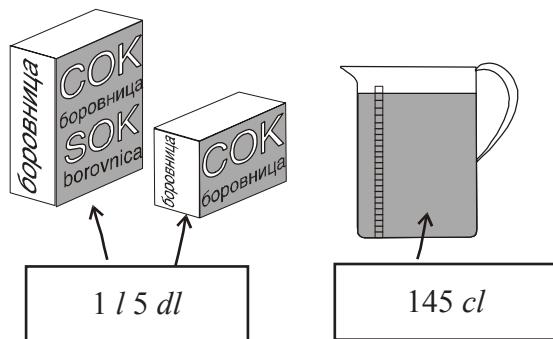
Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан тачан одговор, израчунат тачан резултат...).
Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да претвара и упореди мерне јединице за запремину тачности у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста.
--	-----------------------------------	---

После Миличиног рођендана остало је 1 литар и 5 десилитара сока боровнице и 145 центилитара лимунаде.

Ког сока је остало више и за колико?

Одговор: Остало је више _____ за _____ cl.
 (овде упиши ког сока) (ушиши за колико)

Решење: Остало је више боровнице за 5 cl

Тачан одговор: Оба дела одговора тачна, као у решењу.

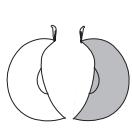
Време: 1 мин. 30 сек.

РАЗЛОМЦИ

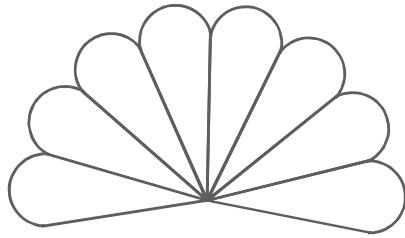
НИВО Д

Ученик уме да:

- препозна половину и четвртину као део целине, али само у ситуацијама када је разломак дат речима или сликом, а не формалним математичким записом;
- уме да израчуна половину датог броја када је половина записана речима (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да препозна половину и четвртину као део целине, али само у ситуацијама када је разломак дат речима или сликом, а не формалним математичким записом.
---	---------------------------------------	--

Обој четвртину лепезе:

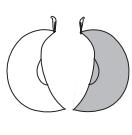

Решење:

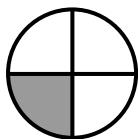

Тачан одговор: Обојена било која два дела лепезе.

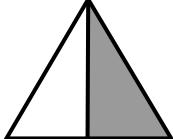
Време: 1 минут

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да препозна половину или четвртину као део целине, али само у ситуацијама када је разломак дат речима или сликом, а не формалним математичким записом.
---	---------------------------------------	--

Испод сваке слике напиши да ли обојени део представља половину или четвртину фигуре:

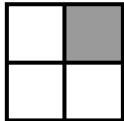
_____

_____

_____

_____

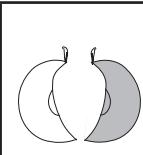
Решење: четвртина, половина, половина, четвртина

Тачан одговор:

Сва четири разломка написана тачно (речима или формално).

Делимично тачан одговор: Бар два тачна одговора.

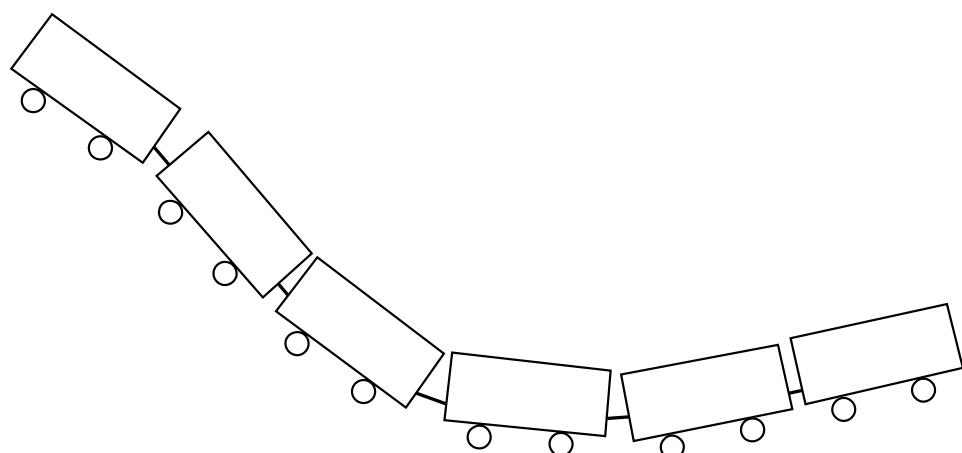
Време: 30 секунди

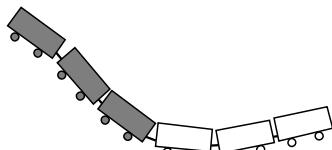
Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да препозна половину и четвртину као део целине, али само у ситуацијама када је разломак дат речима или сликом, а не формалним математичким записом.

Обој половину свих вагона.

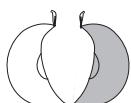

Решење:

Тачан одговор: Обојена било која три вагона или половина сваког или на било који начин обојена половина свих вагона.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна половину датог броја када је половина дата речима (рачун без прелаза у оквиру прве стотине).

Половина броја 84 је број:

- a) 24
- б) 42
- в) 48
- г) 82
- д) 168

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

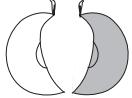
Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 30 секунди

НИВО Г

Ученик уме да:

- чита и запише разломак као део целине, користећи формалне записи: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$;
- израчуна трећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да израчуна трећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално.
---	---	---

Трећину броја 93 рачунаш:

- a) $93 \cdot 3$
- б) $93 + 3$
- в) $93 - 3$
- г) $93 : 3$

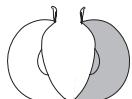
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да израчуна трећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално.
---	---------------------------------------	---

У једној згради десетина од 140 станара станује на првом спрату. Колико станара станује на првом спрату?

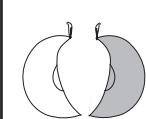
Одговор: _____

Решење: $140 : 10 = 14$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, без обзира на поступак.

Делимично тачан одговор: Тачно постављен израз, а погрешан резултат.

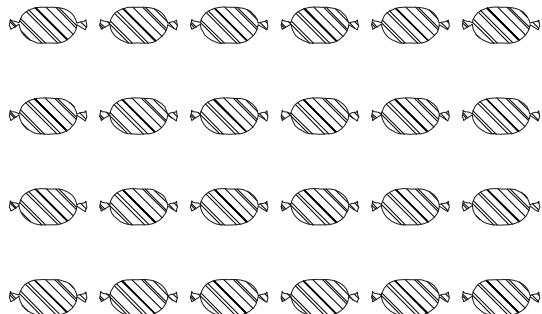
Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна трећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално.

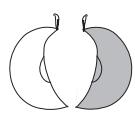
Петар је своје бомбоне поређао као на слици. Сестри је дао једну трећину. Прецртај онолико бомбона колико је добила сестра.

Решење: Прецртано било којих 8 бомбона.

Тачан одговор: Прецртано било којих 8 бомбона.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да чита и запише разломак као део целине, користећи формалне записи:
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{10}$.

Како записујеш разломак једна четвртина?

a) 4

б) $\frac{4}{1}$

в) $\frac{1}{4}$

г) 1

Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (на пример, преписан тачан одговор...).

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

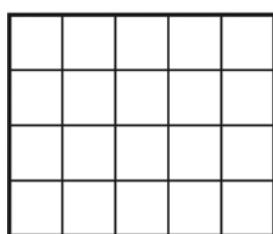
НИВО В

Ученик уме да:

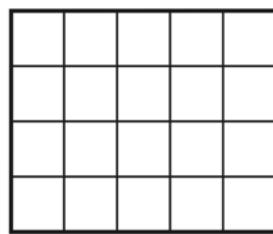
- формално запише разломак који је приказан графички и обрнуто (односи се само на разломке: $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$);
- израчуна део целог, али само у ситуацијама када је разломак записан речима (на пример, петина, шестина...);
- препозна већи, мањи или једнак разломак ако су приказани графички (дати сликом).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да формално запише разломак који је приказан графички и обрнуто (односи се само на разломке $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$).
--	---------------------------------------	---

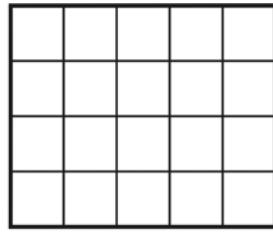
Обој назначени део фигуре:

$$\frac{1}{2}$$

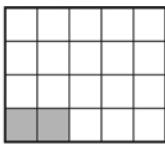
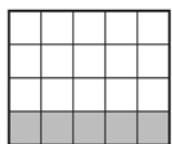
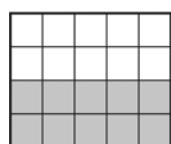

$$\frac{1}{4}$$

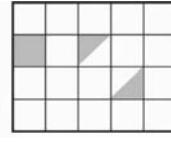
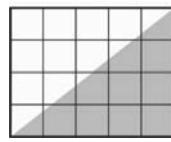

$$\frac{1}{10}$$

Решење:

или:

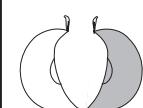

Тачан одговор:

Све фигуре обојене као у решењу (признати сваки одговор у коме је обојен одговарајући део површине).

Делимично тачан одговор: Две фигуре тачно обојене.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна део целог, али само у ситуацијама када је разломак дат речима (на пример, петина, шестина...).

Књига има 246 страна. Сашка је прочитала шестину књиге. Колико је страна прочитала Сашка?

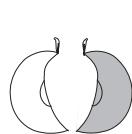
Одговор: _____

Решење: $246 : 6 = 41$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, без обзира на поступак.

Делимично тачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат због грешке у дељењу.

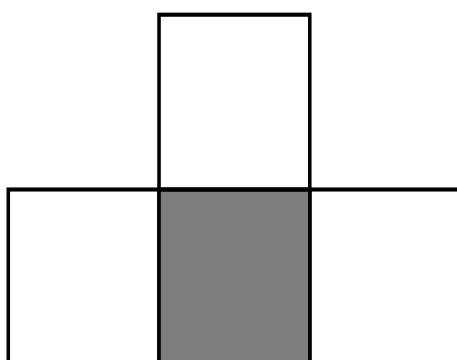
Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да формално запише разломак који је приказан графички и обрнуто (односи се само на разломке $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$).

Запиши цифрама разломак који представља обојени део фигуре:

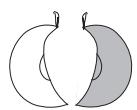
Одговор: _____

Решење: $\frac{1}{4}$

Тачан одговор: Записан разломак као у решењу.

Делимично тачан одговор: Разломак записан речима (једна четвртина или четвртина).

Време: 1 минут

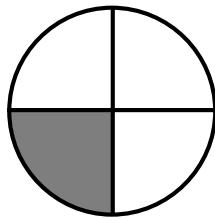
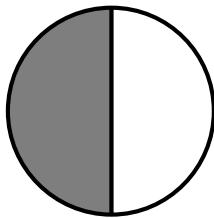

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да препозна већи, мањи или једнак разломак ако су приказани графички (дати сликом).

Упореди по величини нацртане разломке и допуни следећу реченицу:

$$\frac{1}{2} \text{ је } \underline{\hspace{2cm}} \text{ од } \frac{1}{4}$$

Решење: већа или >

Тачан одговор: Допуњена реченица као у решењу.

Време: 1 минут

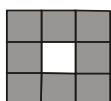
НИВО Б

Ученик уме да:

- запише разломак приказан сликом и обрнуто (на пример, $\frac{1}{3}, \frac{1}{8}, \dots$);
- израчуна цело ако је познат део ($\frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \frac{1}{7}, \frac{1}{8}, \frac{1}{9}$);
- запише $\frac{1}{100}$ дату графички;
- чита и запише $\frac{1}{10}, \frac{1}{100}, \frac{1}{1000}$ повезујући их са јединицама мере за дужину;
- упореди два разломка коришћењем знакова $>, <, =$ (при чему је дат запис само разломака $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}$ и $\frac{1}{10}$).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да запише разломак приказан сликом и обрнуто (на пример, $\frac{1}{3}, \frac{1}{8}, \dots$).
--	---------------------------------------	---

Запиши разломком који део фигуре је бео.

Одговор: _____

Одговор: _____

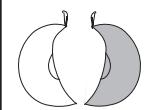
Одговор: _____

Решење: $\frac{1}{9}$ или деветина
 $\frac{1}{5}$ или петина
 $\frac{1}{7}$ или седмина

Тачан одговор: Све три одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Два тачна одговора.

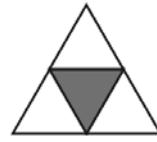
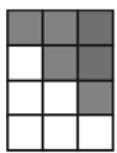
Време: 1 минут

Тип задатка:
Повезивање

Дескриптор: Ученик уме да запише разломак приказан сликом и обрнуто (на пример, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{8}$,...).

Повежи слику са одговарајућим разломком.

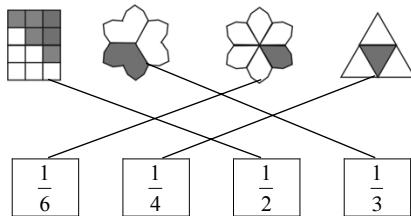
$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{3}$$

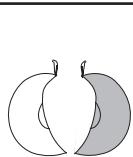
Решење:

Тачан одговор: Све повезивања као у решењу.

Делимично тачан одговор: Два повезивања тачна.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да упореди два разломка коришћењем знакова $>$, $<$, $=$ (при чему је дат запис само разломка $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{10}$).

У упиши знак $>$, $<$ или $=$ тако да тврђења буду тачна.

a) $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{10}$

b) $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{2}$

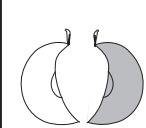
Решење:

- a) $>$
б) $<$

Тачан одговор: Уписани знаци неједнакости као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

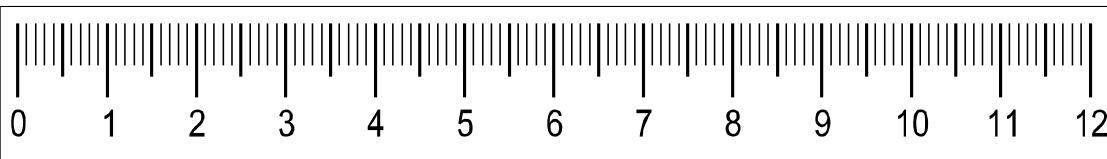
Време: 1 минут

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да чита и запише $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{1000}$ повезујући их са јединицама мере за дужину.

Колико је $\frac{1}{10}$ од 1 дециметра?

- a) 1 m
- б) 1 dm
- в) 1 cm
- г) 1 mm

Заокругли слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

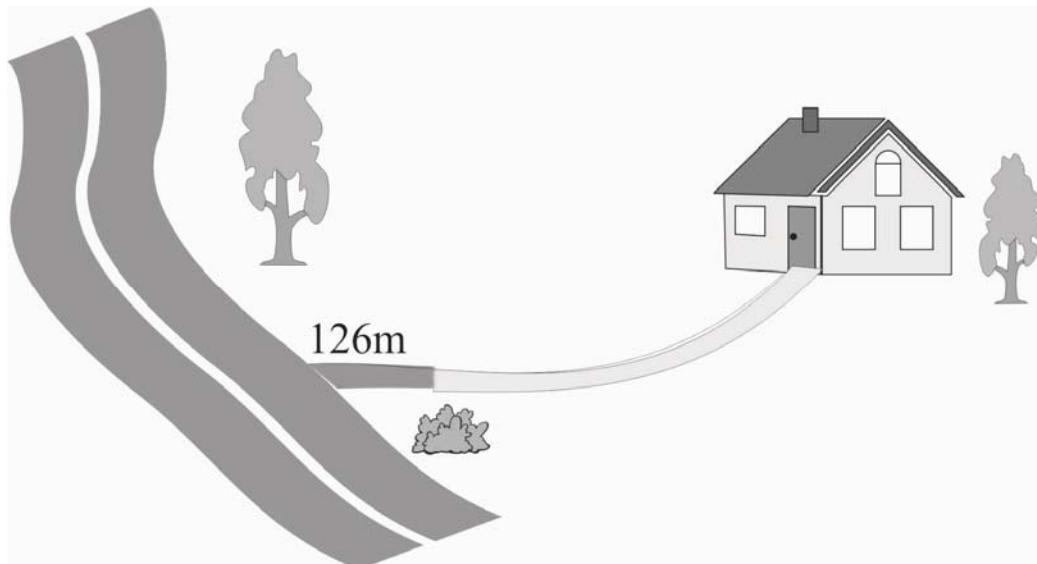
НИВО А

Ученик уме да:

- у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део;
- упореди разломке користећи знаке $>$, $<$, $=$.

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део.
--	-------------------------------------	--

Од главног пута до куће води стаза. Асфалтирано је 126 m, а то је $\frac{1}{7}$ њене дужине.
Колика је дужина целе стазе?

Овде можеш да рачунаши:

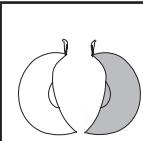
Одговор: _____

Решење: $126 \text{ m} \cdot 7 = 882 \text{ m}$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега, без обзира да ли је написана јединица мере.

Нетачан одговор: Тачан поступак, а погрешан резултат.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део.

Који је то месец у години у коме једна седмица чини тачно његову четвртину?

- a) јануар
- б) фебруар
- в) март
- г) април
- д) мај

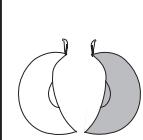
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део.

Душко је потрошио 100 динара, а то је $\frac{1}{5}$ његовог цепарца. Колико новца му је остало?

- а) 600
- б) 500
- в) 400
- г) 100

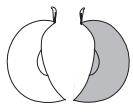
Заокружи слово испред тачног одговора.

Решење: в)

Тачан одговор: Заокружено в) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или израчунат тачан резултат...).

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора, ништа није заокружено или написано 500.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да упореди разломке.
---	-----------------------------------	--

Од следећих разломака:

$$\frac{1}{5}, \frac{1}{8}, \frac{1}{4}$$

- a) најмањи је _____
- б) највећи је _____

Решење:

a) $\frac{1}{8}$

б) $\frac{1}{4}$

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 минут

ПРАВИЛА И ГРАФИКОНИ

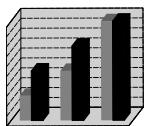
НИВО Д

Ученик уме да:

- настави низ бројева на основу једноставног правила.

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да настави низ бројева на основу једноставног правила.
У празна поља упиши бројеве који недостају: 		
Решење: 		
Тачан одговор: У празна поља уписани бројеви као у решењу, без обзира да ли је + 3 уписано изнад стрелица. Делимично тачан одговор: У прва два поља уписани тачни бројеви, а треће празно.		
Време: 1 минут		

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да настави низ бројева на основу једноставног правила.
На празна места допиши наредна три броја: 		
1, 3, 5, ___, ___, ___.		
Решење: 7, 9, 11.		
Тачан одговор: Дописани бројеви као у решењу. Делимично тачан одговор: Прва два дописана броја тачна, а трећи није написан.		
Време: 30 секунди		

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да настави низ на основу једноставног правила.

Уочи правилност па у празна бела поља упиши бројеве који недостају:

10		30		50
60	70			
160		180		200
210				
			290	300

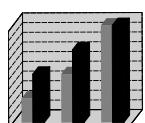
Решење:

10	20	30	40	50
60	70	80		100
110				150
160	170	180	190	200
		280	290	300

Тачан одговор: Уписани бројеви као у решењу (без обзира да ли су уписани бројеви и у сива поља).

Делимично тачан одговор: Уписани бројеви као у решењу, осим броја 280.

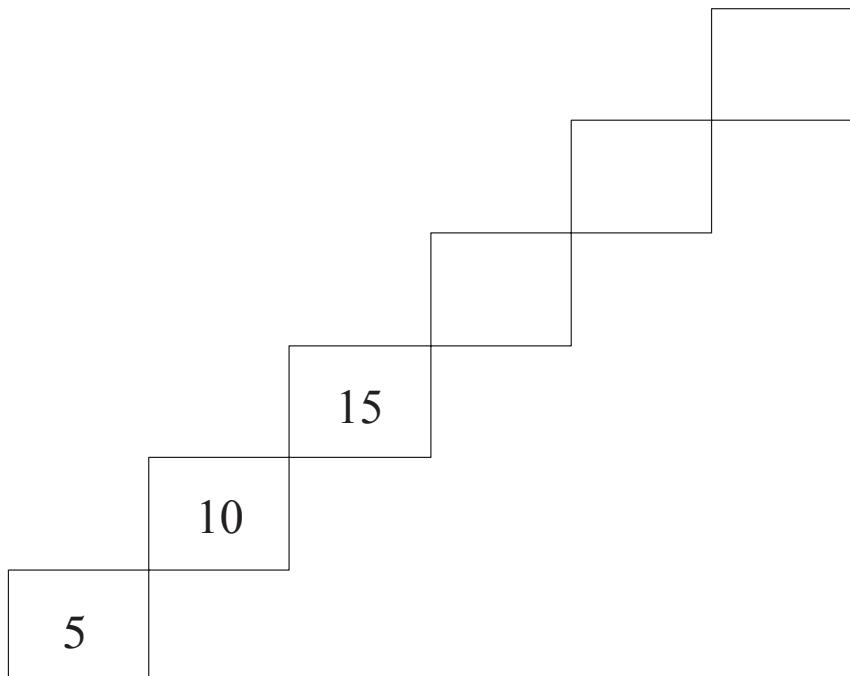
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да настави низ на основу једноставног правила.

Уочи правилност и у празна бела поља упиши бројеве који недостају:

Решење: 20, 25, 30

Тачан одговор:

У празна поља уписани бројеви као у решењу.

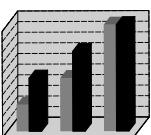
Делимично тачан одговор: У прва два поља уписани тачни бројеви, а треће поље празно.

Време: 30 секунди

НИВО Г

Ученик уме да:

- открива и примењује правилност у облику или распореду геометријских фигура, симбола и слично;
- чита податке са графика (на пример, дат је графички приказ података у облику стубића);
- чита податак из табеле по датом моделу (на пример, подаци организовани у табелу као у игри „подморнице”, распоред часова; понуђен је пример из којег се види правило по коме чита податак из одговарајућег поља).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да чита податке из табеле по датом моделу (на пример, подаци организовани у табелу као у игри „подморнице”, распоред часова; понуђен је пример из кога се види правило по коме чита податке из одговарајућег поља).
---	---------------------------------------	---

Пronaђи парове и упиши у одговарајућа празна поља 😊, као што је започето на слици.

	818	808	88
осам стотина осам			
осамдесет осам			😊
осам стотина осамнаест			

Решење:

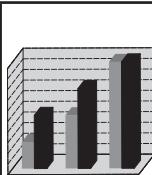
	818	808	88
осам стотина осам		😊	
осамдесет осам			😊
осам стотина осамнаест	😊		

Тачан одговор:

Повезани парови као у решењу.

Делимично тачан одговор: Један тачан одговор, а други погрешан или ништа није уписано.

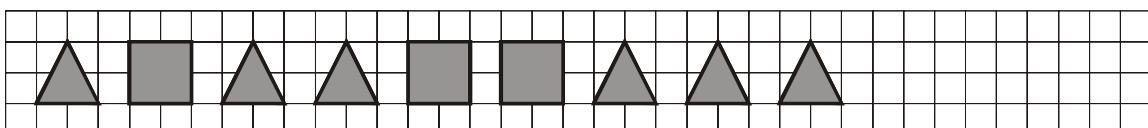
Време: 1 минут

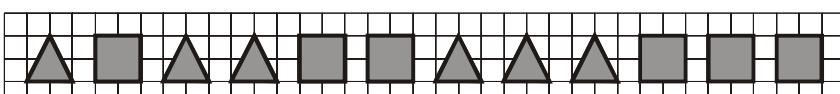
Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да открива и примењује правилност у облику или распореду геометријских фигура, симбола и сл.

Настави низ, доцртај још три фигуре ако је сликом дато правило:

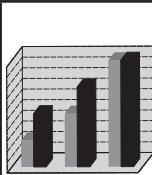
Решење:

Тачан одговор: Доцртана три квадрата као у решењу (без обзира да ли су осенчени или не).

Делимично тачан одговор: Доцртана два квадрата са већим размаком или мало већих димензија.

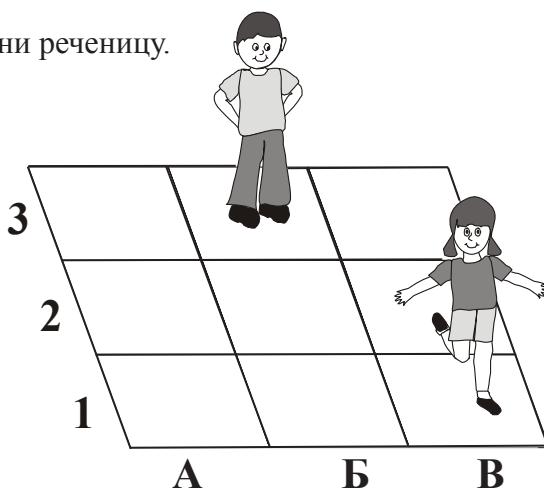
Време: 1 минут

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да чита податке из табеле по датом моделу (на пример, подаци организовани у табелу као у игри „подморнице”, распореда часова; понуђен је пример из кога се види правило по коме чита податке из одговарајућег поља).

На основу слике допуни реченицу.

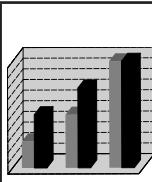

Ана је скочила на поље В1, а Марко стоји на пољу _____

Решење: Б3 или 3Б

Тачан одговор: Допуњена реченица као у решењу.

Време: 30 секунди

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да чита податке из табеле по датом моделу (на пример, подаци организовани у табелу као у игри „подморнице”, распореда часова; понуђен је пример из кога се види правило по коме чита податке из одговарајућег поља).

Вера иде у трећи разред и добила је следећи распоред часова:

	Понедељак	Уторак	Среда	Четвртак	Петак
1.	Српски језик	Математика	Српски језик	Природа и друштво	Математика
2.	Математика	Српски језик	Математика	Енглески језик	Српски језик
3.	Физичко васпитање	Музичка култура	Физичко васпитање	Математика	Хорско певање
4.	Природа и друштво	Енглески језик	Ликовна култура	Српски језик	Физичко васпитање
5.			Ликовна култура		

Вера у понедељак трећи час има физичко васпитање.

а) У четвртак четврти час има _____.
(ушиши предмет)

б) Музичку културу има у _____ час.
(ушиши дан) (редни број часа)

Решење:

- а) У четвртак четврти час има српски језик.
- б) Музичку културу има у упорак трети час.
или:
б) Музичку културу има у упорак 3. час.

Тачан одговор: Уписан предмет, дан и редни број часа као у решењу.

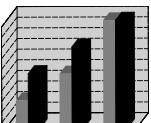
Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 мин. 30 сек.

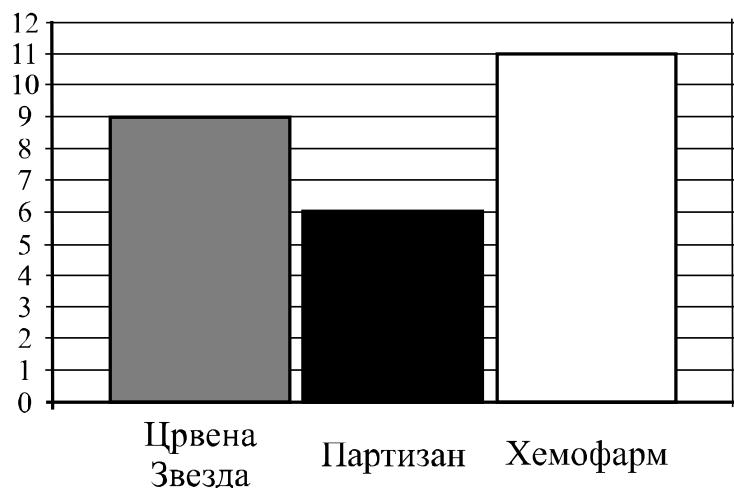
НИВО В

Ученик уме да :

- открива и примењује правила да би прочитао и/или записао податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податке из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да открива и примењује правила да би прочитао и/или записао податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податке из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично).
---	---------------------------------------	---

Ученици једног одељења правили су списак навијача клуба. Сакупљене податке приказали су на следећи начин:

Упиши у табелу број навијача сваког тима.

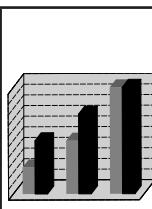
Име клуба	Број навијача
Црвена звезда	
Партизан	
Хемофарм	

Решење:	Име клуба	Број навијача
	Црвена звезда	9
	Партизан	6
	Хемофарм	11

Тачан одговор: Сва три уписана броја као у решењу.

Делимично тачан одговор: Два тачно уписана броја.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да открива и примењује правила да би прочитao и/или записао податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податке из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично).

На део календара је пала мрља од мастила, као што видиш на слици. Који датум је последња субота у месецу?

П	У	Ср	Ч	П	Су	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10			
14	15	16	17			
21	22	23	24			
28	29	30	31			

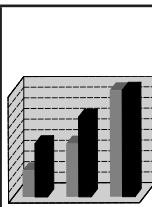
Одговор: _____

Решење: 26

Тачан одговор:

Уписан тачан датум у табелу или на линију, без обзира да ли су у остале рубрике уписивани бројеви или не.

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да открива и применjuјe правила да би прочитao и/или записао податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податке из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично).

Који број је на дванестом месту у понуђеном низу бројева?

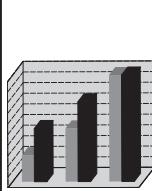
2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, . . .

Одговор: То је број _____

Решење: 24 или двадесет четири

Тачан одговор: Записан тачан број као у решењу.

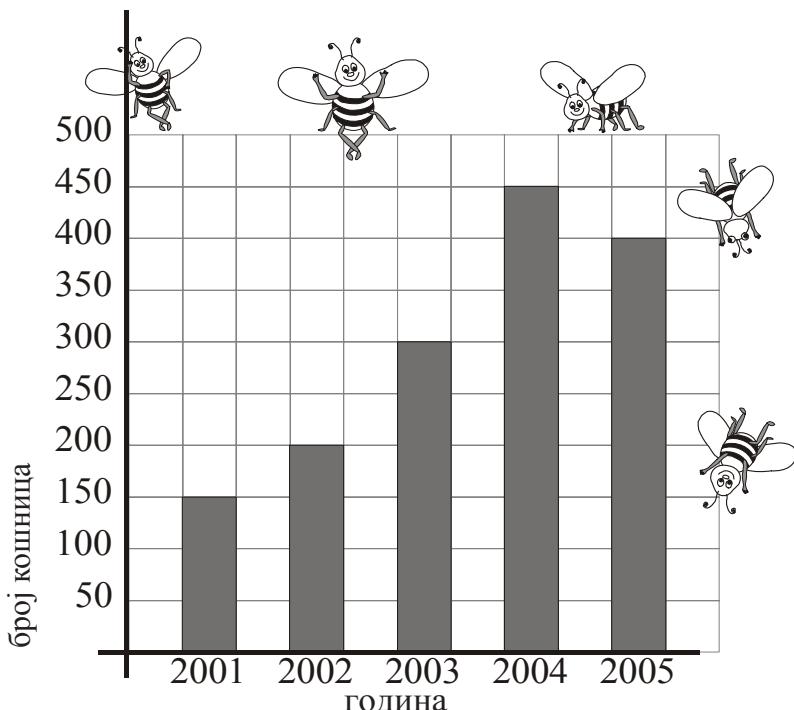
Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да открива и примењује правила да би прочитao и/или записao податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податке из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично).

Један пчелар је број својих кошница представљао из године у годину као на слици:

Запиши колико је кошница имао пчелар сваке године:

године	2001	2002	2003	2004	2005
брoј кошница					

Решење:

године	2001	2002	2003	2004	2005
брoј кошница	150	200	300	450	400

Тачан одговор:

Записани бројеви у табелу као у решењу.

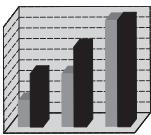
Делимично тачан одговор: Три тачно записана броја.

Време: 1 мин. 30 сек.

НИВО Б

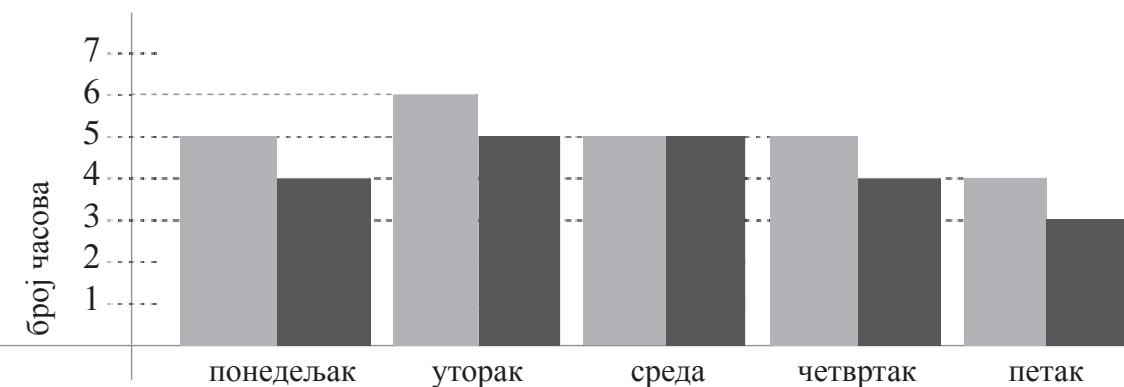
Ученик уме да:

- користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично).

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично).
---	-----------------------------------	---

Мама је на следећој слици приказала колико њена деца имају часова.

Маркови часови су овако обојени, а Анини овако .

На основу података са слике читамо и записујемо:

Марко има највише часова у _____.
(овде напиши дан)

Ана у четвртак има _____ часа.
(овде напиши колико)

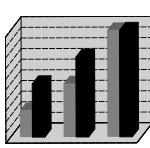
Решење: Марко има највише часова у уторак.

Ана у четвртак има 4 часа; или Ана у четвртак има четири часа.

Тачан одговор: Написана оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Један од два одговора тачан.

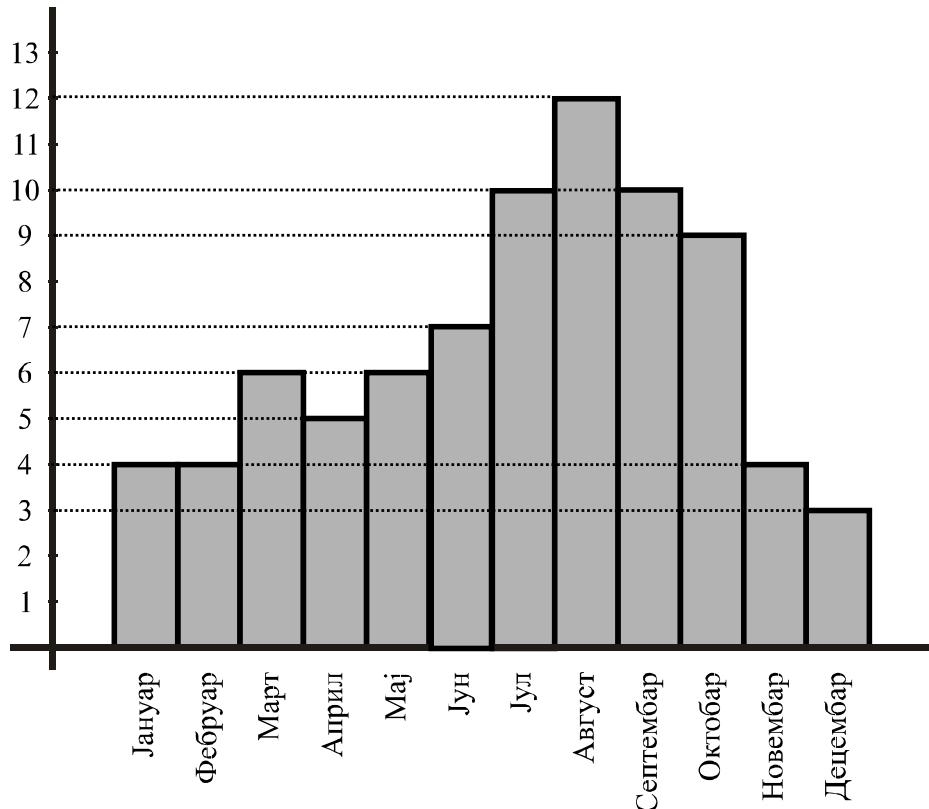
Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично).

На слици је приказан број сунчаних дана по месецима, у прошлој години.

Одреди:

- Најмање сунчаних дана било је у месецу _____.
- Највише сунчаних дана било је у месецу _____.

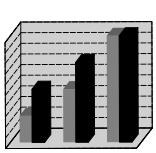
Решење: а) децембру
б) августу

Тачан одговор:

Оба одговора као у решењу.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор само под а) или само под б).

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

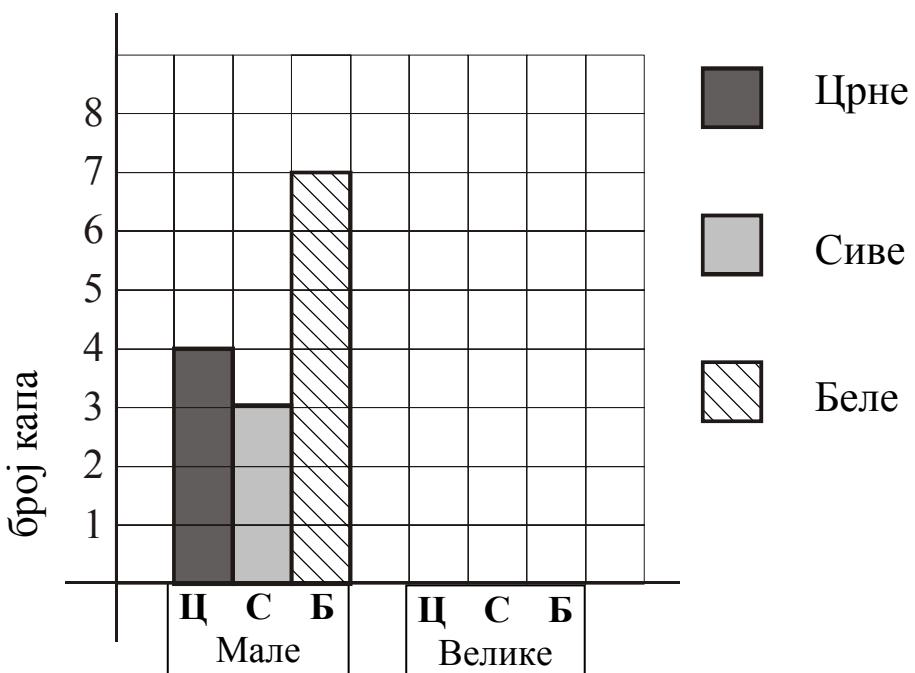
Дескриптор: Ученик уме да користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично).

У табели је приказано колико којих капа има у радњи.
Број малих капа је приказан графиконом. Уради то исто за велике капе.

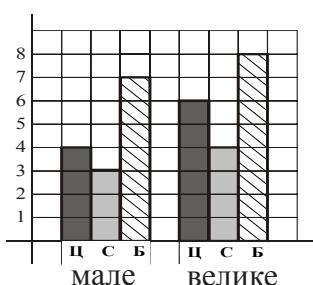
ТАБЕЛА:

Величина \ Боја	Црна Ц	Сива С	Бела Б
Мале	4	3	7
Велике	6	4	8

ГРАФИКОН:

Решење:

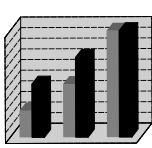

Тачан одговор:

Нацртана сва три стубића као у решењу, без обзира да ли су исправно осенчени.

Делимично тачан одговор: Два стубића тачна, а трећи погрешан или није нацртан.

Време: 2 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично).

У самопослужи је у току месеца марта и априла бележена продаја следећих врста чоколада.

Врста чоколаде	Март	Април
Симка чоколада	152	167
Милка чоколада	167	145
чоколада са лешником	178	125
чоколада са пиринчем	121	155

На линији напиши у ком месецу и која врста чоколаде је највише продата.

У месецу _____ продато је највише _____

Решење: У месецу марту продато је највише чоколаде са лешником.

Тачан одговор: Написан одговор као у решењу.

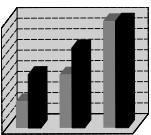
Делимично тачан одговор: Написан само месец или врста чоколаде или број 178.

Време: 1 мин. 30 секунди

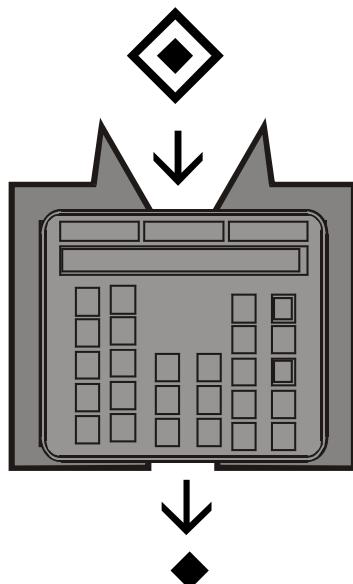
НИВО А

Ученик уме да:

- закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложеној ситуацији (на пример, кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује).

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложенијој ситуацији (на пример кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује).
---	-------------------------------------	--

Табела показује бројеве који су убачени и избачени из машине. Шта је урадила ова машина са убаченим бројевима?

	165	318	529
	65	218	429

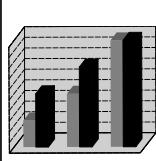
Одговор: Машина је _____

Решење: Машина је од сваког убаченог броја одузела 100.

Тачан одговор: Уписан одговор као у решењу или
убачени број – 100 = добијени број или $\diamond - 100 = \blacklozenge$ или
Машина је од убачених бројева одузела 100 или слично.

Делимично тачан одговор: Написан одговор који указује на сабирање, на пример,
убачени број је једнак збиру избаченог броја и броја 100 или
разлика убаченог и избаченог броја је 100 или слично.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложеној ситуацији (на пример кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује).

Петар је своје оцене из математике бележио овако:

, ☺ , ☺ , ☹ ,

Заокружи слово испред низа бројева који одговара Петровим оценама.

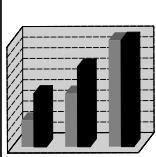
- a) 4, 5, 5, 2, 2
- б) 5, 5, 2, 2, 5
- в) 4, 5, 4, 2, 2
- г) 4, 5, 5, 2, 4

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин (преписан тачан низ, подвучен...) обележен тачан одговор.

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Вишеструки избор

Дескриптор: Ученик уме да закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложеној ситуацији (на пример кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује).

Само једно правило показује како сваком броју у реду ☺ одговара број испод њега у реду *

Заокружи слово испред израза којим је написано то правило.

☺	1	2	3	4	5
*	3	6	9	12	15

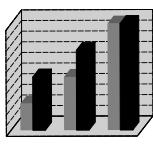
- а) * = ☺ · 2
- б) * = ☺ + 2
- в) * = ☺ + 3
- г) * = ☺ · 3

Решење: г)

Тачан одговор: Заокружено г) или на неки други начин (преписан тачан одговор, подвучен...) обележен тачан одговор.

Делимично тачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 2 минута

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложеној ситуацији (на пример кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује).

У самопослuzи је у току месеца марта и априла бележено колико је продато следећих врста сладоледа:

Врста сладоледа	Март	Април
Корнет од лешника	160	160
Руменко	177	190
Корнет од чоколаде	167	177
Корнет од јагоде	140	153

Наведи врсте сладоледа чија је продаја порасла за исти број?

Тражене врсте сладоледа су : _____

Решење: Тражене врсте сладоледа су : Руменко и Корнет од јагоде.

Тачан одговор: Наведене обе врсте сладоледа као у решењу.

Делимично тачан одговор: Наведена само једна врста сладоледа или број 13.

Време: 2 минута

НОВАЦ

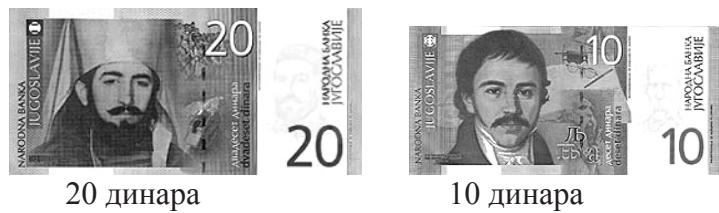
НИВО Д

Ученик уме да:

- препозна новчане апоене до 100 динара;
- преброји и израчуна суму новца дату у различитим апоенима од 1 до 100 динара.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да преброји и израчуна суму новца дату у различитим апоенима од 1 до 100 динара.
---	---------------------------------------	--

Мара броји своју уштеђевину. Колико новца је уштедела?

Одговор: _____

Решење: 117 динара

Тачан одговор: Написан резултат као у решењу, без обзира да ли је написано динара.

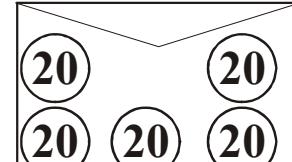
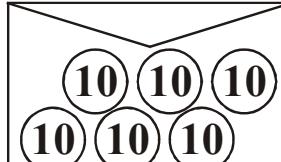
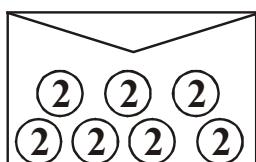
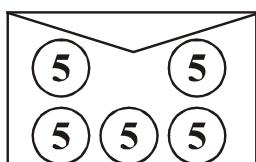
Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да преbroji и izračuna sumu novca datu u razlicitim apoenima od 1 do 100 dinara.

Напиши на линији колико динара има у свакој коверти.

_____

_____

_____

_____

Решење: 25 динара, 14 динара, 60 динара, 100 динара

Тачан одговор: Све четири суме написане као у решењу, без обзира да ли је написано динара.

Делимично тачан одговор: Три тачно уписане суме новца.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да преbroji и izračuna sumu novca datu u razlicitim apoenima od 1 do 100 dinara.

За чоколаду треба платити овлико динара:

50 динара

10 динара

1 динар 1 динар

Колико кошта чоколада?

Одговор: Чоколада кошта ..... динара.

Решење: 62 или шездесет два

Тачан одговор: Уписан одговор као у решењу

Време: 1 минут

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да преbroји и израчуна суму новца дату у различитим апоенима од 1 до 100 динара.

Марко има оволико новца.

50 динара

20 динара

20 динара

5 динара

2 динара

2 динара

1 динар

Хоће да га замени једном новчаницом. Којом?

Одговор: _____

Решење: 100 динара

Тачан одговор: Уписан резултат као у решењу, без обзира да ли је написано динара.

Време: 1 минут

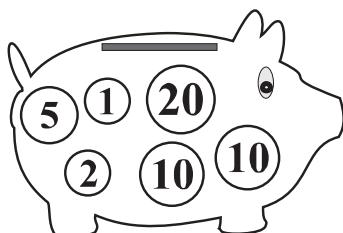
НИВО Г

Ученик уме да:

- процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има);
- израчуна кусур у једноставној ситуацији (на пример, дата је цена и дата је суме новца којом располаже).

	Тип задатка: Допуњавање	Дескриптор: Ученик уме да процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има).
---	-----------------------------------	--

Да ли Милан за своју уштеђевину може да купи ове три перце?

Одговор: Милан _____ да купи те три перце,

зато што оне коштају укупно _____ динара, а Милан има _____ динара.

Решење: Милан може да купи те три перце,
зато што оне коштају укупно 45 динара, а Милан има 48 динара.

Тачан одговор: Написани одговори на линијама као у решењу.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да израчуна кусур у једноставној ситуацији (на пример, дата је цена производа и дата је сума новца којом располаже).

Марко је купио свеску за 33 динара и платио је новчаницом од 200 динара. Колики кусур треба да добије?

Одговор: Марко треба да добије кусур од _____ динара.

Решење: $200 - 33 = 167$

Марко треба да добије кусур од 167 динара.

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Време: 1 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик уме да процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има).

Лука има 145 динара и жели да купи сличице. Колико кесица може да купи за тај новац, ако једна кесица са сличицама кошта 10 динара?

Одговор: _____

Решење: 14

Тачан одговор: Резултат као у решењу.

Делимично тачан одговор: Добар поступак (на пример, написано $145 : 10$), а погрешан резултат због грешке у рачунању.

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има).
<p>Цена једне кесице слицица за албум је 5 динара. Да би Пера могао да купи 12 кесица, потребно му је најмање:</p> <p>a) две новчанице од 20 динара; б) три новчанице од 20 динара; в) четири новчанице од 20 динара; г) пет новчаница од 20 динара.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>		
<p>Решење: б)</p>		
<p>Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин (преписан тачан одговор, подвучен...) обележен тачан одговор.</p> <p>Делимично тачан одговор: Заокружен погрешан одговор, више одговора или ништа није заокружено.</p>		
<p>Време: 1 мин. 30 сек.</p>		

НИВО В

Ученик уме да:

- рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунивање кусура, куповање више производа са различитим ценама).

	Тип задатка: Двоструки избор	Дескриптор: Ученик рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунивање кусура, куповина више производа са различитим ценама).
---	--	--

Јелена има 350 динара. За тај новац треба да купи карту за позориште, оловку и ужину. Карта кошта 300 динара, оловка 18 и ужина 35 динара.

Да ли Јелена има доволно новца?

Код тачног тврђења заокружи реч Тачно, а код нетачног тврђења Нетачно.

Јелени недостају три динара.	Тачно / Нетачно
Јелена има три динара више.	Тачно / Нетачно
Јелена нема доволно новца.	Тачно / Нетачно
Јелена има доволно новца.	Тачно / Нетачно

Решење:

Јелени недостају три динара.	Тачно / Нетачно
Јелена има три динара више.	Тачно / Нетачно
Јелена нема доволно новца.	Тачно / Нетачно
Јелена има доволно новца.	Тачно / Нетачно

Тачан одговор:

Сва четири одговора заокружена као у решењу.

Делимично тачан одговор: Два или три одговора заокружена као у решењу, нема погрешно заокружених одговора.

Време: 2 минута

	Тип задатка:	Дескриптор:
	Дужи одговор	Ученик уме да рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунање кусура, куповина више производа са различитим ценама).

Милица је имала новчаницу од 200 динара. Купила је хлеб за 35 динара, млеко за 42 динара и саламу за 67 динара.

Израчунај:

Oвде можеш да рачунаш:

- а) колико је Милица платила за намирнице;
- б) колики кусур је добила.

а) Одговор: Милица је платила _____ динара.

б) Одговор: Добила је кусур од _____ динара.

Решење:

а) $35 + 42 + 67 = 144$

б) $200 - 144 = 56$

Тачан одговор: Оба резултата као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачан одговор под а), а нетачан под б).

Време: 2 мин. 30 сек.

	Тип задатка:	Дескриптор:
	Дужи одговор	Ученик уме да рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунање кусура, куповина више производа са различитим ценама).

Маја је у продавници играчака купила: лутку за 425 динара, одећу за лутку која кошта 200 динара и балон за 30 динара. Маја је имала новчаницу од 1000 динара. Колики је кусур добила?

Oвде можеш да рачунаш:

Одговор: _____

Решење: $1000 - (425 + 200 + 30) = 1000 - 655 = 345$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега.

Делимично тачан одговор: Тачно постављен задатак $1000 - (425 + 200 + 30)$, а погрешно израчунато.

Време: 3 минута

Тип задатка:
Дужи одговор

Дескриптор: Ученик рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунавање кусура, куповина више производа са различитим ценама).

Мама је купила банане, хлеб, парадајз и млеко. Добила је рачун.
Колико износи рачун?

	динара	пара
млеко	31	20
хлеб	23	00
банане	95	30
парадајз	127	50

укупно: _____

Одговор: _____

Решење: 277 динара

Тачан одговор: Резултат као у решењу, без обзира на то да ли је уписано само на линију код „укупно“ или код „Одговор“ и да ли је написано динара.

Време: 2 минута

НИВО Б

Ученик уме да:

- рачуна користећи истовремено више различитих података (на пример, у ситуацијама: штедња новца, одређивање минималниог временског периода за могућу куповину);
- планира куповину у сложенијој ситуацији (на пример, када рачуна суму новца дату у различитим апоенима, израчунавање кусуре, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично).

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да планира куповину у сложенијој ситуацији (када рачуна суму новца дату различитим апоенима, када рачуна кусуре, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично).
---	---------------------------------------	---

Милан је разменио новчаницу од 500 динара за новчанице од 100 и 200 динара.
Добио је укупно четири новчанице. Колико је којих новчаница добио?
Упиши у табелу.

	број новчаница
новчанице од 200 динара	
новчанице од 100 динара	
укупно новчаница	4

Решење:

	број новчаница
новчанице од 200 динара	1
новчанице од 100 динара	3
укупно новчаница	4

Тачан одговор:

Уписани бројеви у табелу као у решењу.

Делимично тачан одговор: Ако је испуњен услов да вредност свих новчаница буде 500 динара, а није услов да их буде укупно 4 (на пример, решено је са 3 новчанице и то: 2 по 200 динара и 1 по 100).

Време: 1 мин. 30 сек.

	Тип задатка: Вишеструки избор	Дескриптор: Ученик уме да рачуна користећи истовремено вишеразличитих података (на пример, у ситуацијама: штедња новца, одређивање минималног временског периода за могућу куповину).
---	---	--

Аца сваког месеца уштеди 250 динара. Играчка коју жели да купи кошта 600 динара. Колико најмање месеци мора да штеди да би имао новца за ту куповину?

- a) два месеца
- б) три месеца
- в) четири месеца
- г) пет месеци

Заокругли слово испред тачног одговора.

Решење: б)

Тачан одговор: Заокружено б) или на неки други начин обележен тачан одговор (преписан или подвучен тачан одговор...)

Нетачан одговор: Заокружен нетачан одговор, више одговора или ништа није заокружено.

Време: 1 минут

	Тип задатка: Дужи одговор	Дескриптор: Ученик уме да планира куповину у сложенијој ситуацији (на пример, када рачуна суму новца дату у различитим апоенима, када рачуна курсур, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично).
---	-------------------------------------	--

Бака је дала Васи две новчанице по 200 динара. Он је купио играчку која кошта 285 динара и два диска по 45 динара. Колико новца је остало Васи?

Овде можеш да рачунаши:

Одговор: _____

Решење: $2 \cdot 200 - 285 - 2 \cdot 45 = 400 - 285 - 90 = 25$

Тачан одговор: Резултат као у решењу, са поступком или без њега, без обзира на то да ли је написано динара.

Делимично тачан одговор: Добар поступак (постављен задатак $2 \cdot 200 - 285 - 2 \cdot 45 = ...$ и поштован приорите операција), а погрешан резултат због једне рачунске грешке.

Време: 1 минут

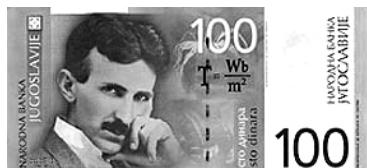
	Тип задатка: Двоструки избор	Дескриптор: Ученик уме да планира куповину у сложенијој ситуацији (када рачуна суму новца дату у различитим апоенима, када рачун кусур, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично).
---	--	---

Књига кошта 325 динара.
Јасна је продавцу дала:

500 динара

Продавац јој је вратио:

100 динара

50 динара

20 динара

5 динара

5 динара

5 динара

Код тачног тврђења заокружи реч Тачно, а код нетачног реч Нетачно.

Продавац је тачно вратио кусур.	Тачно / Нетачно
Продавац је вратио 10 динара више.	Тачно / Нетачно
Продавац је вратио 10 динара мање.	Тачно / Нетачно

Решење:

$$500 - 325 = 175$$

$$100 + 50 + 20 + 15 = 185$$

Продавац је тачно вратио кусур.

Тачно / **Нетачно**

Продавац је вратио 10 динара више.

Тачно / Нетачно

Продавац је вратио 10 динара мање.

Тачно / **Нетачно**

Тачан одговор:

Сва три одговора заокружена као у решењу или заокружена само тачна реченица.

Делимично тачан одговор: Два одговора заокружена као у решењу, а нема погрешно заокруженог одговора

Време: 3 минута

НИВО А

Ученик уме да:

- размењује новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији која има само једно тачно решење.

	Тип задатка: Кратак одговор	Дескриптор: Ученик уме да размењује новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији која има само једно тачно решење.
---	---------------------------------------	--

Како можеш да размениш новчаницу од 1000 динара за новчанице од 500 динара, 200 динара и 100 динара, тако да укупно добијеш 4 новчанице? Попуни табелу.

	број новчаница
новчанице од 500 динара	
новчанице од 200 динара	
новчанице од 100 динара	
укупно новчаница	4

Решење:

	број новчаница
новчанице од 500 динара	1
новчанице од 200 динара	2
новчанице од 100 динара	1
укупно новчаница	4

Тачан одговор:

Уписани бројеви у табелу као у решењу.

Делимично тачан одговор: Ако је испуњен услов да вредност свих новчаница буде 1000 динара, а није услов да их буде укупно 4 (на пример, решено је са 5 новчанице и то: 1 по 500, 1 по 200 и 3 по 100 динара).

Време: 2 минута

Тип задатка:
Кратак одговор

Дескриптор: Ученик уме да размењује новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији која има само једно тачно решење.

Размени новчаницу од 500 динара за најмањи број новчаница: од 200 динара, 100 динара и од 50 динара.

	број новчаница
новчанице од 200 динара	
новчанице од 100 динара	
новчанице од 50динара	
укупно новчаница	

Решење:

	број новчаница
новчанице од 200 динара	1
новчанице од 100 динара	2
новчанице од 50динара	2
укупно новчаница	5

Тачан одговор:

Уписани бројеви у табелу као у решењу.

Делимично тачан одговор: Ако је испуњен услов да вредност свих новчаница буде 500 динара, а није услов да их буде најмањи број (на пример, решено је са 6 новчанице и то: 1 по 200, 1 по 100 и 4 по 50 динара), или је размењено 500 динара за најмањи број новчаница, али нису сви апоени заступљени (на пример, 2 по 200 и 1 по 100 динара).

Време: 3 минута

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Учник уме да размењује новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији када има само једно тачно решење.

Дана има 200 динара у новчаницама од 5 динара, 50 динара и 20 динара.
Укупно има 7 новчаница. Колико има од сваке новчанице?

Одговор: Данас има :

_____ од 5 динара, _____ од 10 динара, _____ од 50 динара.
(број новчаница) (број новчаница) (број новчаница)

Решење: 2 од 5 динара, 2 од 10 динара, 3 од 50 динара

Тачан одговор: Уписани бројеви (цифрама или речима), као у решењу.

Делимично тачан одговор: Ако је испуњен услов да вредност свих новчаница буде 200 динара, а није услов да их буде 7.

Време: 2 мин. 30 сек.

Тип задатка:
Допуњавање

Дескриптор: Ученик уме да размењује новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији када има само једно тачно решење.

Мика и Вера треба да поделе 500 динара тако да свако од њих добије исту суму новца. Имају једну новчаницу од 500 динара. Како да је раситне, а да оба добију новчанице и од 100 динара, и од 50 динара, и од 20 динара? Допуни реченицу:

Новчаница од 500 динара је раситњена на

_____ од 100 динара, _____ од 50 динара, _____ од 20 динара.
(број новчаница) (број новчаница) (број новчаница)

Решење: 2 од 100 динара, 2 од 50 динара, 10 од 20 динара

Тачан одговор: Уписани бројеви (цифрама или речима), као у решењу.

Делимично тачан одговор: Ако је испуњен услов да вредност свих новчаница буде 500 динара, а није услов да број новчаница буде паран.

Време: 2 минута

Садржај

ПРЕДГОВОР	3
УВОД	5

СРПСКИ ЈЕЗИК

ЧИТАЊЕ

НИВО Д	15
НИВО Г	19
НИВО В	27
НИВО Б	30
НИВО А	33

ПИСАЊЕ

НИВО Д	36
НИВО Г	39
НИВО В	44
НИВО Б	49
НИВО А	53

ГРАМАТИКА

НИВО Д	55
НИВО Г	58
НИВО В	63
НИВО Б	65
НИВО А	68

СЕМАНТИКА

НИВО Д	72
НИВО Г	75
НИВО В	80
НИВО Б	83
НИВО А	86

КЊИЖЕВНОСТ

НИВО Д	88
НИВО Г	91
НИВО В	93
НИВО Б	95

СТИЛ

НИВО В	97
НИВО Б	101

МАТЕМАТИКА

ПОЗНАВАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000

НИВО Д	107
НИВО Г	110
НИВО В	113
НИВО Б	116
НИВО А	119

РАЧУНСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ

НИВО Д	122
НИВО Г	125
НИВО В	129
НИВО Б	131
НИВО А	134

ГЕОМЕТРИЈА

НИВО Д	137
НИВО Г	141
НИВО В	144
НИВО Б	147
НИВО А	150

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

НИВО Д	153
НИВО Г	156
НИВО В	159
НИВО Б	162
НИВО А	165

РАЗЛОМЦИ

НИВО Д	167
НИВО Г	169
НИВО В	171
НИВО Б	174
НИВО А	177

ПРАВИЛА И ГРАФИКОНИ

НИВО Д	180
НИВО Г	183
НИВО В	186
НИВО Б	189
НИВО А	193

НОВАЦ

НИВО Д	196
НИВО Г	199
НИВО В	202
НИВО Б	205
НИВО А	208

НИВОИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА - СРПСКИ ЈЕЗИК

	НИВО Д	НИВО Г	НИВО В	НИВО Б	НИВО А	НАПРЕДНИ НИВО
ОПИТИ ОПИС	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје карактеристичне одлике основних граматичких појмова и књижевних врста на нивоу препознавања • препознаје основна граматичка и правописна правила у конкретном примеру 	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме смисао кратког, једноставног линераног и нелинеарног текста • познаје правилну употребу граматичких и правописних правила и самостално их примењује према датом примеру • проналази дату информацију у једноставном тексту и разуме значење речи на основу контекста (сви подаци су дати, нема много информации) 	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проналази тражену информацију у различитим врстама краћих текстова у којима има много података • разуме и примењује научена правила у новим, једноставним ситуацијама • класификује краћи текст по врсти; препознаје стил свакодневне усмене и писане комуникације 	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проналази тражене посредно дате информације у тексту у којем има много података • препознаје и примењује граматичка и правописна правила у сложенијим примерима • самостално саставља реченице или краћи текст према једном или два задата критеријума • разуме односе међу деловима текста и вреднује их у односу на основни смисао текста • разуме значење ређе коришћених речи и фраза на основу контекста 	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • решава проблемску ситуацију (реконструише редослед догађаја, предвиђа исход догађаја, уочава узрочно-последичне везе ...) тако што испробава различите могућности, вреднује их и изабира решење у складу са захтевом • саставља текст (прича, план ...) поштујући више критеријума • разуме текстове који садрже много информации и имају сложенију структуру 	<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • врши вишеструка поређења да би уочио законитост • комбинује познате елементе и поштује захтеве да би саставио целовит текст
ЧИТАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у кратком, једноставном тексту, који је близак његовом искуству. • Ученик разуме и именује осећања у тематски различитим текстовима, која су блиска његовом узрасту. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у једноставном тексту који се бави познатом темом. • Ученик разуме смисао једноставног линеарног и нелинеарног текста (на пример: табеле, распоред часова, графикони). • Ученик показује да је разумeo једноставан текст тако што уме да: одреди тему, изабере одговарајући наслов, објасни поступке ликова, успостави једноставан хронолошки ред догађаја. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да пронађе експлицитно дате информације у тексту у којем има много података у вези са ликовима и догађајима. • Ученик показује да је разумeo смисао реченице чак и кад су у њој речи намерно испремештане (у нелогичном су редоследу). • Ученик препознаје и разуме осећања и односе међу ликовима у сложенијим текстовима разноврсним по теми и форми. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик разуме текст који има много података и није близак његовом искуству. • Ученик уме да открије имплицитне информације у тексту у вези са догађајима, појавама и ликовима. • Ученик показује да је разумeo смисао сложенијег текста тако што уме да одреди основну идеју, изабере најпрецизнији наслов између више понуђених. • Ученик уме да процени значај поједињих делова текста у односу на основну идеју, тему, ликове и изврши једноставну редакцију текста (на пример, обележи сувишне реченице). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да пронађе експлицитне информације у тексту који има много података, сложенију структуру и удаљен је од његовог школског и свакодневног искуства. • Ученик уме да реконструише редослед и логику догађаја и састави причу од 5 до 7 датих реченица (права реченица може бити обележена). • Ученик уме да изврши селекцију информација по задатом критеријуму (нпр. битно-небитно). • Ученик предвиђа исход догађаја, објашњава поступке ликова и уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у сложеном тексту. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да састави причу од 7 и више задатих реченица, када је обележена прва реченица.
ПИСАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик препознаје слова оба писма, употребљава их и успоставља везу међу њима. • Ученик познаје правописно правило о писању великог слова на почетку реченице, у личним именима, презименима, надимцима, именима животиња. • Ученик уписује одговарајуће знаке интерпункције на kraju реченице. • Ученик уме да напише речима једноцифрене бројеве. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик употребљава слова оба писма у реченици. • Ученик познаје и примењује правописно правило о употреби великог слова у називима књижевних дела, именима припадника народа, двочланим географским именима. • Ученик уме правилно да пише слово J у речима које често користи у писању (на пример: био (сам), радио (сам), авион, који, бојити, бројати...). • Ученик уме да препозна значење често коришћених скраћеница и значење скраћеница за мрнне јединице. • Ученик познаје и примењује правило о писању (речима) двоцифренih и троцифренih бројева. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик познаје и примењује правописно правило о употреби великог слова у називима књижевних дела, именима припадника народа, двочланим географским именима. • Ученик уме да правилно напише речцу НЕ уз глаголе. • Ученик уме да напише скраћенице које су блиске његовом искуству (нпр. година, пример, ученик, страна...) и скраћенице за мрнне јединице. • Ученик уме да употреби зарез у набрајању речи. • Ученик препознаје први и други модел управног говора у тексту. • Ученик саставља реченице од речи које су дате у основном облику (инфинитив, номинатив). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик познаје и примењује правописно правило о: <ul style="list-style-type: none"> - писању великог слова у именима улица, - писању титула као што су кнез, цар, када су део синтагме (на пример: кнез Лазар, цар Душан) - писању рече ЛИ, • Ученик правилно употребљава слово J у речима које ређе користи у писању (каиш, дијалог). • Ученик употребљава зарезе у набрајању двочланих синтагми. • Ученик препознаје сва три модела управног говора. • Ученик поставља питања према задатом критеријуму у вези са близким појмовима, појавама и ситуацијама. • Ученик саставља причу према неколико задатих критеријума (број реченица, дате речи, смисао и редослед догађаја). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик употребљава зарез иза именице у вокативу, када се именница налази на почетку реченице. • Ученик прецизно поставља питања у вези са подвученом речју у реченици, када је понуђено више упитних речи. • Ученик познаје правило о писању датума. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик уме да састави краћи текст у коме се функционирано и прецизно саопштава већи број тражених информација (на основу слике или задатих речи).

НИВОИ ОБРАЗОВНИХ ПОСТИГНУЋА - СРПСКИ ЈЕЗИК

	НИВО Д	НИВО Г	НИВО В	НИВО Б	НИВО А	НАПРЕДНИ НИВО
ГРАМАТИКА	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да издвоји самогласнике у речима. Ученик уме да препозна властите именице у реченици. Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за место. Ученик уме да повеже именице и придеве истог броја и рода и именице и глаголе истог броја и рода. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик разликује реченице по значењу (обавештајне, узвичне, заповедне и упитне). Ученик уме да саставља одричне реченице од потврдних реченица (обавештајних, упитних и заповедних) са глаголом у презенту. Ученик уочава субјекат/субјекте састављен/састављене од једне или више именица, када се налази/налазе на почетку просте реченице. Ученик препознаје предикат (у презенту) у простој реченици када предикат стоји непосредно уз субјекат. Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за време. Ученик самостално гради презент, перфекат и футур задатог глагола, према датом примеру. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик саставља одричне реченице од потврдних, када је глагол у датим реченицама у перфекту и футуру. Ученик уме да препозна субјекте на почетку просте реченице, који су исказани заменицима или именицом и заменицом. Ученик уме да препозна предикат у перфекту и футуру, када стоји непосредно уз субјекат. Ученик уме да препозна да обележена реч у реченици има функцију прилошке одредбе за начин. Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује место вршења глаголске радње, када та реч није прилог (на пример: на столу). Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује време вршења глаголске радње, када је та реч прилог (јуче, данас). Ученик препознаје презент, перфекат и футур глагола када уз њега не стоји прилог, за време. Ученик гради нове глаголе уз помоћ префиксака 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна придев који се налази међу речима које припадају другој врсти, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном. Ученик уме да препозна субјекат/субјекте који се налазе у средини или на крају просте реченице, а исказан/исказани су заменицима или именицом и заменицом. Ученик уме да препозна предикат у презенту, који не стоји непосредно уз субјекат. Ученик самостално проналази реч у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када је та реч прилог који је у честој употреби (на пример: лепо пише, гласно чита). Ученик гради нове речи од именица и придева са истим кореном уз помоћ префиксака и суфиксака. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да подели реч на слогове. Ученик уме да препозна именицу која се налази међу речима које припадају другим врстама речи, када су те речи сличне по гласовном склопу или су са истим кореном. Ученик уме да препозна предикат у перфекту и футуру, када су помоћни и главни глагол одвојени другим речима у реченици. Ученик самостално проналази групу речи у реченици која одређује место, време или начин вршења глаголске радње, када те речи нису прилози (нпр. на последњем часу, тихим гласом). 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик самостално саставља сложене реченице од понуђених простих реченица повезујући их зарезом или везницима (и, али, па, зато, зато што, кад, док). Ученик уме да препозна реч (прилог) у реченици која одређује начин вршења глаголске радње, када у реченици постоји описни придев који има исти или сличан облик као прилог (на пример: лепо дете лепо пева; брзи дечак брзо трчи).
СЕМАНТИКА	<ul style="list-style-type: none"> Ученик разуме значење речи која му је исклучиво веома близка, на основу слике, реченице и/или понуђеног синонима или антонима. Ученик уме да препозна и одреди деминутиве речи које су му веома близке. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна и формулише значење речи која је дата у лако разумљивом контексту. Ученик уме да препозна значење фразе која се често користи. Ученик уме да препозна синоним на основу једноставног и лако разумљивог контекста. Ученик уме да препозна и одреди антоним. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик разуме и уме да препозна значење речи и фразе која се ређе јавља у његовом активном и пасивном речнику. Ученик уме да повеже нелинеарни текст са његовим значењем. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна синоним који ређе користи, уз помоћ сложенијег контекста, али и без њега. Ученик уме да препозна значење речи и фразе која се ретко јавља у његовом активном и пасивном речнику, на основу понуђеног контекста, синонима или када се та реч налази међу речима сличним по гласовном склопу. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик разуме и уме да препозна значење речи и фразе која је књижевног типа и није близка искључиво ученику, на основу контекста или понуђеног синонима или антонима. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик разуме значење речи, израза и фразе у тексту у коме је разумевање отежано због речи сличног значења или гласовног склопа; замењује неодговарајуће речи одговарајућим. Ученик разуме значење ређе коришћене речи, када је понуђен синоним који је такође ређе коришћена реч.
КЊИЖЕВНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна бајку као књижевну врсту на основу карактеристичних ликова, предмета и ситуација, усталјеног почетка (Био једном један...). Ученик уме да препозна бајку и басну као књижевне врсте на основу описа њихових основних одлика. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна басну као књижевну врсту на основу басне у целини, понуђеног одломка или препричане басне. Ученик уме да препозна особине ликова животиња из басне и повеже их са особинама људи. 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна кратке прозне врсте народне књижевности (пословица, загонетка, питалица, ређалица) Ученик уме да препозна целину у песми (стих, строфа). 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна особине и осећања ликова у датој бајци или басни (лукави, опасни, опрезни, снажни, мудри...) и одреди њихове односе. 		
СТИЛ			<ul style="list-style-type: none"> Ученик уме да препозна одређени стил свакодневне усмене и писане комуникације (разговор, писмо, порука, молба, обавештење, позивница...). 	<ul style="list-style-type: none"> Ученик користи одговарајући стил у свакодневној усменој и писаној комуникацији (разговор писмо, порука, позивница...). 		

ОБРАЗОВНИ НИВОИ - МАТЕМАТИКА

	НИВО Д	НИВО Г	НИВО В	НИВО Б	НИВО А	НАПРЕДНИ НИВО
ОПИСТИ ОПИС ПОСТИГНУЋА	Ученик има основно математичко знање и познаје основне појмове. Примењује научена правила у једноставним ситуацијама.	Ученик разуме једноставне односе међу наученим појмовима. Може да изведе рачунске операције са двоцифреним и троцифреним бројевима. Оспособљен је да открива једноставна правила у једноставним ситуацијама.	Ученик уме да одреди које правило треба применити да би се решила нека рутинска, типична ситуација. Разуме правила и уме да прошири подручје њихове примене на нове једноставне ситуације. Рачуна изразе са две операције различитог приоритета. Користи табеларно и графички представљење податке да би поставио и решио задатак.	Ученик уме да реорганизује и трансформише податке из једне форме (врсте записа) у другу, нпр. уме да графички прикаже разломке, чита и користи податке дате графиком или табелом да би поставио и решио задатак. Уме да на основу текста постави и реши једначине. Закључује по аналогији (поређењем, уочавањем сличности). Примењује научена правила да би решио неку сложенију ситуацију која се решава у више корака. Демонстрира различите вештине у области мерења – разумевање односа величине, претварање.	Ученик се сналази у сложенијим ситуацијама тако што издваја потребне податке (анализа) и интегрише их (синтеза) да би решио задатак. Уме да класификује поштујући задате критеријуме. У реалном контексту (реалним животним ситуацијама) тестира различите могућности и бира најбоље решење. У стању је да истовремено води рачуна о више критеријума. Разуме однос међу дводимензионалним објектима, уочава како се граде нове фигуре од задатих елемената. Разуме једноставне трансформације. Уме да решава врло једноставне задатке који укључују комбинаторику.	Ученик може да употреби своја знања у читавом низу нових и релативно сложених ситуација. Испљава комбинаторне способности. „Преводи“ проблемске ситуације на математички језик. Продукује и тестира више могућих начина решавања задатка и бира најбољи. Планира решавање задатака у више корака. Може да изабере одговарајуће податке да би решио задатак. Може да изабере одговарајуће правила или да га самостално формулише да би решио проблем. Ученик може да организује, представи на различите начине и интерпретира податке.
ПОЗНАВАЊЕ БРОЈЕВА ДО 1000	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • броји до хиљаду; • чита и запиše број; • напиše број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја (на пример, понуђен је започет пример по коме ученик завршава задатак, али се 0 не појављује као цифра); • упореди бројеве (на пример: ређа их по величини, препозна графички приказ њиховог растућег или опадајућег редоследа, дат сликом). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • цифрама запиše број који је дат речима и када број садржи 0 – разуме позицију 0 у запису броја; • запиše број као збир производа декадне јединице и једноцифреног броја и када број садржи 0; • одреди и запиše број по датим једноставним захтевима (комбиновање два захтева; захтеви су, на пример, парност броја и комбинација различитих цифара или слично; понуђен модел...); • упореди бројеве користећи симболе $>$, $<$; • одреди претходник и следбеник и користи те термине; • у датом броју одреди месну вредност цифре. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • у датом броју одреди месне вредности цифара и манипулише тим цифрама (на пример, замењује места или упоређује цифре или слично...). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • запиše број поштујући истовремено више критеријума, највише три (захтеви у једном задатку могу да буду, на пример, различите цифре или 0 укључена у запис броја или најмањи или највећи број и слично...). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • запиše број ако су дате месне вредности у сложенијем тексту, поштујући истовремено више захтева и/или решавајући задатак у више корака; • класификује бројеве у одговарајућу стотину. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • запиše тражени број тако што проналази поступак решавања на основу већег броја захтева, за шта су неопходне комбинаторне способности.
РАЧУНСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • рачуна без прелаза у оквиру прве стотине; оспособљен је да: <ol style="list-style-type: none"> 1) изврши четири основне рачунске операције, 2) реши једноставне једначине – непознат сабирак, чинилац, умањеник, дељеник, 3) израчуна изразе са две рачунске операције. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • изврши рутинска рачунања (сабирање, одузимање, множење) са бројевима прве хиљаде, укључујући и рачун са прелазом; • израчуна изразе са две рачунске операције истог приоритета; • запиše изразе на основу захтева: „смањити за...“, „увећати за...“, „толико пута веће“, „толико пута мање“; • примени правило о промени збира у зависности од промене једног сабирка; • примени закон комутације у једноставној ситуацији (рачун без прелаза). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • израчуна изразе са две рачунске операције различитог приоритета; • користи загrade у изразима са две рачунске операције различитог приоритета – зна да загrade мењају приоритет рачунских операција (једноставан рачун); • реши једноставне једначине у скупу бројева до 1000 (четири основне рачунске операције, рачун са прелазом); • примени правило о сталности збира и закон асоцијације. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • на основу сложенијег текста постави и/или израчуна изразе са највише три рачунске операције различитог приоритета; • на основу сложенијег текста постави и реши једначину са једном операцијом; • примени основне особине рачунских операција (на пример, сталност разлике, закон дистрибуције). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • постави и/или израчуна изразе са највише три рачунске операције различитог приоритета; • реши сложеније једначине, користећи највише две операције. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • пронађе поступак решавања на основу већег броја захтева, као што је познавање приоритета операција, рачунање са нулом, познавање правила да се број не мења ако му и одузмемо и додамо исти број, познавање сталности збира и слично.
ГЕОМЕТРИЈА	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна и именује прав, оштар и туп угао, троугао, правоугаоник, квадрат, круг, дуж, праву и полуправу. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • уочи и/или преbroji различите геометријске фигуре на једноставнијим сликама (на пример, разврстava и броји различите фигуре на датој слици и упоређује њихов број; уочава и записује троугао коришћењем темена); • примени научена правила о рачунању обима ако му је дата помоћ (слика, димензије, реалан контекст). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • уочи и именује паралелне и нормалне праве на датој (обележеној) слици; • примени директно формулу за рачунање обима (и када има само текст, без понуђене слике). 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • уочи (именује) и/или преbroji геометријске фигуре (дужи, праве, полуправе, углове, троугллове, квадрате, правоугаонике, кругове) на сложенијој слици (на пример, дато је више фигура истог облика, две фигуре чине трећу...); • уочи којим фигурама припадају тачке на сложеним сликама (на пример, дато је више фигура различитог облика које се делимично преклапају и у њиховим областима су дате и обележене тачке); • уочи и примени правила за рачунање обима у сложенијој ситуацији, али тако да је, поред текста, дата и слика. 	Ученик уме да: <ul style="list-style-type: none"> • реши задатак на основу текста без понуђене слике; • решисложене задатке са рачунањем обима у више корака, тако што развија стратегију решавања (планира), узима у обзир суштиму захтева, рачуна у више корака и слично. 	Ученик уме да:

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> препозна мerne јединице за: дужину (m, cm, km, mm), масу (kg, g), запремину течности (l), време (минут, час, дан, недеља, месец, година) на основу конкретних примера из живота; у једноставнијим ситуацијама процени растојања (удаљеност) и дужине у метрима и центиметрима; употреби одговарајућу јединицу мере за дужину у конкретним ситуацијама (да би измерио растојање између два града, дужину оловке, учонице, висину људи...). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> одреди однос између мерних јединица за дужину (на пример, колико 1m има cm, 1km има m^2); у једноставним ситуацијама процени масу у килограмима и грамима; одреди однос између мерних јединица за време и да их претвара (сат, минут). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> претвара и упореди мerne јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама; одреди и однос између мерних јединица за масу и запремину течности (на пример, колико 1kg има g, 1t има kg, 1l има dl и $1dl$ има cl). 	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> претвара и упореди мerne јединице за дужину (из мањих у веће или обрнуто) у сложеним ситуацијама – када задатак садржи више захтева, на пример: комбиновање до три мerne јединице (km, m, dm и cm), претварање мера, рачун са мерама и слично; претвара и упореди мerne јединице за масу, запремину течности и време (из мањих у веће или обрнуто) у једноставним ситуацијама. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> претвара и упореди мerne јединице за масу и запремину течности у сложенијој ситуацији, на основу сложенијег текста. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> упореди и претвара мerne јединице за време у сложеним ситуацијама у којима се очекује да развија стратегију решавања, проба различите могућности, издава оно што је битно, претвара више различитих јединица мере, рачуна.
РАЗЛОМЦИ	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> препозна половину и четвртину као део целине, али само у ситуацијама када је разломак дат речима или сликом, а не формалним математичким записом; уме да израчуна половину датог броја када је половина записана речима (рачун без прелаза у оквиру прве стотине). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> чита и запише разломак као део целине, користећи формалне записи: $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{10}$; израчунартећину, четвртину и десетину од целог, када је разломак записан речима, а не формално. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> формално запише разломак који је приказан графички и обрнуто (односи се само на разломке: $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{10}$); израчуна део целог, али само у ситуацијама када је разломак записан речима (на пример, петина, шестина...); препозна већи, мањи или једнак разломак ако су приказани графички (дати сликом). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> запише разломак приказан slikom и обрнуто (на пример, $\frac{1}{3}, \frac{1}{8}, \dots$); израчуна цело ако је познат део ($\frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{6}, \frac{1}{7}, \frac{1}{8}, \frac{1}{9}$); запише $\frac{1}{100}$ дату графички; чита и запише $\frac{1}{10}, \frac{1}{100}, \frac{1}{1000}$ повезујући их са јединицама мере за дужину; упореди два разломка коришћењем знакова $>, <, =$ (при чему је дат запис само разломака $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{10}$). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> у сложеном текстуалном задатку израчуна цело ако је познат један његов део; упореди разломке користећи знаке $>, <, =$. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> упореди више разломака, укључујући и једно цело.
ПРАВИЛА И ГРАФИКОНИ	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> настави низ бројева на основу једноставног правила. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> открива и примењује правилност у облику или распореду геометријских фигура, симбола и слично; чита податке са графикаона (на пример, дат је графички приказ података у облику стубића); чита податак из табеле по датом моделу (на пример, подаци организовани у табелу као у игри „подморнице”, распоред часова; понуђен је пример из којег се види правило по коме чита податак из одговарајућег поља). 	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> открива и примењује правила да би прочитао и/или записао податке табеларно или графички (на пример, табеларно записује податке дате графиконом; чита податак из табеле, а није понуђен модел; проналази цифре у неком низу по задатом критеријуму и слично). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> користи дате податке да би поставио и решио задатак и да би уочио правило (на пример, пореди податке дате графиконом, посматра два низа бројева и налази везу међу њима и слично). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> закључује по аналогији, открива и примењује правило у сложеној ситуацији (на пример, кодира, замењује низ бројева низом фигура; дешифрује). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> врши вишеструка поређења и рачунања, индукује правило на основу примера и примењује га у новим ситуацијама (на пример, магични квадрат).
НОВАЦ	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> препозна новчане апоене до 100 динара; преброји и израчуна суму новца дату у различитим апоенима од 1 до 100 динара. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> процени однос између цене производа и суме новца којом располаже (на пример, да ли нешто може или не може да купи за новац који има); израчуна кусур у једноставној ситуацији (на пример, дата је цена и дата је сума новца којом располаже). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> рутински рачуна у реалним животним околностима (као што су планирање куповине, израчунавање кусура, куповање више производа са различитим ценама). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> рачуна користећи истовремено више различитих података (на пример, у ситуацијама: штедња новца, одређивање минималног временског периода за могућу куповину); планира куповину у сложенијој ситуацији (на пример, када рачуна суму новца дату у различitim апоенима, израчунавање кусура, када размењује новчанице на мање апоене комбинујући са два апоена и слично). 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> разменjuје новчанице на мање апоене, комбинује са 3 различита апоена у ситуацији која има само једно тачно решење. 	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> рачуна са већом сумом новца у ситуацијама које нису блиске његовом свакодневном искуству.